CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
Alsónemesapáti
Kossuth Lajos út 23.
Tel: 92/593-076, Tel/Fax: 92/ 593-077
OM azonosító:037578,szervezeti egységkód: 184021

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2015.

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
Alsónemesapáti
Kossuth Lajos út 23.
Tel: 92/593-076, Tel/Fax: 92/ 593-077
OM azonosító:037578,szervezeti egységkód: 184021

Tartalom

Bevezetés.....6

1. NEVELÉSI PROGRAM.....8

1.1. 1.Pedagógiai alapelvek.....8
1.1.2.A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, céljai.....8

1. 2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI, A PEDAGÓGUSOK ÉS OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI 11

1.2.1.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai.....13
1.2.2.A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....15

1.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....18

1.3.1. Nevelési területek fejlesztése pedagógiai munkánk középpontjában: 19
1.3.2. Feladataink a nevelési területeken 19

1.4. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS SORÁN ELSŐDLEGES ESZKÖZNEK A DICSÉRETET, A POZITÍV MEGERŐSÍTÉST TARTJUK.A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS SZÍNTERE.....23

1.4.1.A tanítási óra 23
1.4.2.Új tanulásszervezési formák alkalmazása.....23

1. 5. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK, EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK 26

1.5.1. Céljaink: 26
1.5.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai 26
1. 5. 3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....28

1. 6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG 29

1. 6. 1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....29
1.6. 2. Sajátos nevelési igényű tanulók 31
1.6.2.1. A működés leírása 33
1.6.2.2.A képzés rendje 34

1. 7. TEHETSÉGES TANULÓK FEJLESZTÉSE – TEHETSÉGGONDOZÁS.....36

1.7.1.A tehetséggondozás módszerei és szervezeti formái: 36

1. 8. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM 40

A felzárkóztatást segítő tevékenységformák összehangolására intézményünkben 2003/2004-es tanévtől működik az Integrált Pedagógiai Rendszer 41

1. 9. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....41

1. 9. 1. A tanórák közösségfejlesztési feladatai 41

1. 9. 2. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai: 41
1. 9. 3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai: 42
1. 9. 4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai: 42
1. 9. 5. Az iskola szereplőinek együttműködése 42
1. 9. 6. Közösségfejlesztő, közösségépítő programok 44

1. 10. A SZÜLŐ, A TANULÓ. A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI 44

1. 10. 1. Kapcsolat a szülői házzal: 44
1. 10. 2. Együttműködés Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal 46
1.10.3. Együttműködések, kapcsolatok kiépítése szakmai és szakszolgálatokkal 47
1. 10. 4. Együttműködés középfokú oktatási intézményekkel 47
1. 10. 5. Együttműködés civil szervezetekkel és a helyi vállalkozásokkal 48
1. 10. 6. Együttműködés kisebbségi önkormányzattal 48
1. 11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 49

1. 12. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL SZABÁLYAI 53

1.13. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV 54

2. ESÉLYTEREMTŐ ISKOLA-"MINDENKI TEHETSÉGES VALAIBEN" 55

2.1. Nemzetiségi és képesség kibontakoztató integrációs felkészítés programja. 55
A felzárkóztatás legfőbb feladatai 57
2.2.Multikulturális tartalmak és interkulturális nevelés 60
2.3.Műhelymunka – a tanári együttműködés formái 62
2.3. Cigány nemzetiségi program 63
2.3.1. A nemzetiségi nevelés-oktatás iskolánkban alkalmazott formája a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. 66
Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a 66

3.FELNÖTTOKTATÁS 71

3.1.Célok, feladatok: 71
3.2.Általános rendelkezések 72
3.2.1. Képzési idő, költségek 72
3.2.2. A tanulói jogviszony 73
3.2.3.A tanuló jogai és kötelességei 73
3.2.4.A tanuló anyagi felelőssége 73
3.2.5.Magánvizsga 73
3.2.6.A magasabb évfolyamra lépés feltétele: 74
3.2.7.Javítóvizsga: 74
3.3.A felnőttoktatás működési rendje: 74
3.4. Értékelés 74

4.IKT STRATÉGIA 75

4.1. Az IKT stratégia kialakításának alapelvei 76
4.2.Az intézmény pedagógusainak informatikai felkészültsége 77
4.3.Az informatika alkalmazása a tanítási órákon 78
4.4.Az informatika alkalmazása egyéb területeken 79
4.5. Jövőkép, misszió megfogalmazása 81

4.6.Fejlesztendő kulcsterületek meghatározása 82
Célrendszer, tevékenységek, indikátorok megfogalmazása 82
IKT által támogatott oktatási módszerek kifejlesztése, adaptálása és elterjesztése .. 82
Az intézményi informatikai infrastruktúra folyamatos biztosítása 83
Oktatásirányítási és szervezési eljárások fejlesztése az IKT segítségével 83
4.7.Feladat- és tevékenységlista az IKT stratégia megvalósításához 85
4.8.Összegzés, intézkedések listája 87

5. SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉG 89

Célunk 89

6. PÁLYÁZATI FENNTARTHATÓSÁGHOZ KAPCSOLODÓ MELLÉKLETEK 91

TÁMOP 3.3.3-as pályázat során kidolgozott innovációs programok 91
TÁMOP 3.1.7-es pályázathoz kapcsolódó jógyakorlatok 91
- "Márton néha fehér lovon jár"- projekt -alsó tagozat 91
- "Karácsony anygalai"- három hetes project-also tagozat 91
- "Népek karácsonya"- három hetes project-felső tagozat 91
- "Lépések egymás felé "-eséylegyenlőségi nap- felső tagozat 91

7. HELYI TANTERV 92

BEVEZETŐ: 92

7.1.A választott kerettanterv megnevezése: 95
7.2. 2013/14-es tanévben 1. és 5. osztályban felmenő rendszerben bevezetendő óraterv 99
7.3.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása .. 102
7.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 102
7.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 103
7.3.3.Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 103
7.3.4.A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 103
7.4.A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 103
7.5.A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 104
7.6.Tanulói jogviszony 104
7.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei. 105
7.7.1.A tanulók tanulmányi munkájának értékelése 106
7.7.2. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya. 109
 projekt, témahét, moduláris oktatás, gyűjtőmunka, csoport munkában, csoportfeladatban részvétel, IKT eszközök használata 109
Szóbeli beszámoltatás: 110
 A kiselőadást, PP bemutatót - vázlat segítségével - szabadon adja elő a tanuló. Az ehhez szükséges irodalmat a tanár adhatja vagy a tankönyv szövegét kell feldolgoznia 110
Írásbeli beszámoltatás: 110
Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje: 111
A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak: 112
7.8.A tanulók magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése: 113
7.8.1.A magatartás értékelésének, minősítésének követelményei: 114

7.8.2. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei: 116
7.8.3. Minősítés formái: 117
7.8.4.Fegyelmi intézkedések és büntetések 118
7.9. A házi feladat adásának célja az iskolánkban: 120
7.10.A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 121
7.11.Az egész napos iskolai nevelés oktatás szabályai 122
7.12.Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 123
7.13.A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 126
7.13.1.kompetencia alapú oktatás 127
7.14. Az iskolai könyvtár 129
7.15.Táblajátékok 129
Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai 131
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék 132

Bevezetés

Iskolánk két zalai kistelepülésen Alsónemesapátiban és Nemesapátiban működik. Intézményünk speciális helyzete évtizedekre nyúlik vissza. Az alsó tagozatosok Nemesapátiban, míg a felső tagozatosok Alsónemesapátiba járnak iskolába. Iskolánk névadója Csertán Sándor, aki az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején a megye kormánybiztosa volt és Nemesapátiban élt. Intézményünk nevelőtestülete és diákjai által elért eredmények arra köteleznek bennünket, hogy őrizzük a már elért eredményeket, értékeket, másrészt olyan korszerű, innovatív, személyiségközpontú, gyermekbarát iskolát működtessünk, amely megfelel az új kihívásoknak, elvárásoknak.
Iskolánkra a tanulóbarát környezet és a családias légkör jellemző. A szülőkkel és a két település önkormányzataival, civil szervezeteivel, a térség iskoláival, kulturális intézményeivel harmonikus együttműködő kapcsolatot alakítottunk ki.

A Csertán Sándor Általános Iskola

- személyiségközpontú és gyermekközpontú intézménynek vallja magát, nagy súlyt helyez a gyermekek egész személyiségének fejlesztésére.
- elfogadja, természetesnek tartja, hogy minden gyerek más és más, egy önálló személyiség
- teret biztosít a tevékenységek széles lehetőségeinek, a játéknak, munkának is, amelyben bárki lehet eredményes és a közösség hasznos tagja.
- fő célkitűzése, hogy az iskola természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül egyéni adottságaitól, képességeitől, fejlődési ütemétől.

Iskolánk története

Az iskola két faluban működik. Az alsó tagozat Nemesapátiban, a felső Alsónemesapátiban.
A nemesapáti iskolát, 1778-ban, az alsónemesapátit 1901-ben alapították és építették egyházi és magánvagyonból. A tanácsi körzetesítéskor Zalaszentiván tagiskolája voltunk, majd 1986-tól újra önálló iskola lettünk Alsónemesapáti székhellyel.
2004-ben iskolánk Csertán Sándor egykori kormánybiztos nevét vette fel. A 2007/2008-as tanévtől-2012. december 31-ig, közös igazgatású, többcélú intézményként működött Csertán Sándor Általános Iskola és Óvoda néven.
Jelenleg Zalaegerszegtől 10-15 km-re két kis falu, Alsónemesapáti és Nemesapáti községek gyermekeit fogadja elsősorban.
Magas a szociálisan hátrányos gyermekek száma. A tanulók zöme fizikai dolgozók gyermeke. Sok a munkanélküli szülő, magas a cigány nemzetiséghez tartozók száma, átlagban 30-45 %.
A községek családjainak körülményeiből következően a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas és az elkövetkező időszakban sem csökken. Az iskola felvállalja a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, nevelését is.
A 2002/2003-as tanévtől bevezettük felmenő rendszerben az Integrált Pedagógiai Rendszert (IPR-t).
1997-től iskolánkban cigány nemzetiségi oktatás folyik magyar nyelven.

Intézményünk ars poeticája

" Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog."
Szent-Györgyi Albert

- Egy olyan nyitott gyermekközpontú és tevékenységközpontú intézménymodellt valósítunk meg, amely alapvetően fontosnak tartja a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Ezért mind a tananyag feldolgozási módjának, ütemének, szervezeti kereteinek kialakításába bevonja magát a gyermeket is. Kezdetektől hangsúlyosan épít a gyermekek önálló gondolkodására, mérlegelésére és döntéseire is. Hagyja érvényesülni a gyermek spontán érdeklődéséből, tapasztalataiból származó nevelő hatásokat is.
- Tartalmilag és módszertanilag sokszintű és differenciált nevelési, oktatási programot valósítunk meg, amely a gyermekek adottságainak figyelembevételével elfogadható eredményre vezet a nevelésben és az oktatásban. Csökkenti a beilleszkedési problémákat.

- Kiemelt hangsúlyt fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű elsősorban roma nemzetiségű gyermekek felzárkóztatásra és tehetséggondozásra.

1. Nevelési program

1.1. 1.Pedagógiai alapelvek

- A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- A gyerekekkel szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez az Integrációs Program és a Roma Nemzetiségi Program hatékony működtetése nyújt segítséget.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyi világunkban való eligazodás képességét. A képességek, készségek fejlesztését az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük, mely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a gyerekek számára. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele.
- A világban való eligazodás feltételezi legalább egy idegen nyelv elsajátítását. Az iskolának ezen a területen is kínálatot kell nyújtania.
- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal.
- A megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magában foglalja.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

1.1.2.A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, céljai

Értékeink

- Intézményünk nevelő-oktató munkáját a demokrácia értékei, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át,valamint az alkotmányosság, a törvényesség, az

állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

- Kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák - kiemelten a roma nemzetiség kultúrája - iránti nyitottságra.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, és a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az egész személyiséget fejlesztve tanítani.
- Meghatározó a gyermekközpontúság, a pedagógus és a gyermek kapcsolata. A gyermekeken keresztül a családjukra is hatni.

Pedagógiai célok

- Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogságukat, boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.
- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére. El kívánjuk érni, hogy minden gyerek integrált keretek között nevelődjön intézményünkben, biztosítva számukra a lehetőséget képességeik kibontakoztatásához.
- Célunk, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált nevelésében olyan intézményi modell kialakítása, ami modellértékű gyakorlatot folytat, a pedagógusképző felsőoktatási intézmények hallgatói számára pedig gyakorló helyként szolgál.
- Célunk, hogy gyakorlati tevékenységünkön keresztül mind a helyi, mind a hozzánk látogató pedagógusok, pedagógushallgatók nyerjenek betekintést olyan fejlesztések megvalósításába, amelyek kiemelt szempontként kezelik az esélyegyenlőséget, egyenlő bánásmódot, az IPR alapú fejlesztést.

Ennek érdekében célunk:

- hogy minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át.
- hogy tanulóink életkori sajátosságainak megfelelően fejlődjenek és kellő önismerettel rendelkezzenek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

- a személyre szabott vagy a csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoportok képességei, érdeklődése alapján,
- a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése,
- a beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű, tanulók segítése, támogatásuk; szükség esetén a szakember által történő segítésük, gyógyításuk megszervezése.
- az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal, a tanulás tanítása
- az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése,
- az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség, a kreativitás fejlesztése,
- a diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása,
- az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban,
- felkészítés a magasabb iskolafokokon történő helytállásra, az egész életen át tartó tanulásra,
- a reális önismereti szint kialakítása, toleranciára nevelés, a vitakészség fejlesztése,
- a tanítási időn kívüli iskolai, illetve az iskolán kívüli szervezett szabadidős programok segítségével az igényes, tartalmas szórakozás, kikapcsolódás iránti igény felkeltése, hogy lehetőleg minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat.
- hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezze meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja.
- egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés,
- a NAT által deklarált kulcskompetenciák fejlesztése
- hogy a tanulók támogatást kapjanak a képességek, kompetenciák megalapozásához, kibontakoztatásához és megerősítéséhez,
- hogy a tanulók értékeket, készségeket és életszerű tudást sajátítsanak el, és képessé váljanak ezek alkalmazására;
- hogy a tanulóinkból a társadalomba jól illeszkedő a demokrácia szabályait megtapasztalva megtanuló állampolgárok /iskolapolgárok/ váljanak, ahol kiemelt szerephez jut az egyén és közösség összhangja, a szolidaritás, humanitás. Elsősorban személyes példamutatással – neveljük gyermekeinket a kisebbségek iránti toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- hogy a tanulóknak legyen, kötelesség és feladat tudatuk. Az iskolába járás minden tanuló célja legyen, felkészülten érkezzenek az iskolába. Minden gyermek rendelkezzék feladattal, megbízással. Sajátítsák el a kulturált magatartás alap normáit. Alakuljon ki bennük a tudás becsülete, illetve a fizikai munka tisztelete.

- hogy az iskola tanulói érezzék jól magukat az iskolában, büszkék legyenek hagyományaira, megerősödjön bennük szűkebb és tágabb hazájuk iránt táplált azonosság tudatuk.

Céljaink megvalósítása érdekében, nagy súlyt helyezünk a családokkal kialakított együttműködésre. Kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek életesélyét javítsuk.

Tárgyi és technikai fejlesztési céljaink

- Az iskola biztosítsa a tanulói számára a tanuláshoz szükséges egészséges, esztétikus környezetet.
- Pályázatok segítségével az épületek felújítására, korszerűsítésére, energia-takarékosságára törekszünk.
- Az iskolaépületek állagának megóvása, fejlesztése érdekében folyamatosan egyeztetünk és együttműködünk a fenntartóval és a helyi önkormányzatokkal.
- Az oktató-nevelő munkához szükséges szemléltető eszközök folyamatos cseréje, bővítése, beszerzése.
    - számítógéppark folyamatos fejlesztése, IKT eszközök beszerzése
    - nyelvi labor kialakítása (tanulói laptopok)
    - digitális tananyagok beszerzése
    - fejlesztő eszközök bővítése
    - kooperatív technika rendszeres alkalmazásához szükséges eszközök biztosítása
    - hangtechnikai eszközök cseréje, felújítása
    - könyvtári állomány bővítése
    - a kézikönyvek megújítása
    - sporteszközök beszerzése
    - a szakrendszerű és az egész napos oktatáshoz szükséges eszközrendszer bővítése
    - a tiszta, esztétikus környezet megteremtéséhez takarítóeszközök, modern gépek beszerzése.

1. 2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok és osztályfőnökök feladatai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.

- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzelemvilágának gazdagodását.
- Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- Alapozza meg a tanulási szokásokat.
- Törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- A természet szeretete és védelme iránti igény felkeltése; a környezetvédelem fontosságának felismertetése.
- Erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a szépség, az esztétikum iránti fogékonyság kialakításával.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- Az intézmény az adott környezet feladatának tekinti, hogy segítse az erősen eltérő tanulási motivációval, feltételekkel hozzánk érkező gyermekeket abban, hogy sikeresek lehessenek, eredményesen teljesíthessék a velük szemben támasztott követelményeket. Továbbra is azt akarjuk, hogy az intézmény minden szakaszában a lehető legteljesebb mértékben legyen nyitott a szolgáltatásait igénybe venni kívánók számára, egyben adjon differenciált segítséget ahhoz, hogy a gyerekek ezekkel tudjanak és akarjanak élni.
- Nevelő-oktató munkánk középpontjában a kompetencia alapú oktatás áll: olyan ismeretek, készségek, képességek, attitűdök fejlesztése, amely megszilárdítja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges képességeket, és biztosítja a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen tudás kialakulását**.** A kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközrendszerének bevezetésével a gyermekek képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztésére és az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésére törekszünk.
- Arra törekszünk, hogy az iskolai élet egésze során minél többféle képesség, alapkompetencia birtokába juthassanak a hozzánk járó gyerekek. Azokhoz a kompetenciákhoz, amelyekre szükségük van a személyes boldoguláshoz és fejlődéshez, az aktív polgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához valamint amelyek biztosítják a gyors és hatékony alkalmazkodást változó világunkhoz:
    - döntési képesség
    - együttműködési képesség

- életvezetési képesség
- információk kezelésének képessége
- kommunikációs képesség
- komplexitás kezelésének képessége
- kritikai képesség
- lényegkiemelő képesség
- narratív képesség
- problémamegoldó képesség
- szabálykövető képesség

Az eredményes tanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése a tanórai munka alapvető feladata. A foglalkozási tervek, tantervek kimunkálása és folyamatos korrekciója során erre különös figyelmet fordítunk. Az iskolai előrehaladás során olyan tanulási megoldásokat kívánunk működtetni, amelyek egyre nagyobb teret adnak a mind érettebbé váló gyermeki, ifjúi személyiségnek. Azt akarjuk elérni, hogy mód legyen egyéni tanulási, gyakorlási programok megvalósulására, a képességek aktív önfejlesztésére is.

1.2.1.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai

A nevelőmunka eszközei, eljárásai többértelmű pedagógiai fogalmak. A nevelés eszközei, eljárásai mindig kapcsolatban vannak a nevelés módszerével. A nevelési eszközt leggyakrabban azok a fő tevékenységformák jelentik, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. A nevelési módszereinket hozzá kell igazítani az előzőekben már leírt célokhoz.
Fontosnak tartjuk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatását.
Célkitűzéseink a tanulás tanítása, képességfejlesztés, a tanuláshoz való viszony formálása, személyiségépítés, hatékony tanulási szokások kialakítása.
Az ismeretek átadásában prioritást kap:

- a tanulókkal való egyéni bánásmód
- a tanulási zavarokkal küzdő tanulók segítése
- az oktatásban az új hatékony módszerek alkalmazása
- változatos munkaformák a tanítási órákon.
- az IKT eszközök használata

Az eszközrendszer elemei:

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok, programelemek	Önálló tanulást segítő felkészítés (kompetencia alapú oktatás, MEIXNER-módszer) Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése Szociális kompetenciák fejlesztése
2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok	Patrónusi, mentori, tutori rendszer működtetése Együttműködés civil közösségek programjaival,helyi, térségi, regionális

	kulturális intézmények projektjeivel, programjaival Együttműködés Művészeti Iskolákkal, körökkel. Tanodai programmal együttműködés.
3. Kompetencia alapú oktatást, integrációt segítő módszertani elemek	Projektmódszer Kooperatív tanulásszervezés Drámapedagógia Differenciált rétegmunka Persona Doll Kedves Ház pedagógiája
4. Műhelymunka a tanári együttműködés formái	Hospitálásra épülő együttműködés Értékelő esetmegbeszélések, probléma-megoldó forum,szakmai műhelymunka
5. Értékelési rendszer eszközei	Egyéni fejlődési napló Szöveges, árnyalt értékelés formái
6. Multikulturális tartalmak, cigány népismeret	Tartalmak megjelenítése tantárgyakba integráltan Multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva A cigányság történelmének, kultúrájának, hagyományainak megjelenítése tantárgyakban, modulokban.
7. Továbbhaladás feltételeinek biztosítása,	Pályaorientáció, Továbbtanulást segítő program

Az ismeretek átadásában az alábbi szempontok figyelembevételére törekszünk:

- a tanulás iránti érdeklődés fenntartása, a tanulók kíváncsiságára való építés
- az érési folyamatok, életkori jellemzők követése
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, felfedezés lehetősége
- a tanulók egészséges terhelése
- a kreativitás fejlesztése
- a művészeti, a gyakorlati és közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés
- a differenciálás

- *Projektoktatás-projekthét:*
  Projektoktatás, pedagógiai projekt. Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása. A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.
- *IKT-val támogatott tanulásszervezés:*

Azok a hagyományos (instruktív) és konstruktív pedagógia elveire épülő, az információs társadalom kompetenciáinak fejlesztését megvalósító tanítási-tanulási módok, módszerek, amelyek alkalmazásakor az infó-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz jelenik meg a tanítás-tanulás folyamatában. Ezáltal új pedagógiai gyakorlatok kialakítására, vagy a meglévők módosítására nyílik lehetőség.

- Új tanulásszervezési eljárások bevezetése: együttműködésen alapuló tanulási módszerek: kooperatív tanulás, projekttanulás, drámapedagógia, differenciált rétegmunka stb.
- Moduláris program beépítése „cigány népismeret" tantárgy keretén belül a 2009/2010-es tanévtől.
- Témahét megvalósulása: ami a tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.
- A közoktatási törvény a felnőttoktatást a tanuló elfoglaltságához igazodó iskolai nevelésként és oktatásként szabályozta. Azok vehettek részt benne, akik már nem tankötelesek, nappali rendszerű iskolai oktatásban nem tudnak, vagy nem akarnak részt venni, olyanok a munkahelyi, családi körülményeik, olyanok iskolai tapasztalataik, (esetleg kudarcaik), hogy a hagyományos módon nem tudják elvégezni, befejezni tanulmányaikat. Intézményünk felé egyedi esetekben jelentkezik igény a felnőttoktatás megszervezésére.

Várható eredmények:

- Az intézmény tartósan képes a különböző szociokulturális háttérrel és eltérő képességekkel érkező gyerekek fogadására és együttnevelésére.
- Az intézmény nevelési programjában kiemelt szerepet kapnak az együttneveléshez szükséges módszerek.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- A cigány fiatalok esélyeinek közelítése a többségi társadalmi elváráshoz.
- Kulturális fejlesztés, a cigány kultúra értékeinek megismerése.
- A másság kultúrájának megismerése, a tolerancia erősítése.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.
- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók aránya.
- Csökken az intézményben a tankötelezettségikor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
- Az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlaghoz közelítenek, elérik azt.
- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatalok száma.

1.2.2.A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletezését személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt hatvanöt százalékában (neveléssel oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel oktatással lekötött munkaidején felöli részében a nevelést oktatást előkészítő, a neveléssel oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása
- Nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanulók személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- A különleges bánásmódot (SNI,BTM,HH,HHH,cigány nemzetiséghez tartozó) igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon,mentorálja, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- Egymás szeretetére és tiszteletére, a másság elfogadására, toleranciára, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- A szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- A gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
- A gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

- A kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- Részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- Tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- A pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- Pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- Határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- Őrizze meg a hivatali titkot,
- Hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- A gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.
- Folyamatosan, és aktívan vegyen részt a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében .Vegyen részt a különféle feladatok megoldására alakult nevelői mikró csoportokban.
- Vegyen részt a belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezésében, lebonyolításában, megtartásában.
- Vállalja pedagógushallgatók mentorálását
- Vállaljon szerepet az iskolai munka feltételeinek javításában: Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel. Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába, a fenntartási kötelezettségben.
- Az iskolai munka javítását új ötletekkel, az ötletek kivitelezésével segítse. (innováció). Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezését, kivitelezését segítse.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Alaposan ismeri tanítványait.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Kiemelt figyelmet fordít a HH és HHH- s tanulók iskolai előremeneteltére,a szüleikkel való kapcsolattartásra , egyéni fejlesztési terv alapján.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Az osztályfőnöki munka tervezése : Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.
Az osztályfőnöki munkaterv felépítése:

- A tanév elején összeállított munkaterv
- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola gyermek- és emberközpontú nevelési filozófiája megköveteli, hogy a tanulók a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképpen maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus iskolai közösségnek, annak céljait, nevelési gyakorlatát képességeik szerint maximálisan segítsék teljesítményükkel, magatartásukkal, jó szándékukkal.
Oktató-nevelő munkánk teremtsen olyan feltételeket, amelyek szerint a gyermek megtalálja saját képességeinek és érdeklődésének megfelelő tevékenységi formát önmaga megvalósításához, mely során erősödnek személyiségének pozitív jegyei, és alkalmassá válik

a társadalomban való beilleszkedésre. Képessé váljon helyes döntések tudatos kialakítására, valamint egészséges, harmonikus életvitelre.
A tevékenységi formák kiválasztása során figyelembe vettük iskolánk hagyományait, lehetőségeit és feltételeit.

1.3.1. Nevelési területek fejlesztése pedagógiai munkánk középpontjában:

- Az erkölcs fejlesztése, a közösségi erkölcsnek megfelelő magatartási formák megismerése, tudatosítása, gyakorlása. Szükséges a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, figyelmesség) fejlődését biztosító tevékenységformák szervezése. (Pl.: iskola, faluközösségi keretekben tartott ünnepek (télapó, karácsony), közös kirándulás, rendezvények, iskolai megemlékezések).
- A tanulók értelmi nevelésénél feladat az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Célunk nem az ismeretek felhalmozása, hanem tanulóink személyiségének fejlesztése, kreativitásuk, önállóságuk fokozása. Pedagógiai munkánk célja a tevékeny, alkotó, kezdeményező ember nevelése demokratikus légkörben, hogy tanulóinknak formálódjék az önképzésre való igényük, jussanak sikerélményhez.
- Iskolánk összetételéből adódóan kiemelten kell kezelnünk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkkal való foglalkozást. Meg kell velük tanítani a hatékony tanulási módszereket és technikákat. Törekednünk kell a tanulók pszichikus működésének aktivizálására (érzékelés, észlelés, figyelem, képzelet, cselekvés, gondolkodás, érzelem, akarat) kiszűrjük az alacsonyabb fejlettségi szinten álló, vagy éppen tanulási problémákkal küzdő tanulóinkat. Őket Nevelési Tanácsadóba utaljuk, kérve a speciális képzettségű szakember segítségét (pl. logopédus, pszichológus, gyógypedagógus). Egyéni tanrend alapján biztosítjuk a mozgássérült és a tanulási képességekben akadályoztatott tanulóink oktatását.
- Fontos feladatunk a kiemelkedő képességű tanulók felismerése, számukra megfelelő tevékenységi formák biztosítása. A minden tanulót érintő képesség fejlesztésen túl szakkörökön, tehetséggondozó foglalkozásokon (testnevelés, matematika, idegen nyelv: német, számítástechnika, környezetvédelem, dráma, történelem- honismeret, rajz, énekkar, tánc, stb.) a differenciált képzést kívánjuk biztosítani. Felkészítjük tanulóinkat szaktárgyi versenyekre.

1.3.2. Feladataink a nevelési területeken

A tanulók értelmi nevelése
Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére. Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján történik
Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladatunk a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása, tisztelet a szülőkkel, felnőttekkel és társaikkal- szemben.

A tanulók erkölcsi nevelése.

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

Feladatunk az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. Fejlődjön alkalmazkodó képességük.

A tanulók akarati nevelése

Feladatunk az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

Fejlesztenünk kell a tanulók kötelességtudatát és munkamorálját, ki kell alakítanunk a munkavégzés szokását, valamint a társadalmi tulajdon védelmét. A személyiség fejlődése csak akkor zökkenőmentes, ha már alsó tagozatban megfelelő megalapozást kap. Ezért

nagyon lényeges feladat a kisiskolások akaratának tudatos, gondos nevelése, kudarctűrő képességeinek kialakítása.

A tanulók munkára nevelése

Feladatunk a saját és mások által végzett igényes munka fontosságának értékének tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetünk rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók testi nevelése

Feladatunk a tanulók testi képességeinek és mozgáskultúrájának fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény higiéniai szokások kialakítása. Bővítjük a tanulók fizikai állóképességét, erőnléti állapotát fejlesztő tanórán kívüli foglalkozások körét. Az iskolai tömegsport működő csoportjainak feltételeit javítjuk.

A tanulók nemzeti és nemzetiségi nevelése

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

Feladatunk a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelet, ápolása, megbecsülése. A nemzet, a haza és a szűkebb közösség hagyományainak megismerésére, ápolására és megbecsülésére nevelés fontos célunk. Szaktárgyi és osztályfőnöki órák, szakköri foglalkozások, kirándulások és a diákönkormányzat által szervezett programok keretében a jelképek, a hagyományok és az értékek tiszteletére, megbecsülésére és védelmére neveljük tanulóinkat.

A tanulók állampolgári nevelése

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

Feladatunk az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók toleranciára, a másság elfogadására való nevelése

Feladatunk, hogy a roma és nem roma tanulóink együtt ismerkedjenek meg a cigány kultúra műveltségi anyagával. Ismerjék meg, és a felfedezett értékeik alapján becsüljék szűkebb környezetükben élő roma népcsoportok kulturális hagyományait. A roma és nem roma tanulóink legyenek büszkék hagyományos értékeikre, etnikai kötődésükre, és ezeket a tulajdonságokat társaikban is tiszteljék

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

1.4. A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.A személyiségfejlesztés színtere

1.4.1.A tanítási óra

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra (blokk).

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- a beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában
- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével a közvetlen tapasztalatszerzés segítése
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének (ki)fejlesztése
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés

1.4.2.Új tanulásszervezési formák alkalmazása

A különböző adottságú, képességű, készségszintű, motiváltságú tanulókkal való eredményes foglalkozás különböző eljárásokat, módszereket igényelnek. Az eltérő képességbeli gyermekek elé más-más célt kell kitűznünk, más-más feladatokkal lehet egyéni teljesítményüket emelni.
A hátrányok enyhítésére, az egyénre szabott sajátos módszerek lehetnek eredményesek.
A módszerek közül mindig a leghatékonyabb, a fejlesztést legjobban szolgáló módszert kell választani.
Az eredményes képességfejlesztés, tehetséggondozás, felzárkóztatás a következetesen vezetett tanítási órákon alapszik.
A fejlődés alapfeltétele a tevékenykedés. A megoldási módszereket lehetőleg a tanulók fedezzék fel. Ha az iskolai élet illeszkedik a tanulók fejlődési sajátosságaihoz, akkor a tehetséges és a felzárkóztatásra szoruló gyermek is megtalálja benne a helyét.
Az integrációt segítő módszertani elemek közül fontosnak tartjuk az egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezést, a projektmódszer, a kooperatív tanulásszervezést, a gyakran alkalmazott páros és csoportmunkát, a sokszínű drámapedagógiát. A fenti hatékony tanulást segítő módszerek a napi gyakorlatban előfordulnak a pedagógusok tanítási gyakorlatában a frontális osztálymunkával együtt.

A. Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés

Intézményünkben a hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő módszertani elemek leghatékonyabb formája a differenciált tanulásszervezés.

A differenciált tanulásszervezési módszer, a változatos tanítási-tanulási stratégia, a különböző képességű tanulók ismeretszintjéhez igazodó, különböző nehézségi fokozatú feladatok kitűzését, különböző tanulóknak ugyanazon feladat megoldásához különböző időtartam biztosítását, sokfajta egyéb didaktikai fogás alkalmazását jelenti.
A módszer alkalmazásának célja: a problémamegoldó képesség, ítélőképesség, találékonyság, rugalmasság, stb. tulajdonságok fejlesztése, a megfelelő, legoptimálisabb terheléssel. Megvalósításában törekedni kell arra, hogy minden tanuló megtalálja a felkészültségéhez szükséges, az igényszintjéhez igazodó feladatsort.

A differenciálás kiterjed a:

- Különböző nehézségű feladatok kitűzésére
- Az eszközhasználat mértékére
- A feladatmegoldáshoz rendelkezésre álló időkeret meghatározására
- Az alternatív utak kiválasztására, alkalmazására
- Az önállóság szintje szerinti differenciálásra.

A differenciálás módszere minden tantárgy tanítása során alkalmazható, de leginkább a hátrányos helyzetű, illetve a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók esetében nélkülözhetetlen.

B.Projekt módszer
A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. A módszer lényege nem kizárólag az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hanem az, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diáknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására. A projektmódszer fő értéke, és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. A tehetség és sikeresség fogalma más definíciót nyer, hiszen az iskolába eltérő képességekkel érkező gyerekek a felmerülő feladatokat saját kompetenciáiknak és képességeiknek megfelelően oldhatják meg, így adott esetben olyan tanulók is hatékonyan részt vehetnek a projektmunkában, hozzájárulhatnak annak sikeréhez, akik a hétköznapi tanulási tevékenységben kevesebb sikerélményhez jutnak.
A projektmódszer alkalmazásakor a kooperativitás, az együttműködés kerül előtérbe. A diákok a munkavégzéshez és a mindennapi élethez nélkülözhetetlen képességeket fejlesztenek ki, úgymint a szolidaritás, együttműködés, felelősségvállalás, önértékelés, az idegen nyelvi kommunikáció és az informatikai készségek, amelyek mind hozzájárulnak a munkaerőpiacon sikerességükhöz és érvényesülésükhöz.
A projektmunka során megváltozik a tanár szerepe is. Az irányítás helyett, inkább az együttműködést elősegítő, az egyes munkafolyamatokat koordináló és tanácsadói szerepkörök kerülnek előtérbe. Rendkívüli szerepet nyer a tanár tudatossága, munkaszervező képessége, mivel a projektmódszer, nagyfokú szervezőkészséget, lényeglátást és folyamatos szakmai fejlődést kíván meg. Nemcsak a diákokat kell összefognia, de meg kell teremteni az egyes

műveltségi területek, mint például a hon- és népismeret, a környezeti nevelés, az információs és kommunikációs kultúra közötti összhangot.
Intézményünkben, a tantárgyi tanmenetekben az éves munkatervben megjelölésre kerülnek a projektmódszerrel feldolgozható témák, illetve a témahét, az egyéni projekt és a négyhetes projekt.

C.Kooperatív módszerek alkalmazása

Célok:

- a tanulás motiválása
- a diákok önálló tanulását, gondolkodási képességeik fejlesztése
- integrált oktatás hatékonyságának növelése
- lemorzsolódás csökkentése
- a szorongás, a teljesítménykudarc és a következményeként fellépő viselkedés – és magatartászavarok, a kompenzáló viselkedés csökkentése
- a diákok együttműködési készségének, empátiájának és segítségadási motivációjának növelése.

A módszerek alkalmazásához, a napi gyakorlathoz a pedagógusok hospitációja kapcsolódik, melynek segítségével a módszerek egymásra épülése, az együttműködés hatékonyan megoldható.

D. Drámapedagógia módszertani terület adaptációja

A drámapedagógia módszertani terület tantárgyakba történő adaptációjának célja, hogy fejlessze a tanulók érzelmi, értelmi, szociális és fizikai képességeit, készségeit, gazdagítsa önkifejezési formáit, ill. segítse elő a tanulók szocializációjának folyamatát.
Az együttes tevékenység, a csoportban végzett munka személyiségre fejtett hatásai:

- érzékennyé tesz mások problémái iránt – ezáltal javítja az együttélést
- fejleszti a szociális percepciót – ezáltal elősegíti az együttműködést és javítja a valóságérzékelést
- aktiválja az ép személyiségrészeket – ezáltal javítja az alkalmazkodás képességét
- elősegíti az önfegyelmet, ezáltal fokozza a frusztrációtűrést
- fokozza a tanulási képességet – ezáltal több információhoz segít
- fejleszti a döntéskészséget – ezzel növeli a kockázatvállalási képességet
- javítja az élménykészséget – ezáltal csökkenti a szorongást
- javítja a kommunikáció képességét – ezáltal fokozza az önbizalmat
- betekintést enged a védekező mechanizmusokba – ezáltal csökkenti a belső feszültséget
- a megoldatlan konfliktusok elemzése révén a hibás beállítódások korrekciójához segít
- fejlődnek bizonyos képességek, mint az empátia, kreativitás, énkép-önismeret, társismeret
- a gyerekek meg tanulnak adaptívabb módon reagálni a frusztrációs helyzetekre

1. 5. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

Az iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

1.5.1. Céljaink:

- Olyan egészség modell megvalósítása, amelynek alapját a testi, lelki, társadalmi és környezeti összetevők kölcsönhatása képezi
- Az iskola "gondoskodó" közösséggé fejlesztése
- Lelki megbetegedések és magatartás zavarok megelőzése, valamint a lelki egészség védelme optimális intellektuális és érzelmi fejlődés, a testi-lelki és szociális kibontakozás
- Olyan teherbíró, küzd képes személyiség formálása, amely alkalmassá teszi az embert társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben belső harmóniában van önmagával, és környezetével egyensúlyban él
- A pozitív önkép kialakítása
- Az egyének fokozott mértékben kontrollálják saját életüket
- A tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- A tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,

1.5.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Tartalmi elemek:
Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen az

- egészséges táplálkozás
- aktív életmód,mindennapos testnevelés, testmozgás
- testi és lelki egészség fejlesztése,a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- családi és kortárs kapcsolatok
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- a személyes higiénia
- szexuális fejlődés
- környezet védelme területére terjednek ki.

Az elsődleges megelőzés:

- Az egészséges életmód, egészségtudatos magatartás fejlesztése.
- Egészségnevelés, az egészséges életvitel elősegítésére irányuló prevenciós tevékenység. (A kiscsoportok, mint prevenciós eszközök, mint szociális védőhálók.)
- Közösségfejlesztés az iskolai osztályokban.
- Gyermek-, kapcsolat- és kommunikációközpontú pedagógiai gyakorlat alkalmazása
- Együttműködés a családokkal.
- Feladat az egészséges életmód ösztönzése és a környezetkárosító hatásainak lehetőség szerinti kiiktatása.
- A hátrányos helyzet, az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentése.
- Támogató hálózatok, segítő rendszerek biztosítása az iskolában és környezetében

A másodlagos megelőzés:

- A problémák, betegség előzetes jelzéseinek felismerése, együttműködés a szakszolgálatokkal (nevelési tanácsadó, a gyermekjóléti szolgálat, gyermekvédelem, családsegítő szolgálat, iskolaorvos, védőnő stb.)

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
- testnevelés órák;
- játékos,egészségfejlesztő testmozgás az első negyedik évfolyamon;
- tömegsport foglalkozások;
- úszásoktatás;
- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások: - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt;
  - minden évben osztályonként egy-egy gyalogtúra, szervezése;
  - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan (Egészségügyi hét, DÖK nap);
  - az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele : évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)
  - Iskolaorvos: a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata szűrővizsgálatok védőoltások krónikus betegségek, kóros elváltozások korai felismerése fejlődési rendellenességek kiszűrése, javaslattétel
  - Védőnő: tanácsadás a tanulók egészségi állapotának rendszeres ellenőrzése serdülőkori problémák, krízisek megoldása orvosi javaslatok betartása iskolai diagnózis készítése egészségügyi vetélkedőkre való felkészítésben közreműködés

1. 5. 3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
- Vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák.
- Ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;.

- Ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- Tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit.
- Sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat.
- Tudjanak szabályosan mentőt hívni.
- Legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával.
- Ismerjék az újraélesztés technikáját.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, biológia, testnevelés és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan és a délutáni csoportfoglalkozásokon, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik.
Elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök, Elsősegélynyújtó
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészséghét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására. Az iskola éves programjában az egészségnapos egészséggel kapcsolatos projekttel készítjük fel diákjainkat az előforduló baleseti helyzetek elkerülésére és megoldására.

1. 6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Intézményünk minőség-szemléletének alapelve: az emberi oldal, esélyegyenlőség, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága. A diák annak élményét élheti át, hogy azonos lehet saját értékével. Az integráció előkészítő szakaszában mindezek az értékek már megjelennek, amelyek a speciális nevelési szükséglet fogalmának újragondolásából indulnak ki. A személyiséghez alkalmazkodó nevelői környezetben (személyi és tárgyi) biztosítható a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek optimális fejlődése.

1. 6. 1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. A "másság" sokféle torz reakciót eredményezhet a gyermek és környezete kapcsolatában és nehezíti a beilleszkedést, elindíthat

antiszociális viselkedést. Ezért van igen nagy szükség a tanulási zavarok időbeni felismerésére, mert a legtöbb beilleszkedési zavar mögött ez feltételezhető.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, valamint együttműködés a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- szoros kapcsolat az óvodával, szakmai és szakszolgálatokkal, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
    - egyéni fejlesztés, egyéni tanrend;
    - az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
    - tanulási motivációs program (tanulás tanítása…)
    - teljesíthető, reális követelmények támasztása, a pozitív énkép kialakulásának támogatása (dicsérettel, biztatással)
    - napközi, tanulószoba és *iskolaotthon* (egész napos iskola)
    - az osztályközösség segítő erejének mozgósítása;
    - felzárkóztató foglalkozások, valamint fejlesztő pedagógus/szaktanár vezetésével egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás;
    - mentori és patrónusi rendszer
    - lehetőség szerint kéttanítós módszer alkalmazása tanítási órán;
    - lehetőség szerint pedagógiai asszisztens segítő munkája;
    - többségi órákon támogató légkör kialakítása, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazása;
    - személyes, szeretetteljes bánásmód kialakítása;
    - a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás;
    - az egy osztályban tanító tanárok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
    - gyermekvédelmi munka
    - a közös iskolai és iskolán kívüli programokba a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók bevonása
    - szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.
    - a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
    - iskolai sportkör, szakkörök;
    - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
    - szabadidős foglalkozások (pl. színház és múzeumlátogatások);
    - a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik.
A magatartási és beilleszkedési zavarok megelőzése, illetve kezelése érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. Az iskolában felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákat a szülőkkel és a helyi önkormányzatokkal, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közösen kívánjuk megoldani.
Kulturális és szociális hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal összefüggő programok: Integrációs program és Cigány kisebbségi program.

1.6. 2. Sajátos nevelési igényű tanulók

Szociológiai helyzetkép

Tanulóink jelentős része a társadalom perifériáján élő hátrányos helyzetű családi miliőből érkezik. A szülők közül sokan tartoznak a munkanélküli szegények, vagy a létminimum határán élők közé. A tanulók jelentős része a nemzeti kisebbséghez tartozó cigány családból származik. Egyre több a szorongó, a bizonytalanság érzésével küzdő, szeretetre, biztos kapcsolatokra vágyó gyermek.
Az oktathatóság és a fejlesztési szükséglet miatt fontos a gyermek megismerési igény. Melyek indokolttá teszik:

- a korrekciós irányultságunkat - alacsony osztálylétszámokat - egyéni foglalkozást,
- a pedagógiai munka gyakorlatiasságát a tapasztalatszerzésre és motivációra alapozó oktatás - speciális - képi és kézzel fogható módszerekkel,
- az ösztönző, óvó-, védő légkör megteremtését,
- az elsajátításhoz szükséges több idő biztosítását.

Célunk:

- a másság elfogadására nevelés. A habilitációra irányuló, egyénre szabott fejlesztés révén a gyerekek képességeinek maximális kibontakoztatása, önálló életvitelre történő nevelés.
    - a szegregáció csökkentése, konkrétan az, hogy intézményünk tartósan képes legyen – a személyi és tárgyi feltételeinket illetően is – a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező – sajátos nevelési igényű – gyerekek oktatására, képzésére, az együttnevelésre, megfelelő párbeszéd kialakítására az érintett szülőkkel.
    - hogy az integráció és az inklúzió párhuzamosan egészítse ki egymást, a sajátos nevelési igényű gyermekeknek lehetőségük legyen kortársakkal együtt játszani, fejlődni, teljes életet élni.

Iskolánk fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.
Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.
Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók

többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.
A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt,integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a fogyatékosság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

Pedagógiai cél:
A gyermeket eljuttatni egyéni teljesítőképessége csúcsára.
Első helyen szerepel a tanulók képességfejlesztése, a habilitás, a rehabilitáció, az általános műveltség alapozása az életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően.
Céljaink között kiemelt helyen szerepel:

- a képességfejlesztés a kedvező létszámú összevont csoportokban,
- differenciált, szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek fejlesztése során,
- hiányosan működő képességek korrekciója, terápiás eljárások alkalmazása a magatartási zavart mutató tanulók esetében,
- személyiség gazdagítása az önelfogadással, mások elfogadásával, a toleráns magatartással,
- általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása.

Intézményünk integrációs felkészítésének alapelve:

A sajátos nevelési igényű gyermek számára hatalmas húzóerőt jelent, ha egy csoportba járhat egészséges társaival. Az ép gyermek az együttnevelődés során egész életre kiható, meghatározó humán értékek és viszonylatok kifejlődésével, elfogadásával és felértékelésével gazdagodik.
Minél kisebb korban találkozik az egészséges gyermek a sérült gyermekkel, annál könnyebben alkalmazkodik a helyzethez. Természetessé válik az elfogadás, a tolerancia, észrevétlenül épül ki bennük a segítőkészség.
Feladataink

- Gyógypedagógus, logopédus, gyógy-testnevelő munkájával, szakmai segítségnyújtása
- a gyermekekkel foglalkozó pedagógusok számára a hátrányos helyzetből adódó problémák csökkentése érdekében, a szociális tanulás, az önálló életvitel és a társadalmi életben való aktív részvétel biztosítása.
- a sérülések korrekciója, kompenzálása.
- a sajátos nevelési igény elfogadása, elfogadtatása, pozitív szemlélet kialakítása.

A gyógypedagógiai nevelésünk - oktatásunk - fejlesztésünk célja, feladata:

- ismeretnyújtás a környező világban való eligazodáshoz, az élet zavartalan működtetéséhez szükséges alapvető készségek, képességek fejlesztése, valamint ezekkel egy időben és egyenrangúan a sérült pszichikus funkciók a fejletlen gondolkodási műveletek célzott, direkt terápiája.
- A megismerés induktív útján haladva, cselekvésbe ágyazott tapasztalatszerzéssel, több érzékszerv együttes bevonásával minden műveltségi terület hozzájárul a maga lehetőségeivel a kompenzáló, terápiás iskolai műveltségtartalom kialakításához.
- Tudjanak a tanulók eligazodni saját környezetükben, ismerjék meg lakóhelyüket, s ápolják annak hagyományai.
- Erősödjék népcsoporthoz, a hazájukhoz, Európához való tartozásuk érzése.
- Esztétikai érzék, igényesség fejlesztése, befogadásra való fogékonyság kialakítása, a szépség, a környezet megóvására való törekvés.
- Felelősségérzet felkeltése saját, társaik és családjuk egészségének megóvására.
- Az egészséges fejlődéshez szükséges tevékenységek biztosítása, higiénés kultúra megalapozása, az ehhez nélkülözhetetlen ismeretek és szokások elsajátíttatása.
- Legyen igénye a választékos, kultúrált beszédre az iskolában és iskolán kívül.
- Egymás tisztelete, a harmonikus együttélés szokásainak kialakítása.
- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészítése a köznapi életben előforduló gyakorlati ismeretekre, tudnivalókra, amelyek birtokában eredményesen szervezhetik mindennapi életüket.

1.6.2.1. A működés leírása

A sajátos nevelési igénytől függően a fejlesztés többféle formája lehetséges.
A testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, illetve pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexsia, dysgraphia, dyscalculia,

mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar) eseteiben mindig azt a fejlesztési formát választja a pedagógus, fejlesztő, amelyik a legmegfelelőbb az egyén speciális helyzetének.
Ezek lehetnek: osztályban integráltan, kis csoportos vagy egyéni fejlesztési forma.
Értelmezésük:

- osztályban integráltan formánál a sajátos nevelési igényű gyermek minden tevékenységben részt vesz (gondozási, nevelési, játék és tanulás) az egyéni sajátosságai figyelembevételével, egyéni differenciálással.
- A kis-csoportos foglalkozáson maximum 3-5 gyermek vesz részt, mely azonos sajátos fejlesztési céllal történik.
- Az egyéni fejlesztési forma mindig egy gyermekkel történik az egyéni fejlesztési terv alapján.

A fejlesztési formák összefüggést mutatnak az integrálhatóság szintjével. Az integráció mikéntjét a sajátos nevelési igény határozza meg, az integráció formájáról az intézmény-vezető, a pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján a gyógypedagógussal közösen döntenek.
A szakvélemény alapján az eltérő /speciális/ tanterv szerinti nevelésben-oktatásban részesítendő gyermekek számára az előírt tanterv, fejlesztési terv alapján foglalkoznak a pedagógiai szakszolgálat szakmai segítségnyújtásával az érintett gyógypedagógusok, pedagógusok, pszichológusok és logopédusok.

1.6.2.2.A képzés rendje

Első szakasz: 1-3.évfolyam
Képzés elve:A gyermek sajátos képességstruktúrájához igazodóan differenciált, egyénre szabott fejlesztés. Cselekvésbe ágyazott ismeretszerzés, a korrekciós elv érvényesítésével.
Pedagógiai cél:Iskolakészültség megerősítése, tanuláshoz szükséges alapvető képességek kialakítása, sérült elemi funkciók részleges vagy teljes helyreállítása, kultúrtechnika alapjának elsajátítása, szociális alkalmazkodás kialakítása.
Második szakasz 4.-6. évfolyam
Képzési elv:Differenciált, korrektív jellegű fejlesztés, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása a habilitációs lehetőségek prioritásával.
Pedagógiai cél:Az előző szakaszban felsoroltakon túl mennyiségben és tartalomban bővülni. Tanulási képességek megerősítése, az önálló tanulás elősegítése, a mozgásállapot fejlesztése, szabálytudat erősítése, az alapvető kultúrtechnikákhoz kapcsolódó képességek intenzív fejlesztése.
Harmadik szakasz: 7.-8. osztály
Képzési elv:A gyermeki személyiségjogok tiszteletben tartásával a fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálnia a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos feladat - és munkavégzést.
Pedagógiai cél:A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése, a rendszerezési, a kommunikációs képesség, a történelmi időben való tájékozódó képesség megerősítése.

Képzési specialitások:
Tanulóink iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanulási nehézségeket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek meghatározzák a fejlesztési tartalmat: adaptációs időszak, felzárkóztatás, differenciált oktatás, egyéni fejlesztés
Továbbhaladás függvénye:
A gyermek önmagához viszonyított fejlődése, és a tantárgyi követelmények teljesítése.
Az értékelés szempontjai

- A tanulók önmagához mért fejlődése az ismeretek elsajátítása, a képességek minőségi, mennyiségi gyarapodása.
- A tanulók szociális képességeinek, magatartásának, viselkedésének fejlődése, viszonya másokhoz.
- A tanuló egyéni képességeit, a kibontakozás lehetőségeit figyelve.
- Az első pedagógiai szakaszban az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam félévéig nem érdemjeggyel, hanem szöveges értékeléssel minősítünk. Az osztályzattal történő értékelést a második évfolyam végétől alkalmazzuk.
- A második pedagógiai szakaszban az érdemjegyekkel történő értékelést alkalmazzuk.
- A harmadik pedagógiai szakászban az értékelés érdemjegyekkel realizálódik.

A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon

Az első pedagógiai szakasz (1.-2.-3. osztály)
Kiemelt cél a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése. Az észlelés - képalkotás folyamatain keresztül a cselekvésszabályozás belső feltételeinek a kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

- Gondolkodási képességek fejlesztése
- Motorikus képességek fejlesztése.
- Tér - és időbeli tájékozódási képesség kialakítása.
- Kommunikációs képességek fejlesztése.
- Szociális képességek fejlesztése.

A második pedagógiai szakasz (4.-5.-6.-osztály)
Az első szakaszban felsorolt korrekciós területek, feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait.

- Gondolkodási képességek fejlesztése
- Tanulási képességek fejlesztése
- Kommunikációs képesség fejlesztése

A harmadik pedagógiai szakasz (7.-8. osztály)
A korrektív célú fejlesztés az előző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálni a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladatot- és munkavégzést

Szempontok az oktatásszervezéshez:

- pedagógus legyen elfogadó, legyen ismerete a problémáról, annak pedagógiai korrekciójáról, a lehetséges módszerekről, legyen jó problémamegoldó készsége
- megértő, tapintatos magatartás a társak részéről

Eljárásaink:

- lassabb tempó elfogadása, hosszabb tanári magyarázat kiegészítése táblai vázlattal,
- írásban rögzített házi feladat
- vizuális szemléltetés: jól lássa a pedagógus gesztusait, mimikáját, szájmozgását, a pedagógus megfelelő hangereje, tempója, hangsúlya, hanglejtése, artikulációja legyen minta
- türelmes, elfogadó, megérő, bátorító, pozitívumokat kiemelő pedagógusi magatartás

Dokumentáció

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődéséről egyéni fejlesztési naplót kell vezetni.A fejlesztési napló tartalmaz: rövid esettanulmányt, anamnézist, a szakértői bizottság szakvéleményét, más orvosi és egyéb vizsgálatok eredményeit, javaslatait, az egyéni fejlesztési programot és a fejlesztő foglalkozások leírását, vezetését.Az egyéni fejlesztési terv a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény alapján készül. A ciklusok végén egyéni ellenőrzés történik. A kapcsolattartás és a szakemberek munkája a dokumentációban megjelenik.

1. 7. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, a szaktanár és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre ugyanúgy, mint a versenyeken, pályázatokon való részvételre, a középiskolai tanulmányokra való felkészítésre valamint a személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresésére egyaránt. Együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

1.7.1.A tehetséggondozás módszerei és szervezeti formái:

A.) A tehetséggondozás tanórai keretei

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos tényező, hogy a pedagógusok oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

E cél elérését a kötelező tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:

- Kooperatív feladatvégzés lehetővé teszi, hogy a gyerekek meg lévő ismereteiket mozgósítva közös megoldási stratégiát dolgozzanak ki, fejleszti az együttműködési készséget, alakítja a vélemények különbözőségének tiszteletét.
- Páros munka során az egymást segíteni tudó gyerekek közös munkája folyik, a gyerekek megtapasztalják, hogy számíthatnak egymásra.

- A differenciált tanulásszervezés meghatározó munkaformája a tanulók önálló, egyéni feladatvégzése. Ez megvalósulhat differenciált rétegmunkaként, amikor a gyerekek aszerint kapnak feladatokat, hogy az ismeretszerzés, készségfejlesztés mely fokán állnak, milyen tevékenység szolgálja optimális fejlesztésüket.
- A projektmódszer által nyújtott feltételeknek köszönhetően a tanulást a diákok növekvő természetes kíváncsisága, intelligenciája és kifejezőkészsége irányítja. A hangsúly a kreativitásra és a kifejezőképesség felszínre hozására és erősítésére esik.

B.) Tehetséggondozás tanórán kívül

A nem kötelező tanítási órák keretében a tehetséggondozást az alábbiakkal segíti az intézmény: szakkörök, a tehetséggondozó foglalkozások, az iskolai sportkör, énekkar, versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.), az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, a szabadidős foglalkozások (színház, múzeumlátogatás, stb.)

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök művészeti, technikai és szaktárgyi jellegűek. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. A szakkörbe való jelentkezéshez szülői hozzájárulás szükséges, melyet a szülő a tájékoztató füzetbe jegyez be. A jelentkezés egész tanévre szól. A szakköri aktivitás tükröződhet a tanuló szorgalma és szaktárgyi osztályzatában. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, a szakkörök térítésmentesek, erről, valamint a látogatottságról szakköri naplót kell vezetni.

Lehetőséget biztosítunk más intézmények, civil szervezetek által szervezett szakkörök indítására, szakkörökre való eljárásra, a szülőkkel való egyeztetés alapján úgy, hogy az az intézményünk rendjét ne zavarják.

Tehetséggondozó foglalkozások (tanfolyamok)

Tanfolyamokat az iskola a tanulók érdeklődésének és a szaktanár meghívott szakemberek vállalkozásának függvényében indít. Az iskola által szervezett tanfolyamokon való részvételt a szülő írásban kéri a tanfolyamvezetőtől. A tanfolyamon való részvételért térítési díj kérhető.

További tehetséggondozó foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Énekkar

Az énekkar a tantárgyfelosztásban meghatározott időkeretben működik. Az énekkarba való belépés a kórusvezető javaslatára történik. Az énekkarból való kilépést a szülő – írásban, a kilépés indoklásával – a kórusvezetőtől kérheti.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában rendszeresen megrendezünk. Emellett tehetséges tanulóink számára biztosítjuk az iskolán kívüli versenyeken való részvételt. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok végzik.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

C. Hagyományőrző tevékenységek, szabadidős foglalkozások, projektek

- Fontos feladat az iskola névadójának Csertán Sándor emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a Csertán-napok keretében szervezett programok, projektek, helyi és kistérségi versenyek, vetélkedők.
- Iskolai ünnepséget, megemlékezést 1-3 hetes projektet tartunk nemzeti ünnepeink, kiemelkedő egyházi ünnepeink alkalmából. (Adventtől–Karácsonyig projekt, Húsvét, Pünkösd stb.) Megemlékezünk a magyar és roma kultúra napjáról, a föld napjáról valamint a madarak fák napjáról.
- Népi hagyományinkhoz kapcsolódóan projekteket szervezünk- (1-3 nap, 1-3 hetes időtartam)- Márton nap," TÖK jó nap", Szüret stb..
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódóan egészségügyi hetet tartunk, míg „Történelmi Játszóház „keretében különböző történelmi korok eseményeit,kulturális életét,az akkori életmódot ismerhetik meg tanulóink. pl. „Csertán katonája voltam", Romantikus Reform Kor, Reneszánszhét stb.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a nevelőtestület – felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva – különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A roma szülők nagy része nem tudja az ilyen jellegű programokat támogatni, így a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek érdekében pályázatok, támogatók bevonásával probáljuk csökkenteni a szülők terheit.

D.Iskolai sportkör

Az iskola sportkör feladataiban együttműködik az Alsónemesapáti Sport és Ifjúsági Egyeseülettel. Az iskolai sportköri foglalkozások a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

E.Iskola otthon-egésznapos iskola, napközi otthon, tanulószoba

Az iskolában tanítási napokon az alsó tagozatban iskola otthon-egésznapos iskola és napközi otthon, a felső tagozatban tanulószoba működik.

A foglakozások résztvevői a beiratkozott tanulók. A felső tagozatban az osztályfőnök, illetve a szaktanár javaslatára az igazgató tanulószobai foglalkozásra kötelezheti az otthoni tanulást elhanyagolókat.

Az iskola- és napközi otthonban a tanórai foglalkozások és a napközis foglalkozások egymásra épülése segíti:

- a tanult tananyag megszilárdulását, alkalmazását
- a gyakorlást
- a lemaradó tanulók felzárkóztatását
- a tehetséges tanulók differenciált foglalkoztatását
- a kiegészítő anyagok beépítését a tanításba.

A tanórai és a délutáni foglalkozások ötvöződésének tartalmi és módszertani feltételei:

- a délutáni foglalkozásokat tartó nevelő a saját szaktárgyainak hatékonyabb elsajátítását teszi lehetővé, valamint ellenőrzi a tanulók másnapra való felkészülésének folyamatát,
- figyelmet fordít a hátrányos helyzetű, szociális, vagy bármely okból lemaradt tanulók felzárkóztatására.

- szabadidős foglalkozások
- napközis tanórai foglalkozások
- játékos sportfoglalkozások
- felzárkóztató foglalkozás

A napközi otthon rendjét, időbeosztását, csoportbeosztását a tanév megkezdésekor a nevelőtestület véleménye alapján az igazgatóhelyettes határozza meg, és az órarenden jelzi.

F.Osztálykirándulások

Az iskola az osztályközösség fejlesztése és a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára évente osztálykirándulást szervez. Az osztály kiránduláson való részvétel kötelező amennyiben annak költsége nem a szülőket terheli.

G.Erdei iskola

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül illetve az iskola helyiségeinek bevonásával szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken vagy egy-egy tantárgyi téma feldolgozása, vagy a nevelési feladatainkkal,a gyermekek életmódjával,a környezet tudatos nevelés ,hagyományápolás a másság elfogadása és a tolerancia illetve személyiség fejlesztés témákban történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, ha a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az erdei iskola program megvalósítását az IPR és pályázatok is támogathatják. Az erdei iskola megszervezése a tanév kezdete előtt vagy a szorgalmi időszak II. félévében április-június hónapban kerülhet megszervezésre.

I.Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti, színházi előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

J.Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez /pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, stb./. A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
Az iskola vállalja olyan szabadidős tevékenységek szervezését, melyek az integrált oktatást-nevelést támogatják.(művészeti körök, együttműködés civil programmal, patrónusi, mentori vagy tutori rendszer működtetése)

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit /pl. sportlétesítmények, számítógép, stb./ a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

1. 8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az alapkészségek elsajátításának egyéni különbségei években mérhetők. Ezek a szélsőségek a hagyományos iskolai módszerek és keretek között nem kezelhetők. Előnyben kell részesíteni az egyéni fejlesztést az osztálymunkával szemben. Fontos az egyéni haladási ütem figyelembe vétele egyéni fejlesztési tervek alapján, a tantárgyi integráció, a személyiséget fejlesztő, de az alapkészségek elsajátítását is megsegítő tevékenységek: drámajáték, művészeti foglakozások, mozgáskoordinációt fejlesztő testnevelési foglakozások, önismereti kör.
A tanulási kudarc komplex jelenség, az össz-személyiség problémája. Fontos a szülőkkel való kapcsolattartás, kiemelten fontos a fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus munkája, valamint az osztályfőnök koordináló tevékenysége.

- A felzárkóztatás legfőbb feladatai:
- segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában,
- az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása,
- a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése,
- a szociokulturális hátrányok kompenzálása,
- a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- a helyes tanulási módszerek kialakítása,
- a helyes magatartási és viselkedési szokások kialakítása

A felzárkóztatást segítő tevékenységformák összehangolására intézményünkben 2003/2004-es tanévtől működik az Integrált Pedagógiai Rendszer

1. 9. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoportok keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat. A folyamatok célja az egyén és a társadalom, illetve a bennünket körülvevő környezet, világ közötti kapcsolat kialakítása.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A pedagógiai program szempontjából az iskola keretén belül működő (működhető) közösségi nevelés területeit vesszük sorra.

Ezek: tanórák, tanórán kívüli, felnőttek által szervezett iskolai foglalkozások (napközi, kirándulások), diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások,(diák-önkormányzati munka), szabadidős tevékenység

1. 9. 1. A tanórák közösségfejlesztési feladatai

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- a beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában;
- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével a közvetlen tapasztalatszerzés segítése
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének (ki)fejlesztése
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés

1. 9. 2. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt tanulmányi kirándulások, túrák, táborok, tanulmányi – és sportversenyek napközis szabadfoglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályit, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez

- minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat;

1. 9. 3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat keretében a tanulók pedagógus – irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt önállóan intézik saját ügyeiket.

Feladat

1. a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése
2. egységes iskolai arculat-, érték- és szimbólumrendszer kialakítása
3. a régi tevékenységek mellet új hagyományok teremtése
4. olyan tevékenység szervezése, amelyek élményeket keltenek a közösség tagjaiban,
5. a tanulók jó közérzetének megteremtése
6. a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése
7. cselekvésre késztető tevékenységek szervezés.

1. 9. 4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, és kihatnak az iskola más területeire is.

- különböző közös programok (pl. hulladékgyűjtés, színház-, mozi-, múzeumlátogatás stb.);
    - iskolai- és iskolán kívüli rendezvények, ünnepségek, megemlékezések;
    - iskolai hagyományőrzés (pl. kulturális bemutató, sportnapok, bálok, iskola-napok stb.);

Feladat:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nemcsak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése
- a tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük tartós aktivitásra ösztönözzön.

1. 9. 5. Az iskola szereplőinek együttműködése

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel

Az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményen keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselet és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiája-programsorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

Az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;

- megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolatos
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

1. 9. 6. Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

A szocializációs és kommunikációs mérésekre alapozva kerülnek kidolgozásra.
Színterei:

- Osztályközösségek (séták, kirándulások, klubdélutánok, stb.),
- Napközi otthon (szabadidős foglalkozások stb.),
- Alsó tagozatosok programjai (színházlátogatás, vetélkedő, sportrendezvények stb.),
- Felső tagozatosok iskolai rendezvényei (kulturális és sportrendezvények, rendhagyó órák, emlékezés napja, színházlátogatás, stb.),
- Projektnapok
- Az iskola szakkörei, művészeti csoportjai és annak bemutatkozása,
- A tanulók szereplési lehetőségei:
  - tanulmányi és művészeti versenyek,
  - az iskolai és települési, kistérségi ünnepi megemlékezések, kulturális bemutatók stb.
- Iskolai kirándulások, ünnepek, mozi, színházlátogatások, nyári tábor,
- Családi hétvégék.
- Néhány napos erdei iskola nevelő hatásának beépítése a programba.
- Osztályközösségek:
- Tanórán belül alkalmazzuk a közösségépítő játékokat, drámapedagógiát.
- Tanórán kívül: kirándulások, közvetlen környezet szépítése, közösen vállalt munkák nevelő hatását felhasználva, ünnepi előkészületek.
- Szakköri foglalkozások: ahová azonos érdeklődési körű, de különböző képességekkel rendelkező gyermekek járnak (honismereti, képzőművészeti, dráma, informatika, sport)
- Mikro-csoportos konfliktuskezelés eseti jelleggel: szituációs játékok, Persona Doll módszer és egymás érzéseinek, gondolatainak, indítékainak megismerésével.

1. 10. A szülő, a tanuló. a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

1. 10. 1. Kapcsolat a szülői házzal:

A program ismertetése

- Célja, hogy az iskolába és az óvodába újonnan belépő szülő ismerje meg, mit jelent gyermeke számára, ha ebben a programban részt vesz.

Szülői nyilatkozat az integrációs nevelésben való bekapcsolódásról.

- Célja, hogy a program megismerése után, szóbeli megbeszélést követően, írásban is megerősíti belépési szándékát. Egyúttal kötelezi magát, hogy segíti gyermeke és a nevelő munkáját,

Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel

- Az iskola és a szülők kapcsolatának szorosabbá, harmonikusabbá tétele mellett nekünk a szülő-szülő együttműködést is alakítanunk kell.
- Többféle feszültség terheli az együttélést. A két településen nem azonos romaközösség leszármazottjai élnek, akik különböző életvitelük miatt sokszor kevésbé tudnak közeledni egymáshoz.
- A sok közös program ellenére az a tapasztalatunk, hogy a szülők között nem mindig van meg az összhang, ennek hatása néha az iskolában is lecsapódik.
- Nincsen nagyon komoly konfliktus, de sokszor érezhető elutasítás egymással szemben. Emellett időnként él a cigány – nem cigány ellentét is.
- Új kapcsolatteremtő formának szeretnénk helyet adni. Egy kívülálló szakember reálisabban fel tudja mérni a problémákat, esetleg más megközelítésből elindulva eredményesebb lehet a közösségépítés. Az összejövetelek hatékonyságát szeretnénk fokozni külső szakértők bevonásával, változatos programokkal, amelyek egymás elfogadására, a közösségépítésre szolgálnak.

Cél:

- A szülők bevonása az oktatás- nevelés folyamatába.
  - Fontos, hogy megláttassuk a szülőkkel az oktatás-nevelés problémáit a tanítási órákon.
- Jelenjen meg gyermeke kíséretében az iskolai ünnepélyeken (pl. évnyitó, évzáró), tevékenyen hozzájáruljon osztályrendezvények lebonyolításához. (pl. farsang, Mikulás, színházlátogatás, kirándulások, stb.)
- Hogyan segítse gyermekét házi feladatának elkészítésében.
- Az otthoni bánásmód és az iskolai, óvodai elvárások tekintetében.
- Az intézmény és a család közötti partnerség kiépítésének feladatai

A családokkal való kapcsolattartás formái intézményünkben:

- Szülői értekezletek
- Fogadóóra a szülők igényei alapján
- Nyílt napok
- Családi hétvégék,
- Családi kirándulások, táborok
- Közös ünnepek a családokkal
- Problémamegoldó kerek asztal (esetmegbeszélések)
- Kézműves foglalkozások
- Faluszépítő munkálatok
- Közös projektek

1. 10. 2. Együttműködés Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal

- A gyermekvédelem minden gyermekre és fiatalra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tudnivalók összessége.
- A gyermek- és ifjúságvédelem területén legfontosabb a prevenció.

Ehhez szükséges:

- a gyermekek családi- és életkörülményeinek megismerése.
- A baráti kör feltérképezése, nyílt, őszinte kapcsolat kialakítása.
- A hátrányos és nehéz anyagi helyzetben élők támogatása.
- A bűnmegelőzés érdekében szakértők bevonásával felvilágosító előadások szervezése. Szoros kapcsolat kialakítása, a rendőrség ifjúságvédelmi felelőseivel, a gyámüggyel.
- A gyermekvédelem sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Az óvoda és az iskola jelentősége, hogy mindkettő „jelző intézmény”, így nem kell külön „felderíteni” a problémás gyereket, tehát elérhetők, segíthetők, befolyásolhatók.

Cél:

- A gyermek problémáit minél korábban felismerni, és minél hatékonyabban kezelni, megelőzve súlyosabbá válásukat. Lényeges, hogy a felderített eset után a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő szervezethez.
- A gyermekek védelmének rendszerében fontos feladatot látnak el az alábbi személyek:

Iskolán belül:

- igazgató,
- osztályfőnök, nevelőtestület
- gyermekvédelmi felelős,
- védőnő,
- iskolaorvos,

Az igazgatónak az iskolán belül a megelőzés és a veszélyeztetett gyermekek érdekében alkalmazott módszerek megválasztásában fontos szerepe van. Megfelelő gyermekvédelmi szemléletet alakít ki az iskolában, a gyermekvédelmi munkát folyamatosan ellenőrzi és értékeli.

Az osztályfőnököknek kiemelkedő szerepük van:

- A problémás gyerekeket folyamatosan figyelemmel kíséri
- Igyekszik megismerni minden tanulóját, ezek képességeit, érdeklődési körét, jellemét, családi körülményeit, pályaválasztási terveit.
- A gyermekkel kapcsolatos minden változást megkonzultál a gyermekvédelmi felelőssel

Az iskolai gyermekvédelmi megbízott az iskolai gyermekvédelmi munka összefogója, szervezője, ami azt jelenti, hogy nem csak egyedül, az ő feladata a gyermekek problémáinak figyelemmel való kísérése, hanem minden pedagógusé, aki napi munkája során a gyermekkel kapcsolatba kerül.

Védőnő: felvilágosító, egészségvédő programok szervezése, tisztaságvizsgálat (egészségügyi ellenőrzés)
Iskolaorvos: egészségügyi szűrések, felmérések, védőoltások

1.10.3. Együttműködések, kapcsolatok kiépítése szakmai és szakszolgálatokkal

Cél:
A speciális segítségnyújtás időben történjen, szakember bevonásával, egyéni fejlesztéssel.
A szakszolgálat (pszichológusok, fejlesztő pedagógusok, logopédusok,gyógypedagógusok stb.) – szolgáltatásokat biztosítanak az integrációs felkészítésben résztvevő tanulóknak: pl. pszichológiai ellátás családterápia, logopédiai ellátás stb.
Az iskola gyógypedagógusa – a rendelkezésre álló mérések, személyi anyagok alapján a szakszolgálat szakembereivel konzultálva – a szükséges foglalkozások mennyiségét, gyakoriságát megbeszélik, ütenezik..
A várható eredményeket tanulónként a szakmai team (gyógypedagógus, a szakszolgálat szakembere és az adott szaktanár) fogalmazza meg. (pl. beszédhiba megszüntetése, diszlexia-kezelés stb.)
Eredmény: sikerélményekhez jutás, egyéni ütemű készség és képességfejlesztéssel speciális gondozással jelentős javulást érünk el.

1. 10. 4. Együttműködés középfokú oktatási intézményekkel

A pályaválasztás az egyik legfontosabb állomás a tanuló életében. Az iskolaváltás, az új környezet, az új társak, új normarendszer sok fiatalnál okozhatnak megtorpanást, az eredmények csökkenését.
Cél:

- Az átmenet problémáinak csökkentése érdekében alaposabb előkészítő munka.
- Tudatosabb együttműködés a középiskolákkal.
- Az utókövetés feltételeinek kialakítása.
- Pályaorientációs és továbbtanulásra felkészítő program kidolgozása, működtetése.

Pályaválasztás területén kínálkozó együttműködési területek:

- Iskolabemutatkozás (nyílt napok, tájékoztatók a középiskolákba a tanulók, a szülők, az általános iskolai tanárok részére (8. o. tanév elejétől szept.-dec.),
- Iskolánkban a továbbtanulási nyomtatványok kitöltése előtt rendhagyó szülői értekezlet a 7-8. osztályosok számára,
- után-követés – középiskolák megküldik az első év eredményeit tanulónként
- Az Útravaló ösztöndíjprogram és a mentori rendszer segítségével felkészítés az érettségit adó középiskolára
    - Pályaválasztási kiállítás megtekintése a megyeszékhelyen (a 7-8. évfolyam tanulói + osztályfőnökök) eszmecsere a középiskolák pályaválasztási felelős tanáraival + szórólapok, a középiskolák bemutatója alapján – motiváltság megerősítése
    - Pedagógiai intézet (megyei) pályaválasztási szaktanácsadójának, szakmai segítségének igénybevétele

- Munkaügyi Központ számítógépes programjának igénybevétele
- A tanulóink körében legnépszerűbb középiskolák pályaválasztási felelőseinek meghívása iskolánkba – látogatási terv készítése a jövőre vonatkozóan, együttműködési terv körvonalazása

1. 10. 5. Együttműködés civil szervezetekkel és a helyi vállalkozásokkal

Az elmúlt évtized társadalmi folyamatainak egyik legjelentősebb eredménye a civil szerveződések megjelenése az élet minden területén, így az oktatásban is.
A civil szervezetek tulajdonképpen magát a társadalmat képezik, közben a társadalmat formálják, eközben saját maguk is alakulnak. Ezen szervezetek nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra is. Felvilágosító programok szervezése szülőknek, gyermekeknek együtt és külön-külön. Települési szinten szabadidős programok, kirándulások, táborok szervezése tanulóknak, családoknak. Krízishelyzetbe került családok számára azonnali segítségnyújtás, illetve segíteni visszailleszkedésüket a kapcsolattartás lévén. Esetleges intézményi hátterek biztosítása, megkeresése.
Közvetlen módon az oktatási intézményeinkben az „Apáti iskoláért Alapítvány” fejti ki jótékony hatását, illetve az oktatás mellett folyó hitoktatáson keresztül a katolikus egyház segítsége nyilvánul meg.
Közvetett módon, de jelen van a Harangláb Faluvédő Egyesület, Szülőföldemért Alapítvány és a Hyla Természetvédő Egyesület.
A civilszervezetek a konkrét segítségen túl a személyes és kollektív példamutatásukkal tudnak jó példával szolgálni. A szervezetek tagjain, illetve kuratóriumai lévén képesek kapcsolattartásra.
Az "Apáti Iskoláért" Alapítvány támogatásából kulturális programokat szervezünk szülőknek, gyermekeknek, valamint pótoljuk a hiányzó vagy elhasználódott eszközöket. A tagok irányzott segítséget nyújtanak, igyekeznek a segítség lehetőségeit és formáit bővíteni.

1. 10. 6. Együttműködés kisebbségi önkormányzattal

A kisebbségi önkormányzattal történő együttműködés során ki kell jelölni azokat a személyeket, akik folyamatosan tartják a kapcsolatot és tájékoztatják az általuk képviselt intézményeket. Az iskola részéről ilyen személy az intézményvezető és kijelölt helyettese. A kisebbségi önkormányzatból pedig a kisebbségi koordinátor. A kisebbségi koordinátornak nagyobb rálátása lesz az iskolai munkára, ha megismeri az iskola integrációs feladatait, képes a kapcsolatfelvételre és befogadó személyként pozitívan áll az iskola programjához.
Célok:

- A kisebbségi önkormányzat bevonása az intézmény munkájába.
- Párbeszéd többség és kisebbség között
- A gyermekek identitás tudatának erősítése
- Egymás kultúrájának tiszteletben tartása, nyitottság és elfogadás
- Saját eszközeikkel ők is segítsék a program sikerét!

Feladatok:

- A kisebbségi önkormányzattal megismertetni az iskola integrációs programját.
- Esetmegbeszélések szükség szerint tanulókról, a családokról.
- Bevonjuk őket a közös munkába, ha az integrációs oktatásban résztvevő roma tanulókkal probléma van, közösen oldjuk meg azt.
- A lehetőségekhez mérten segítségadás a rászoruló családoknak, például: iskolai tanszerek, felszerelések pótlása.
- Együttműködési megállapodás megszervezése
- Környezettanulmányok elkészítésébe való bekapcsolódás

1. 11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

A helyi tantervben meghatározott tantárgyakból a tanuló ,szóbeli, írásbeli, szóbeli és írásbeli illetve gyakorlati vizsgát tesz.

Gyakorlati vizsgát kell tenni: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika tantárgyakból.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- javítóvizsga
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.
- Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.
Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola egy alkalommal konzultációs lehetőséget biztosíthat.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az intézményvezető döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, pec) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

1. szóbeli vizsga
2. írásbeli vizsga
3. gyakorlati vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.

- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A vizsgaszabályzat hatálya

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótlóvizsgára vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira
- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:
4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret ,idegen nyelv
5-6. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret, idegen nyelv, informatika,
7-8. évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv,

1. 12. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján

értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem íratták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját , egy a gyermek személyazonosítására alkalmas a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást
- a szülő személyi igazolványát
- a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét
- a gyermek TAJ kártyáját
- szükséges esetén a szakértői bizottság véleményét.

A 2–8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

1.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:
Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés.
Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
Fizika: égési sérülések, forrázás.
Testnevelés: magasból esés.

2. Esélyteremtő Iskola-"Mindenki tehetséges valaiben"

"Az iskola nem attól lesz multikulturális, hogy különböző
Etnikumú diákok látogatják. Az iskolát mindennapos
Gyakorlata, valamint perspektívái, programjai, az
Intézményhasználó személyek, tanulók, szülők és tanárok
Együtt tehetik a különböző kultúrák iránt érzékennyé. Ha az
Iskola egész életét átfogó, kultúra érzékeny szemlélettel
Rendelkezik, akkor válhat méltóvá a multikulturális jelzőre."
Dr. Torgyik Judit (Új Pedagógiai Szemle, 2004/4.).

2.1. Nemzetiségi és képesség kibontakoztató integrációs felkészítés programja.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról:
***"171. §** (1)[336] Az általános iskola és a középfokú iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén. Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszer magában foglalja az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását, célrendszerét és a szükséges beavatkozások tervezését, a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést, az önálló tanulási képesség kialakítását, a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait, a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket, a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat, az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás, valamint az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését."*

- A Csertán Sándor Általános Iskola célja olyan közoktatási intézményi hálózat kialakítása, amely hálózati tanulás, hospitáció révén hozzájárul a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatását segítő, minőségbiztosított pedagógiai módszertanok minél szélesebb körben történő alkalmazásához.
- Fontos számunkra, hogy mind a pályán lévő pedagógusok, mind a pedagógushallgatók intézményünk gyakorlati tevékenységén keresztül nyerjenek betekintést fejlesztések megvalósításába, amelyek kiemelt szempontként kezelik az esélyegyenlőséget, egyenlő bánásmódot, az IPR alapú fejlesztést a közoktatási intézmények szervezeti és pedagógiai átalakításában.
- Célunk, hogy a térségbe, a régióban kialakuljon egy olyan hálózat, amely egymást segítő minőségbiztosított szakmai hálóként összefogja a hátrányos helyzetű/roma tanulókat integráltan oktató, szolgáltató intézményeket, szakmai műhelyeket, pedagógusképzéssel foglalkozó felsőoktatási kutatási és képzési központokat.

- Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:
    - Feltérképezésre kerül a hátrányos helyzetű tanulók csoportja,
    - Biztosítja minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához
    - Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti,
    - Tudatosan figyeli és fejleszti a gyermekek interperszonális és csoport-szociális készségeit is,
    - A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család- iskola- gyerek közötti kommunikáció,
    - Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk,
    - Megvalósul az oktatás ügyében érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése,
    - Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk,
    - Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

Eszközrendszere:

- A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító pedagógiai rendszert azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazását jelentik. Így az egyes rendszerelemeket is ez a szempont befolyásolja alapvetően.

Fő területei:

- Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek.
- Az integrációt elősegítő módszertani elemek alkalmazása.
- Műhelymunka – a tanári együttműködés formáinak kialakítása.
- Kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei.
- Multikulturális tartalmakkal kapcsolatos programok.
- A továbbhaladás feltételeinek biztosítása.

Integrációs pedagógiai rendszerünk tartalmi jellemzői:

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő fejlesztés:

- Tevékenységközpontú foglalkozások

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése:

- Tantárgyi képességfejlesztő programok
- Kommunikációs képességeket fejlesztő programok.
- Szociális kompetenciák fejlesztése:
- Művészeti programok.

- Multikulturális fejlesztő programok.

A felzárkóztatás legfőbb feladatai

- segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában,
- az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása,
- a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése,
- a szociokulturális hátrányok kompenzálása,
- a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- a helyes tanulási módszerek kialakítása,
- a helyes magatartási és viselkedési szokások kialakítása

Tantárgyi képességfejlesztő programok:

- Cigány/Roma népismeret tanórai keretekben.
- Kompetencia-alapú oktatási programcsomag adaptálása
- Differenciált óravezetés
- Kooperatív technikák alkalmazása a tanórákon
- Információs és kommunikációs technológia alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- Egyéni fejlesztési terv készítése a rehabilitációs szakértői bizottság véleménye, illetve első osztályban a DIFER-mérés alapján.
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- Részvétel az Útravaló ösztöndíjprogramban
- Különböző tanulási technikák tanulói elsajátíttatása
- Lehetőségek függvényében egyes tananyagrészek projekt módszerrel való feldolgozása

A tanítási órákon kívül

- A cigány/romanépismeret kultúra megismerése
- Korrepetálások biztosítása (az iskola anyagi lehetőségeinek függvényében),
- Egyéni foglalkozások biztosítása mentorok, patrónusok, szaktanárok segítségével
- Egésznapos (iskolaotthonos) és tanulószobai foglalkozás biztosítása (az 1-8. évfolyamos tanulóink számára, ha eredményes felkészülésük ezt szükségessé teszi).
- Könyvtári foglalkozások
- Egyéni elbeszélgetések
- Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel a tanuló segítése érdekében

- Pályázatok, ösztöndíj lehetőségek figyelemmel kísérése, elérése (Pl.: Útravaló ösztöndíj, Cinka Panna)

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- szoros kapcsolat az óvodával, szakmai és szakszolgálatokkal, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattokkal,civil szervezetekkel.
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciált és kooperatív munka)
- egyéni fejlesztés, egyéni tanrend
- teljesíthető, reális követelmények támasztása
- napközi, tanulószoba és iskolaotthon
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása
- felzárkóztató foglalkozások
- mentori és patrónusi rendszer
- a nevelők és a tanulók személyes, szeretetteljes kapcsolatai
- tanári együttműködés formái, műhelymunka
- gyermekvédelmi munka
- a közös iskolai és iskolán kívüli programokba a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók bevonása
- a családlátogatásokkal a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

A magatartási és beilleszkedési zavarok megelőzése, illetve kezelése érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. Az iskolában felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákat a szülőkkel és a helyi önkormányzatokkal, a Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közösen kívánjuk megoldani.

Az önálló tanulási képességet kialakító programok

A tanulás tanítása

Az egyéni „tanulási ösvények” kialakítása*:*

Szervezett formában: általános iskolában

- alsó és felső tagozaton
- tanórai keretekben, tanórákba beépítve
- tanórán kívüli időben (szakkörökön, könyvtárban, művészeti órákon, napköziben, stb.)

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

- Kialakításánál első lépés a kommunikációs képességek feltérképezése, a hiányosságokra terápia kidolgozása, mely beépül a mindennapi munkánkba.
- drámapedagógiai módszerek alkalmazása,
- témanapok rendezése,
- a tanulók szabad választása alapján az iskolában működő alapfokú művészetoktatásban való részvétel (néptánc, képzőművészet)

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

A szocializációs és kommunikációs mérésekre alapozva kerülnek kidolgozásra.

Színterei:

- Osztályközösségek (séták, kirándulások, klubdélutánok, stb.),
- Napközi, tanulószoba,iskolaorthon (szabadidős foglalkozások stb.),
- Alsó tagozatosok programjai (színházlátogatás, vetélkedő, sportrendezvények stb.),

- Felső tagozatosok iskolai rendezvényei (kulturális és sportrendezvények, rendhagyó órák, emlékezés napja, színházlátogatás, stb.),
- Projektnapok
- Az iskola szakkörei, művészeti csoportjai és annak bemutatkozása,
- A tanulók szereplési lehetőségei:
    - tanulmányi és művészeti versenyek,
    - az iskolai és települési, kistérségi ünnepi megemlékezések, kulturális bemutatók stb.
- Iskolai kirándulások, ünnepek, mozi, színházlátogatások, nyári tábor,
- Családi hétvégék.
- Néhány napos erdei iskola nevelő hatásának beépítése a programba.
- Osztályközösségek:
- Tanórán belül alkalmazzuk a közösségépítő játékokat, drámapedagógiát.
- Tanórán kívül: kirándulások, közvetlen környezet szépítése, közösen vállalt munkák nevelő hatását felhasználva, ünnepi előkészületek.
- Szakköri foglalkozások: ahová azonos érdeklődési körű, de különböző képességekkel rendelkező gyermekek járnak (honismereti, képzőművészeti, dráma, informatika, sport)
- Mikro-csoportos konfliktuskezelés eseti jelleggel: szituációs játékok, Persona Doll módszer és egymás érzéseinek, gondolatainak, indítékainak megismerésével.

Mentálhigiénés programok

A mentálhigiénia – lelki egészségvédelem- feladata az ember idegrendszerét érő terhelések csökkentése a megelőzés módszereivel. Feladata még, annak a jó, harmonikus, kiegyensúlyozott, testi-lelki közérzetnek a megteremtése és biztosítása, mely lehetővé teszi minden ember számára, hogy környezetével és önmagával békében, harmóniában éljen. Ennek a harmóniának az előfeltétele az idegrendszer tartós kiegyensúlyozottsági állapotának elérése.

Az integrációt segítő módszertani elemek

- Differenciálás, egyéni bánásmód-egyéni ütem
- Kooperativitás
- Projektmódszer
- Beszélgető körök
- Hatékony tanulást megismerő technikák
- Műhelymunka - tanári együttműködés formái
- Értékelő megbeszélések
- Problémamegoldó fórumok
- Esetmegbeszélések
- A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei
- A szöveges értékelés rendszere - árnyalt osztályozás
- Egyéni fejlődési napló

Az iskolába való bekerülés előkészítése
Az óvodából az iskolába való átmenet segítése
A tanítók számára óriási felelősség a gyermekek tanításának megkezdése, az eredményes nevelő – oktató munka megvalósítása. Az ilyenkor jelentkező feladatok végrehajtása meghatározója a gyermek iskolai indulásának, és további fejlődésének. Ez megkívánja, hogy az iskolára felkészítés utolsó mozzanatait kellő tudatossággal, és a két intézmény feltétlen együttműködésével oldódjanak meg. Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek fejlődését maradéktalanul biztosítsuk.

Feladatok:

- A gyermek iskolai életének megkönnyítése, az átmenet biztosítása.
- Szülők meggyőzése, arról hogy az iskola nem „top-manager" képző.
- Együttműködési lehetőségek feltárása.

Tevékenység:

- Előzetes megbeszélés az óvónő-tanítónő között.
- A tanító részéről megfelelő tankönyvcsalád, tanmenet kiválasztása.
  - Mindig a gyermekcsoport képességeihez igazodjon!
  - A tanmenetekben szereplő feladatok rugalmas kezelése biztosított legyen!
  - Ne legyen túlzottan kötött határidő!
  - Ne csak egy órára tervezzünk, hanem hosszabb időre! (pl. heti tervezés)
  - A tudástartalmat nem kell minden esetben egy tantárgyra lebontani, hanem komplexen kezelni!
- Közös projektek (bármilyen témában Pl. Márton nap, Adventtől- Karácsonyig, Iskolanyitogató, gyermeknap) Közös programok (kirándulások, séta, sportnap, Ki mit tud?, kézműves délelőtt… stb.)
- Elismert szakemberek véleményének megismertetése a szülőkkel. Előadások az iskolaérettségről, nevelési, pszichológiai módszerekről stb.
- Lehetőség szerint az also tagozatban a csengetési rend rugalmassá tétele.

Heterogén osztályok kialakítása

- Mivel alapító okiratunk szerint évfolyamonként csak egy osztály működhet és a településen is csak egy iskola működik, ez nem jelent külön problémát.

2.2.Multikulturális tartalmak és interkulturális nevelés

Az iskola multi-és interkulturális átalakítása a hátrányos helyzetű elsősorban roma gyerekek iskolai sikerének egyik kulcsmozzanata, mert az iskola része – és jelenleg megerősítője – annak a társadalmi rendszernek, amely előnyöket biztosít a többségi csoport tagjainak. Az iskolában előnyhelyzetet teremt a többségi kultúra felülreprezentáltsága, a társadalmi identitás ezzel járó megerősítése, a többségi kultúra és nyelv normaként való definiálása, valamint a többségi gyerekek iránti magasabb tanári elvárás. A multikulturális nevelés nem csupán az eltérő rasszok, kultúrák, társadalmi csoportok iránti érzékenységet jelenti, hanem egyfajta

paradigmaváltást is, amely magával hozza a különböző gondolkodásmódok értékként való elfogadását, s egyszerűen természetesnek veszi a másságot. A multikulturális oktatás jellemzője az inkluzivitás, magyarul a befogadás, amely mindenki, így a többségi középosztálybeli diák számára is hasznos lehet. Az iskola multikulturális közössége nemcsak az etnikai, kisebbségi sokszínűséget jelenti, hanem a nemi, életkori, különböző vallású és szociális hátterű családok (tanárok, tanítványok egyaránt) közösségét, valamint a különböző fizikai, szellemi képességek, adottságok együttesét is.

Multikulturális tartalmak megjelenítése

A multikulturális tartalmak megjelenése az iskolai munkában nagyon fontos, hiszen ennek segítségével gyermekeink könnyebben elfogadják a másságot, ezzel együtt egymással is toleránsabbak lesznek.

A világ népeinek megismerése projekt formában valósul meg. Különböző történetek feldolgozásával ismerhetik meg gyermekeink a világ sokszínűségét.

A tananyagon túl a szabadidős tevékenységekben is szerepet kap (napközis kulturális foglalkozások, iskolai rendezvények, kiállítások, bemutatók, stb.), s a művészeti oktatás, hitoktatás tananyagában is helyet kapnak a multikulturális tartalmak.

Az empátia és bizalom, a kommunikáció a multikulturális projektek és kulturális sokszínűség megjelenik az intézmény pedagógiai gyakorlatában.

Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Mentori rendszer működtetése

- A mentor az integrációs programban résztvevő tanuló elsőszámú segítője, aki közvetlenül tartja a kapcsolatot a tanulóval foglalkozó valamennyi szakemberrel, illetve a családdal (lehet pedagógus, ifjúságvédelmi felelős, szakszolgálat munkatársa).
- A mentor önként vállalja ezt a koordinációs munkát:
    - egyéni fejlődési naplóját vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel, javaslatot tesz a gyermek érdekében,
    - tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint,
    - szervezi a gyermek szabadidős elfoglaltságát, hétvégi programokat is javasol,
    - a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével),
    - kutatja a gyermek támogatását szolgáló ösztöndíj lehetőségeket,
    - segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében,
- kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel,

Elsődlegesen a mentorok az osztályfőnökök személyében kerülnek kiválasztásra.

Együttműködés civil (pl. tanodai) programmal

Nevelőmunkánk alapját képezi az integrációra törekvés. Iskolánk nyitott. A pedagógusok szívükön viselik a volt tanítványaik sorsát is.Az Apáti Iskoláért Alapítvány tanodai programot

működtet. A tanodai program megvalósításával segítséget tudunk nyújtani a volt tanítványainknak is a középiskola sikeres befejezésére.Az elballagott tanulóink gyakran keresnek meg bennünket, hogy segítségünket kérjék. A szülők anyagi helyzete nem teszi lehetővé magántanár fogadását, házi könyvtár kialakítását, számítógép beszerzését, internetezés költségeinek finanszírozását. Naprakészebbé, személyesebbé, egyénibbé válik a nyomon követés .Egyre többen be tudják fejezni a választott középfokú oktatási intézményt
Mindez segíti a munkaerőpiacra jutást, a társadalmi integrációt.

2.3.Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Hospitálásra épülő együttműködés

Az iskola élete több ponton is átalakul, ha integrációs nevelésbe kezd. Újra kell gondolni tevékenységét, helyzetét.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító pedagógiai rendszert azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Ezek között fontos szerepet tölt be a műhelymunka-a tanári együttműködés formái, melyek egyik megjelenési formája a hospitálásra épülő együttműködés.

Cél: A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat, és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni. Ennek érdekében a tanulók és a nevelők minél alaposabb megismerése, az együttműködés szellemének egységesítése szükséges.

Fontos a műhelymunka eredményességéhez:

- Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása
- Szakmai egyeztetés
- Az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása
- A fejlődési irány kijelölése
- Egymástól való tanulás képességének kialakítása
- A hiányok feltárása
- Problémakövetési technikák kidolgozása
- Rendszeres szakmai megújulás

A műhelymunka formái:

- Hospitálás
- Értékelő megbeszélések
- Esetmegbeszélések
- Problémamegoldó fórum

A kompetencia alapú értékelési rendszer

Iskolánk pedagógiai sajátosságai az esélyek teremtését szolgálják. Ezekből egy hangsúlyos elem az értékelésre kialakított koncepciónk, amely nem választható el az iskolában folyó teljes folyamattól.A mi értékelő munkánknak a gyerekbe vetett bizalom az alapja.

Az értékelés e programban az információk gyűjtésének eszköze, melynek segítségével a pedagógus, a gyermek, a szülő egyaránt felmérheti a gyerek fejlődésének mértékét, és támpontokat kapunk a további tervezéshez, fejlesztéshez.

Az értékelés céljai:

A gyerekek fejlődésének nyomon követése és képességeiknek pontos felmérése.
A pedagógus visszajelzést kapjon munkájáról, megfelelően tervezte-e az elsajátítandó ismereteket az osztály és az egyén számára, ehhez megfelelő módszereket választott-e ki, megfelelő időt és tevékenységeket biztosított-e a készségek gyakorlására.
Hiteles kép rajzolása gyermeknek, szülőnek pillanatnyi fejlődési állapotról, megismerjék a teendőiket.
A hiteles értékelés nélkülözhetetlen része az önmagunkról alkotott vélemény (önértékelés) is.
A gyerekek értékelése a következő szellemben történik:

- Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyereknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse az önismeretet.
- A gyerek fejlődéséhez megfelelő gyakorlati tanácsokat adjon.
- A szülők és a gyerekek is részt vegyenek az értékelés folyamatában, a gyerek legyen aktív részese saját fejlődésének.
- Az értékelés ne kritérium – orientált legyen, hanem az egyén fejlődéséhez mért, serkentsen további erőfeszítésre.
- Legyen személyhez szóló, amelyik nem pusztán az állapotot, tényeket rögzíti, hanem a továbblépés lehetőségét is megmutatja.
- Tekintse minél átfogóbban a gyerek személyiségét, figyeljen a tudás- és a teljesítményszinttel nem kifejezhető személyiségvonások fejlődésére is.
- A teljesítmény mérésére többféle eszköz, módszer használata célszerű.
- A gyerek erősségeit, nem pedig gyengéit emeli ki.
- Segítse a pedagógusok és szülők közös gondolkodását a gyerek fejlődése érdekében.

Az IPR-t segítő és támogató munkacsoportok:

- IPR munkacsoport
- Fejlesztő Munkacsoport
- Szolgáltató Munkacsoport
- Intézményi Környezeti Munkacsoport

A munkacsoportokat segíthetik támogató mikró-csoportok: átmeneteket segítő mikrocsoport, Óvoda-iskola átmenetet segítő mikroacsoport, pályaorientációs mikrocsoport, módszertani-adaptációs mikrocsoport, óvodai-iskolai IPR-mikrocsoport.

2.3. Cigány nemzetiségi program

- A nemzetiségi nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezését az ugyanazon nemzetiséghez tartozók által benyújtott kérelem kitöltésével kezdeményezhetik a szülők, törvényes képviselők . A kérelmet minden év május 31-ig benyújtani a feladatellátás kötelezettjéhez.
- Amennyiben legalább nyolc, azonos nemzetiséghez tartozó szülő azt kezdeményezi, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást a kérelem beékezését követő naptári évben kezdódó nevelési évtől, tanévtől felmenő rendszerben meg kell szervezni, feltéve, hogy legalább nyolc gyermek, tanuló valóban be is iratkozik az, iskolába.
- A nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást végző iskola a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.
- A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.
- A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Intézményünkben 1997-től a szülői igények alapján magyar nyelvű cigány nemzetiségi nevelés-oktatás folyik.

Fontos számunkra:

- Hogy egy ilyen iskolában, mint a miénk cigányok és nem cigányok együtt ismerkedjenek meg a cigány kultúra műveltségi anyagával.
- Ismerjék meg és a felfedezett értékeik alapján becsüljék szűkebb környezetük csoportjaik mellett mind a hazánkban, mind Európa más országaiban élő cigány népcsoportok kulturális hagyományait.
- A cigány és nem cigány tanulók legyenek büszkék egyaránt hagyományos értékeikre, etnikai kötődésükre, és ezeket a tulajdonságaikat társaikban is tiszteljék.

A célok megvalósítása érdekében, iskolánkban az alábbi területeken folyik a fejlesztés:

- Tantárgyi fejlesztés
- Önismeret, szocializációs, kommunikációs fejlesztés
- Egyéni tehetséggondozás
- A cigány népismeret, kultúra és hagyományok megismertetése

A program hatékony elindításának alapfeltétele a településeinken élő roma nemzetiség helyzetének elemzése, az esélykülönbségek megszüntetéséhez szükséges lépesek meghatározása volt. Mindenekelőtt tudnunk kellett, honnan, miféle miliőből érkezik a gyermek. Fontos, hogy az iskolai felzárkóztató intézkedések ne csak oktatási és nevelési jellegűek legyenek. Ezekkel ugyanis aligha érhető el a lemaradás okainak a felszámolása. Bár a tüneti kezelés nem fölösleges, mégis gondozási program nélkül a felzárkóztató iskolai tevékenység

eredménytelen.Ha egyszerűen csak iskolai kérdésként kezeljük a dolgot, akkor többnyire sikertelen, bukásai miatt többször is közösséget váltó, iskolai kötődésekkel nem rendelkező gyerek lesz az eredmény. Pedagógiának megoldást kell találnia a problémákra.
Minden eddigi erőfeszítésünk ellenére tovább nőtt a cigányság és többség iskolázottsága, s ennek megfelelően életesélyei közötti szakadék.

„Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek" program
Az *Esélyt és lehetőséget a gyermekeknek***"** pedagógiája arculatának kialakításához elsősorban arra volt szükség, hogy a sikertelenség okait értelmezzük, elemezzük.
Családi szocializáció jellegzetességei
A családi szocializáció kérdésében az óvatos fogalmazásra igen nagy szükség van, hiszen a Magyarországon élő roma csoportok ugyanúgy sokféle módon élnek és nevelnek gyerekeket, mint nem roma társaik. Lehetnek azonban olyan, átlagban nagyobb számban előforduló jellemző vonások, amelyek mentén valamiféle - ha nem is mindenkire, de a többségre alkalmas - következtetések vonhatók le.

- A család életének strukturálatlansága miatt az időélmény és időfogalom nem, vagy alig alakul ki.
- A szociális tér és az ingerek gazdagsága nyugodt érzelmi milliőt biztosít.
- A gyermek minden kívánságát azonnal teljesítik, ugyanakkor önállósodásával együtt felerősödik a családi féltés.
- A kényeztetés és a féltés együttes hatására a gyermek életéből kimarad a szeparációs félelem és a dackorszak. Mindez érinti az önkontrollra irányuló képességet.
- Az érzelmek, indulatok kinyilvánítását semmi sem akadályozza, ez az azonosulás mintája.

A serdülőkori sajátosságok
Mindezek hatására eltérőek lehetnek a cigány gyermekek serdülőkori sajátosságai is:

- A cigány gyermekek elnyújtott gyerekkorát nem a normál serdülőkor követi, hanem a körülbelül 10–13 életév között hirtelen megjelenő „kicsinyített felnőttkor".
- A serdülőkor válságai helyett felnőtt problémái vannak.
- A gyermek kreativitása inkább valóságos élethelyzetek megoldásában jellemző.
- A cigány gyermekeket nem jellemzi a leválási szorongás, hiányoznak a dackorszakok, iskolai szorongásuk minimális.

Ezek a jellegzetességek az iskolai szituációkban problémaként, konfliktusként, érthetetlen megnyilvánulásokként jelentkezhetnek, amivel sem az iskola mint szervezet, sem a pedagógusok nem tudnak mit kezdeni. A családi szocializációs eltérések tudomásul vétele, felismerése és elfogadása tehát nem a „rámutatás", a „hibáztatás" miatt szükségesek, hanem azért, hogy a pedagógus tudjon reagálni és megérteni.
Nyelvi hátrányok
A felsoroltak mellé illesztendő a nyelvi hátrányok okozta problémakör. Figyelembe kell venni, hogy míg a kétnyelvűség vagy a többségitől eltérő anyanyelv csak a roma gyerekek kisebb hányadát érintik, magyar nyelvi hátrányaik szintén általánosnak mondhatók. Ennek egyik oka, hogy az iskola nyelve a középosztály nyelvéhez áll közelebb, és a többségi kultúrát

kéri számon, az eltérést nem értékeli, sőt „hibásnak" bélyegzi, és megfelelő indokot vél benne arra, hogy ezeket a gyerekeket mint nem alkalmasakat eltérő tantervű iskolába utalja.

A hátrányok halmozódása

A cigány családok és a gyerekek szociális hátrányai közismertek, s az is, hogy kizárólag saját erőfeszítéssel e hátrányok nem kompenzálhatók. Már csak azért sem, mert e hátrányok természetesen összefüggenek az összes többi hátránnyal: a munkanélküliséggel, a roma tanulókkal szembeni előítéletességgel, a nyelvi hátrányokkal, a cigány kultúra alacsony presztízsével stb. Az iskola ráadásul pénzbe kerül, a család pedig sokszor nem mondhat le a nagyobb gyermek által megszerezhető jövedelemről. Sok esetben a rossz lakáskörülmények miatt nincsenek meg az otthontanulásnak a feltételei, a rossz egészségi állapot, az egészségtelen életmód, a betegségek csökkentik az iskolában eltöltött időt.

Látnunk kell, hogy a „cigánykérdés" nem egyszerűen szegénykérdés vagy szociális kérdés, a legrosszabb feltételek között élő cigányok gyerekeit tekinthetjük iskolai szempontból a leghátrányosabbnak. Az átlagosnál nagyobb szociális kedvezmények és támogatások nélkül igen nagy valószínűséggel az iskola minden erőfeszítése kudarccal végződhet.

2.3.1. A nemzetiségi nevelés-oktatás iskolánkban alkalmazott formája a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás.

Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek, megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei- és tánckultúrájáról, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását. Ennek irányelveit a 17/2013. (III.1) EMMI rendelet határozza meg.

Általános feladatok

A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni,

- hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulókban a reális nemzetkép és nemzetiségkép,
- hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

A magyar nyelven folyó roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás tartalmazza:

- a roma/cigány népismeret műveltségi terület oktatását,
- folyamatosan szervezett roma/cigány kulturális tevékenységeket.

Ennek alapján iskolánkban heti 1 órában oktatjuk a cigány népismeretet, népismeret néven. A tanulók teljesítményét szöveges értékeléssel (kitűnő, jólmegfelelt,megfelelt,felzárkóztatásra szorul) értékeljük, A népismeret órákon túl, legalább heti egy órában kulturális tevékenységeket vagy projekteket (napi, hetes,havi) szerveznek az osztályfőnökök,szaktanárok,napközis nevelők a nemzetiségi nevelésben-oktatásban résztvevők számára.

Javasolt tevékenységformák:

- Információkeresés az interneten – zenei együttesek, táncdialektusok, védőszentek.
- Könyvtári foglalkozások – olvasóklub, olvasókuckó író-olvasó találkozó, mesedélután,

- Filmklub – beszélgetés, vita a megtekintett filmekről,
- Kézműves tevékenységek – kosárfonás, fafaragás, ajándékkészítés a különböző ünnepekre,
- Képzőművészeti tevékenységek.
- Munkatervben meghatározott projektek.
- Kutatómunka – riportok készítése, családfa készítése, cigány hagyományok gyüjtése,
- Irodalmi tevékenységek – mesék feldolgozása, dramatizálása, felkészülés ünnepi műsorokra,
- Közösségépítő foglalkozások – játékok, séták, szórakozás,
- Szülő-gyerek klub – családi nap, közös tánc, főzés, zenélés, daltanulás, stb.
- Multikultúrálisfoglalkozások

A cigány népismeret fejlesztési feladatai, tartalmi elemei

Fejlesztési feladatok:

- Ismeretszerzés, tanulás
- Kritikai gondolkodás
- Kommunikáció
- Tájékozódás térben és időben
- A reflexiót irányító kérdések

Ismeretszerzés, tanulás

1-4. évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
Személyes beszélgetések: énkép, szülők, család, rokonok – cigány megnevezések használata. Távolabbi rokoni kapcsolatok megkülönböztetése. A cigány népcsoport életmódja, a család és környezet nemzetiségi kötődése.	Családfa összeállítása. Generációk együttélése. Családban űzött foglalkozások a múltban (azok nyelvjárási megnevezése) és a jelenben. Gyűjtőmunka tanári irányítással a magyarországi cigány népcsoportokról.	Nemzetiségek földrajzi elhelyezkedése, számossága életmódja ma Magyarországon és Európában. Tömegkommunikációs eszközök használata.
Jellemző tárgyak, épületek, képek megfigyelése. A cigány családi ház, az utca, a telep, a település jellegzetessége. A népcsoportok egymáshoz való viszonya. Emberi magatartásformák és élethelyzetek megfigyelése.	Adott település lakossága, élete személyes élmények alapján. Őshaza elhagyása. Vándorlás, letelepedés. Tájékozódás Magyarország és India térképén. Felszíni formák, vizek, városok, emberek.	A régi cigányházak jellemzői (építőanyag, alaprajz, berendezés). Szimbólumok. Szülő-, tartózkodási-, lakóhely azonossága vagy különbözősége. A cigány népvándorlás útvonalainak nyomon követése. Tájékozódás Eurázsia térképén.

A cigány meséken, eredetmondákon keresztül – az életkori sajátosságoknak megfelelően – betekintés az	Tanári segítségével történelmi elmondása tekintettel cigány	kérdések nevezett események különös	A cigány történelem sajátosságai. Cigányok - a három részre szakadt országban

„ESÉLYT ÉS LEHETŐSÉGET A GYERMEKEKNEK”

Szociális hátrányok

Általunk felkínált megoldási lehetőség: (optimális tanulási feltételek, szociális biztonság, mentálhigiénés törődés, család- és gyermekvédelem, családsegítő szolgáltatás nyújtása.)

Az iskola régi szövetségese az egyház. A hit és a tudomány egykori házassága már felbomlott, s a tudományhoz jobban húzó oktatás is kinőtte a bölcsőt, de a közös dajka, az egyház máig őrzi az iskolához fűződő kapcsolatait. A motiváció erősítésében az iskola is fölhasználhatja azt a lelki hatóerőt, amelyet a hit adhat annak az embernek, akinek ilyen kötődései vannak.

Eltérő családi szocializáció

A jelenlegi iskola nem képes befogadni és nem tudja megfelelően kezelni a roma gyerekek kulturális és etnikai másságát, eltérő szubkultúráját. A sikertelenség elsősorban: a cigány tanulók gyenge iskolaérettségében, tehát a családi szocializáció elégtelenségében keresendőek.

Általunk felkínált megoldási lehetőség: a családi szocializáció értékeire épített pedagógiai gyakorlat. Az iskola először a gyerekek családi biztonsághelyzetét erősíti meg, s erre építi tantárgyi képességek és készségek elsajátításához szükséges fejlesztéseket. A programban résztvevő segítők jobban megismerik a gyermekek létviszonyait, s ezáltal jobban megbecsülik az otthonról hozott kultúrájukat. „Merjünk együtt nevelni” program, amely a szülők, nevelők, gyermekjóléti szolgálat, védőnő együttműködésén alapul. Óvoda és iskola előkészítő családi programok szervezése és lebonyolítása. Egészséges életmód, biztonság, környezetvédelem témakörökben táborok, előadások, „gondos gazda mozgalom”, csoportfoglalkozások, helyben készített sajtótermék, elsősorban információs és felvilágosító céllal az öntevékenységre és a kreativitásra építve (videó, újság, plakát, hanganyag stb.). Családi hétvégék és napok, ahol a szabadidő közös eltöltése mellett a felmerülő problémák megoldásában próbálunk segíteni. Szülőknek csoporttréning szervezése, a gyermekeik továbbhaladásában hogyan tudnak segítséget nyújtani. Gyermekvédelmi felelős és osztályfőnök folyamatos kapcsolattartása a családokkal. Családsegítő iroda működtetése, ahova meghatározott témákban (elsősorban nevelési és életmóddal kapcsolatos problémákkal) heti rendszerességgel fordulhatnak.

Nyelvi hátrány

Az iskolába érkező elsős roma gyerek nem ismeri az iskola nyelvezetét, mert otthon nem használják azokat a szavakat, melyeket az iskolában naponta hall.

Általunk felkínált megoldási lehetőség: A gyerek előzetes tudását, élettapasztalatát, nyelvi kifejezőkészségét kell először megismernie a pedagógusnak, s csak ezután lehet bővíteni a gyerek szókincsét. Nyelvi hátrányok kezelésére használt pedagógiai eljárásaink a dráma, a zene, az ének, a tánc, a rajz, és a képzőművészet használata, gyermekeknek beszélgető körök, személyiségfejlesztő tréningek.

Előítélet

A pedagógusok egy része a romákhoz kapcsolódó negatív sztereotípiákon keresztül kezeli a roma gyereket.

Általunk felkínált megoldási lehetőség: A roma kultúra megismerése és közvetítése a gyerek felé. A családból jövő szokások és értékrend megismerése, elfogadása. Az identitás erősítése. Történelmi játszóház keretén belül cigány és nem cigány tanulók megismerkednek egymás történelmével, hagyományaival, szokásaival. A történelmi játékok keret történetét, korhű ruházatának és eszközeinek elkészítése, a jellegzetes táncok és zenék megismerése a gyermekek kreativitását feltételezi, az alkotó munka örömét nyújtja. „Mindenki tehetséges valamiben”

Pedagógiai gyakorlat

Frontális osztálymunka, elavult és hatástalan pedagógiai eljárások, érdektelenség és alulmotiváltság.

Általunk felkínált megoldási lehetőség: Kiscsoportos foglalkozások, egyéniség- és csoporterősítő hatások, beszélgető kör, kooperatív tanulás, differenciált foglalkozás, integráció, pozitív elfogadás. Pedagógusok képzése, tapasztalatcserék gyűjtése, szakértők (gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, orvos, védőnő stb.) bevonása a hatékonyabb munkavégzés érdekében.

Motiváció

A szülőknek is csak negatív élményeik vannak az iskoláról, az iskolától kapott tudás nem érték sem a szülőnek, sem a gyereknek.

Általunk felkínált megoldási lehetőség: identitáserősítés, csoportépítés, értékelés, rejtett üzenetek a család felé, sikerélmény, továbbtanulási esélynyújtása.

Pedagógiai elveink, tevékenységformák

- Minden gyermeknek esélyt kell adni ahhoz, hogy azzá válhasson, amivé lehet.
- Erősíteni kell a gyermekekben és a szülőkben azt a felfogást, hogy a romák felemelkedése és integrációja az oktatáson át vezet.
- Megfelelő módszerekkel, pozitív pedagógiai attitűddel minden gyermek eljuttatható egy bizonyos szintre az ismeretszerzésben.
- Tiszteletben kell tartani a gyermeki személyiségjogokat s a gyermek autonómiáját.
- A gyermeket olyannak kell elfogadni, amilyen, hibáival és erényeivel együtt. Lehetőséget kell adni arra, hogy a pozitív tulajdonságok megerősödjenek (a hibáit pedig kijavíthassa).
- A pedagógusnak minden esetben a gyermek érdekeit kell szem előtt tartania, szükség esetén a szülőket is próbálja erről meggyőzni.

- Minden nevelési-oktatási tevékenységet olyan céllal és megfontolással kell végezni, hogy az (lehetőleg) pozitív hatással legyen a családi környezetre is.
- A személyiség- és közösségfejlesztésben kiemelt fontosságú legyen a családi nevelés (összetartozás, családban elfoglalt hely, szerep, családi életre való felkészülés stb.), illetve az egészséges életmód és életvitel kialakítása.
- A szülőket (és az otthoni környezetet) lehetőség szerint be kell vonni az iskola eseményeibe, rendezvényeibe, s egyben hangsúlyt kell fektetni a korrekt információcserére, kölcsönös tájékoztatásra.
- Legyenek olyan foglalkozások, rendezvények, melyek kifejezetten a szülők egészségnevelésével, művelődésével, igényeik lehetőség szerinti kielégítésével kapcsolatosak (előadások, felnőttek iskolája, tanfolyamok, tréningek stb.).
- A nevelésben kapjon helyet a gyermek kreativitásának önkibontakozásának és kritikai érzékének szabad megnyilvánulása. Sőt, ezek fejlesztése legyen irányadó a nevelési folyamat és tevékenységek tervezésekor.
- Egy-egy nevelési helyzet és probléma megoldásakor elsődleges szempont legyen a gyermeki magatartás megnyilvánulását kiváltó okok felmérése, elemzése. Az okokat környezeti valóságukban és hatásrendszerükben kell értelmezni, s ennek megfelelően felmérni a nevelési hatásokat.
- Bátorítani kell a gyermekeket minden olyan tevékenységében, mely személyiségfejlődésében pozitív hatású lehet. Segíteni kell őt abban, hogy kellő önbizalma és hite legyen ahhoz, hogy képes valamit megtenni önállóan. Minden apró teljesítményt értékelni kell, hogy az újabb, komolyabb teljesítményre késztesse őt.
- Az erkölcsi és etikai értékek megszólíthatóságát valós környezetben, konkrét tapasztalásokhoz kötve a közösségépítés és személyiségfejlesztés középpontjába kell állítani. Itt kapjon helyet az egymás iránti felelősség és tisztelet, a megbecsülés és az elfogadás, a szeretet és együttérzés értékének és érzésének a kifejezése és erősítése is.
- Olyan szokások és normák kialakítását és interiorizálását kell a nevelési hatásokkal elősegíteni, melyek az egészséges életvitel (higiénia, táplálkozás, mozgás stb.), a közösségi értékrend, a társas kapcsolatok és kommunikáció alapjait biztosítják.

Tehetséggondozás

„Mindenki tehetséges valamiben”

- Művészeti körök, projektek: rajz, zene, tánc, dramatikus és népi játékok, hagyományőrzés.
- Kulturális, sport és szabadidős programok szervezése
- Kistérségi tanulmányi és kulturális bemutatókon való részvétel. Házi versenyek. Javítsunk egy jegyet mozgalom.
- Ezen kívül van „élősarok”, „játszósarok”, olvasókuckó.

3.Felnöttoktatás

Általános műveltséget megalapozó iskolarendszerű felnőttoktatás.

3.1.Célok, feladatok:

- A tanulók felkészítése az egyes évfolyamok év végi vizsgáira, az általános iskolai tanulmányaik befejezésére.
- A felnőttoktatás feladata az általános alapműveltség közvetítése. Olyan ismeretek, képességek nyújtása, amelyek átfogják az alapműveltség általános iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élet-tapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, eredményeit, rendezve és kiegészítve ezeket.
- A felnőttoktatás megteremti a munkaerő-piaci szakképzés, a 9-10. osztály szakiskolai és középiskolai továbbtanulás lehetőségét.
- Alkalmat ad a tanulók életvitelének, társadalmi létformáinak, a világban való tájékozódásuk folyamatos fejlesztésére.
- Rehabilitációs lehetőséget biztosít korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújt a tanulók személyiségének fejlesztésére, szocializálására.
- A feldolgozott tananyag, a tevékenységformák közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényének és az erre való képességek kifejlődésének érdekében.
- Az oktatás során használt kerettantervek hangsúlyt helyeznek arra, hogy: a tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze, gondolkodási és cselekvési műveletek kifejezője is legyen,
- továbbfejlesztési lehetőségek biztosítása a problémamegoldó és a kreatív működés irányába,
- a tervezett szaktárgyi órák bizonyos százalékát a tanulók otthoni önálló munkával, felkészüléssel töltik ki.

1-4. évfolyam

Feladatunk az analfabétizmus, ill. fél analfabetizmus hátrányával küzdő felnőttek számára az alapműveltség közvetítése. A képzésben megszerzett alapműveltség nélkülözhetetlen számukra ahhoz, hogy eligazodjanak a kultúra legfontosabb útvesztőiben, és képesek legyenek további tanulásra, művelődésre. A legfontosabb,hogy ezen ismeretek segítségével be tudjanak kapcsolódni a szakirányú képzésbe,valamint képesek legyenek valamilyen szakképzettség megszerzésére. A megszerzett alapműveltség legyen számukra az ismeretek és a műveletek olyan komplex rendszere, amelyre a társadalomban való eligazodásban és a helyes társadalmi magatartásformák eredményes alkalmazásában mindannyiuknak szüksége van.

5-8. évfolyam

Feladatunk az alapműveltségre épülő általános műveltség közvetítése. Olyan ismereteket és képességeket kell nyújtanunk számukra, melyek átfogják az általános alapműveltség általános

iskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi (megszakított) iskolai tanulmányait, eredményeit, rendszerezve és kiegészítve ezeket.
Ebből kiindulva szeretnénk megteremteni számukra a munkaerő-piaci szakképzési, szakiskolai, ill. a középiskolai továbbtanulás lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmi tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeiket kialakítva bennük az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való képességek kifejlődését. A képzésben alkalmat kaphatnak életvitelük, társadalmi létformáik, a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére, így mindezekkel a korábbi iskolai kudarcaik kompenzálásával rehabilitációs lehetőséget biztosítunk számukra. Módot nyújtunk a felnőtt tanulóknak személyiségük minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.
A kerettantervek alapján célunk, hogy a tananyag ne csak ismeretek rendszere legyen számukra, hanem a megismerési, tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, valamint kifejezője az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveleteknek. A képzésben törekednünk kell a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb gyakorlati szintjének egyensúlyára, az ezek közötti (elméleti-gyakorlati) gondolkodási átmenetek létrehozására, hangsúlyt fektetve a reproduktív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeire, a problémamegoldó és a kreatív működés biztosítására.
Az oktatás formái:

- egyéni felkészülés
- távoktatás (e-mailon való folyamatos kapcsolat tartás)
- esti iskola
- konzultáció (havonta illetve igény alapján)
- kiscsoportos foglalkozások
- írásbeli és szóbeli vizsga
- osztályozó vizsga

Az oktatás szeptember második felében kezdődik és legkésőbb augusztus 31-fejeződik be.
Az első félév értékelésére legkésőbb február végén kerül sor.

3.2.Általános rendelkezések

3.2.1. Képzési idő, költségek

Egy tanév két félév, mely összevonható. Ebben az esetben a tanuló a 7.évfolyamból legkésőbb február végén, a 8.évfolyamból legkésőbb augusztus végén vizsgázik az adott évfolyam teljes tananyagából.
A tanév során a dolgozatok eredményességét figyelembe véve a tanár jegy megajánlással élhet. A tanulónak abból a tantárgyból nem kell félévkor illetve év végén vizsgáznia, amiből megajánlott jegyet kapott.
A tanuló a képzés költségének részleges megtérítéseként a következő szolgáltatások árát fizeti:
Beiratkozás és a vizsgák, pótvizsgák költségét a fenntartó határozza meg. A fenntartó méltányosságot gyakorolhat a képzésben résztvevő kérelmére.
Oktatócsomag, tankönyvek ára amely a tanév tananyagát tartalmazza a felnött oktatásban résztvevőt terheli.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról:
„143. § (1) A felnőttoktatásban a 26-36. és a 39-45. §-ok rendelkezéseit nem kell alkalmazni, a felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény azonban a felvételt a pedagógiai programjában meghatározott felvételi követelményekhez kötheti.
(2) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény vezetője - az (1) bekezdésben meghatározottakkal összhangban - a jelentkezőt kérelmére felveszi az intézménybe.
(3) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmény a képzés indítását legalább harminc nappal megelőzően a képzés indításának tényét a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.
(4) A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.
(5) A felnőttoktatásban a tanuló nappali, valamint esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint megszervezett oktatásban, az iskola helyi tantervében meghatározottak szerint vesz részt a kötelező tanórai foglalkozásokon.
(6) A felnőttoktatásban résztvevő tanuló esetében az e rendeletben foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
a.) a tanuló tudását - ha az iskola helyi tanterve eltérően nem rendelkezik - a tanítási év végén vizsgán kell értékelni,
b) az elméleti tanítási órákat délelőtt vagy délután, vagy ha nem áll rendelkezésre megfelelő számú tanterem, délelőtti és délutáni váltásban kell szervezni, e beosztások azonban a helyi sajátosságok alapján módosíthatók,
c) a tanulmányok alatti vizsga reggel nyolc óra előtt is elkezdhető és tizennyolc óra után is tarthat.
(7) Az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.
(8) Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire.
(9) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.
(10) Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes járási hivatalt.
(11) Amennyiben a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt teljesíti, a járási hivatal megbízottja megfigyelőként részt vesz, egyéb esetben részt vehet az osztályozó vizsgán."

3.2.2. A tanulói jogviszony

- Az iskolában személyes beiratkozással történik a bizonyítvány (vagy másolatának) egyidejű bemutatásával

3.2.3.A tanuló jogai és kötelességei

A tanulónak joga:

- látogassa a konzultációkat
- tanári támogatást kapjon
- tájékoztatást kapjon az őt érintő kérdésekben

A tanuló kötelessége:

- fegyelmezett magatartásával tartsa tiszteletben az általános iskola házirendjét
- eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének
- óvja az intézmény felszerelését

3.2.4.A tanuló anyagi felelőssége

Gondatlanságból okozott kár esetén a tanuló felelősségének mértékét és a kártérítés összegét az általános iskola állapítja meg.
Szándékos károkozás esetén a tanuló a teljes kárt köteles megtéríteni

3.2.5.Magánvizsga

Indokolt esetben a tanuló 4-5.évfolamon, 6-7.évfolyam, illetve 7-8.évfolyam,(összevont) valamint a 8. évfolyam tananyagából magánvizsgát tehet, a tanárok által megállapított időpontban. Ez esetben a fenti szabályzat nem vonatkozik a tanulóra. A magánvizsgára jelentkezést írásban kell kérni az intézmény vezetőjétől.

3.2.6.A magasabb évfolyamra lépés feltétele:

- A tanév végén osztályozóvizsgát kell tenni, melynek formái: írásbeli és/vagy szóbeli.
- A tantárgyra előírt minimális teljesítményt el kell érnie adott tárgyból a hallgatónak – ez jelenti az elégséges osztályzatot.
- A tanuló továbbhaladásáról (minősítéséről) a vizsgáztató szaktanár javaslata alapján a vizsgabizottság dönt.
- Ha osztályozóvizsgán a tanuló legfeljebb két tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor javítóvizsgát tehet.
- három vagy több elégtelen osztályzat esetén tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

3.2.7.Javítóvizsga:

- Ha a vizsgabizottság javítóvizsgára utasította a tanulót, akkor augusztus hónapban javítóvizsgát tehet. - Ha a javítóvizsgán igazolt okkal nem jelenik meg (a vizsga kezdőnapjától számított 1 héten belül kell igazolását leadnia),akkor a javítóvizsgát szeptember hónapban, az igazgató által kijelölt időpontban teheti le.
- Ha a javítóvizsgán elégtelen osztályzatot kap, vagy igazolatlanul nem jelenik meg, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A javítóvizsga formái megegyeznek az év végi vizsgaformákkal

3.3.A felnőttoktatás működési rendje:

- A felnőttoktatás irányítását az iskola igazgatója végzi, az igazgatóhelyettes feladata a tanulmányi irányítás, a félévi és év végi vizsgák, értékelések szervezése, felügyelete.
- A konzultációs órákat, írásbeli és szóbeli beszámolók, vizsgák, eredményeit tanulmányi naplóban kell nyilvántartani.
- A felvett tanulókról törzslapot kell vezetni és osztálynaplóban – a szokásos módon – nyilvántartani.
- A magánvizsgára jelentkezőkről törzslapot és osztályozó vizsga jegyzőkönyvet kell vezetni.

3.4. Értékelés

A tanulmányi munka értékelése:

- A vizsgák időpontját a szaktanár előre közli a tanulókkal, ezeken a részvétel kötelező. Akadályoztatást előre kell jelezni.
- A félévi és év végi jegyek megállapításánál a vizsgák eredményein kívül beszámíthatók az év közben szerzett érdemjegyek.
- Ha a tanuló egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- Aki három vagy több tantárgyból kapott elégtelent, az adott évfolyamot megismételheti.

Tantárgyankénti számonkérés formái (vizsgák):

magyar irodalom		szóbeli
magyar nyelv	írásbeli	szóbeli
történelem	írásbeli	szóbeli
matematika	írásbeli	
fizika	írásbeli	szóbeli
kémia	írásbeli	
földrajz	írásbeli	szóbeli
biológia	írásbeli	szóbeli
Választható:		
Idegennyelv (német)	irásbeli	szóbeli
Informatika	gyakorlati	

4.IKT stratégia

Bevezetés

Az oktatási informatikai stratégia célja olyan, a korszerű tudásalapú társadalom követelményeinek megfelelő oktatási informatikai hálózat, informatikai eszközök és oktatási módszerek létrehozása, amelyek hatékonyan támogatják az iskolai oktatásban résztvevő tanulók és tanárok munkáját, valamint olyan oktatást támogató igazgatási információs rendszerek bevezetését és használatát teszik lehetővé, amelyek hatékonyabbá teszik az intézményi működést.

Az oktatás informatikai jövőképe: az oktatási szektornak olyan szintre kell fejlődnie, hogy a modern IKT-ra nagymértékben támaszkodva tartalmában és módszertanában is az információs társadalom kihívásainak megfelelő módon nyújtsa szolgáltatásait. Az informatikai fejlesztéseket egy széles körben elfogadott és kommunikált informatikai stratégiára kell alapozni.

Az Európa Tanács lisszaboni értekezletén, 2000. tavaszán elfogadott eEurope kezdeményezés és ennek cselekvési programja kiemelt hangsúlyt helyez az információs társadalom technológiáinak minél szélesebb körű elterjesztésére és fejlesztésre, valamint megfogalmazza az elektronikus tanulás (eLearning) fejlesztésének uniós célkitűzését.

Az információs és tudásalapú társadalomban fontossá válik a megváltozó munkaerő piaci feltételekhez való alkalmazkodás képessége - lévén a gyorsuló technológiai fejlesztések miatt folyamatosan és egyre gyorsabban változnak a munkaerő-piaci elvárások, amelyek már egy életen keresztül követelik meg a naprakészséget. A megváltozó munkaerő piaci feltételekhez

való alkalmazkodás képességét IKT eszközökkel hatékonyan lehet kialakítani az esélyegyenlőség biztosítása mellett. Az oktatás feladata, hogy a hallgatókat felkészítse a munkaerőpiacon való eredményes szerepvállalásra, mely szerepnek fontos eleme az egész életen át való tanulásra való nyitottság, valamint az IKT eszközök és alkalmazások készségszintű ismerete.

4.1. Az IKT stratégia kialakításának alapelvei

Minden szempontból integrált és egységes megközelítést kell alkalmazni, ugyanabban a modellben kell elképzelni a település valamennyi intézményének alkalmazásait, illetve az ügyvitelt és az oktatást támogató informatikai megoldásokat.
Figyelembe kell venni a meglévő alkalmazásokat és megoldásokat, ezeket integrálni kell az egységes rendszerbe, jól működő és hatékony folyamatokat nem érdemes átalakítani.
Kiemelt figyelmet kell fordítani a vezetői információs és döntéstámogatási rendszerekre, vagyis a különböző adatbázisok speciális lekérdezési lehetőségeit biztosítani kell az ágazati irányítás, a fenntartók, a statisztikai szervek stb. számára.
Az adatok gyűjtése és az alkalmazások szempontjából is közelíteni kell a regionális megközelítéshez, például regionális statisztikákkal.
Pontosan meg kell határozni a fenntartói és intézményi szinten kezelendő adatokat és folyamatokat. Meg kell teremteni a különböző adatbázisok közötti szinkronizálást, replikációt. Az oktatási és tananyag tartalomban is lehetségesek regionális információk. A jó gyakorlatok hozzáférését kell regionális szinten is biztosítani.
Széles körben valóban digitálisan tárolt tartalmakhoz való hozzáférést kell biztosítani az IKT alapú megoldások számára.
Megfelelő oktatás-módszertani fejlesztéseket kell végrehajtani a potenciális hatás maximalizálása érdekében, illetve biztosítani kell a szükséges kompetenciák és készségek elsajátítását az oktatói-pedagógus, valamint az adminisztratív munkaerő körében.
A számítógépes munkaállomásokon a Microsoft-Sulinet licenc szoftvereit használjuk.

Hálózati ellátottság	
Van-e helyi számítógépes hálózat?	igen
Hálózati operációs rendszer(ek) megnevezése	fájlszerver nélküli egyenrangú hálózat
A számítógépek hány százaléka kapcsolódik a hálózatra?	100%
Működtetnek-e fájl szervert?	nem

Az iskolai hálózatot és az internet hálózatot, jelenleg a tanulók a szaktantermekben érhetik el, vezetékes kapcsolattal. Az egyik legsürgősebb feladat az épületen belüli vezeték nélküli hálózati elérés továbbfejlesztése.
Az intézmény honlapját, a Sulinet tartományon belül helyeztük el.

Internet ellátottság	
Van-e internet kapcsolat?	igen
Kapcsolat típusa	Sulinet Közháló, megyei szolg. optikai kábelen
Kapcsolat sávszélessége	4 Mbps
Milyen lenne az optimális sávszélesség az intézményben?	10 Mbps
A számítógépek hány százaléka kapcsolódik az internet hálózatra?	100%
Működtetnek-e mail-szervert?	nem
Működtetnek-e web-szervert?	nem

Az internet elérését a Sulinet–Közháló rendszer biztosítja, aminek sávszélessége napjaikban már nem megfelelő egy intézmény számára.

Informatikai szervezeti felépítés		
Van-e felelős vezetője intézményi szinten az informatika területnek?	igen	
Ha igen, milyen beosztásban?	informatika tanár,	
Működik-e önálló informatika munkaközösség?	nem	
Van-e az intézményben rendszergazda?	Főállásban	nem
	Mellékállásban	nem
	Egyéb módon	nem
Ha igen, milyen végzettséggel rendelkezik?	Nem	
Ha nem, hogyan látják el a feladatot?	külső céggel karbantartási szerződéssel	
Van-e az intézményben főállású oktatástechnikus?	nincs	

4.2.Az intézmény pedagógusainak informatikai felkészültsége

Informatikai végzettségű pedagógusok száma	**17**
Pedagógusok informatikai végzettsége	**Fő**
Felsőfokú	**1**
középiskolai tanári (informatika)	0

általános iskolai tanári (informatika)	1
egyéb nem tanári egyetemi vagy főiskolai informatikai	0
OKJ-s	**1**
oktatás informatikus	0
rendszerinformatikus	0
szoftverüzemeltető	0
számítógép-kezelő (-használó)	1
ECDL	**4**
teljes	3
start	1
Pedagógus továbbképzés (informatika témájú)	**13**
30 órás	7
30-60 órás	2
60-120 órás	4
Hány pedagógus nem rendelkezik semmilyen informatikai ismerettel	0
Van-e olyan pedagógus, aki informatika tantárgyat tanít, de nem rendelkezik informatikai tanári végzettséggel	igen

4.3.Az informatika alkalmazása a tanítási órákon

Az informatika tantárgy tanítása				
Mely évfolyamokon, és heti hány órában van tanterv szerinti informatika óra?	évfolyam	csoport	óraszám	megjegyzés
	4.	1	1	egésznapos iskolai foglalkozás
	5.	1	1	0,5 óra szakkör
	6.	1	1	

	7.	1	1	
	8.	1	1	
Heti hány órában van szakkör és/vagy felzárkóztatás informatikából?	0,5-2			

4.4.Az informatika alkalmazása egyéb területeken

Informatikai eszközök alkalmazása egyéb tantárgyak tanításánál		
A pedagógusok kb. hány százaléka használja az informatikai eszközöket a tanítási órán?	50%	
Mely évfolyamokon, és mely tantárgyakból használják a kollégák az informatikai eszközöket nem informatika órán?	évfolyam	tantárgyak
	1 - 4.	matematika, magyar, TÁMOP hatására jelentősen bővült az alkalmazás
	5 - 8.	matematika, biológia, német, magyar, kémia, fizika, TÁMOP hatására jelentősen bővült az alkalmazás
		fejlesztő foglakozások - SNI
	óvoda	Egyéni fejlesztések minden területen [1]

A hordozható számítógépeket a pedagógusok a projekt során nem csak szakmai felkészülésre, illetve a szakmai munka dokumentálására használják, hanem jelentőssé vált az IKT eszközök tanórai alkalmazása, amit a közben beszerzett projektor és hordozható interaktív eszköz is segít.

Az informatika alkalmazása egyéb területeken			
Mire használják a kollégák a számítógépet?	**soha**	**ritkán**	**gyakran**
Órára felkészülés			X
Tanórai munka			X
Levelezés			X
Böngészés			X
Hivatalos ügyek elintézése			X
Iskolai adminisztráció			X
Közösségi oldalak használata - iWiW,		X	

1

Facebook			
Szakmai közösségi oldalak használata			X
Chat	X		

Tanári szobában hogyan használják a számítógépet?	
A kollégák döntő része rendszeresen használja	X
Tanítási órákon hogyan használják a számítógépet?	
A pedagógusok kb. hány százaléka használja az informatikai eszközöket a tanítási órán?	50-70%
Használnak a pedagógusok a tanórán hordozható számítógépet?	igen
Használnak a pedagógusok a tanórán projektort?	igen
Használnak a pedagógusok a tanórán interaktív táblát?	nem

Az intézmény elkötelezett az informatikai fejlesztések irányában. Nem csupán az informatika tantárgyban, hanem a közismereti tárgyak oktatása során kívánjuk az IKT kompetenciákat és eszközhasználatot fejleszteni.

A pedagógiai program célrendszerét tervezzük kiegészíteni az IKT alkalmazásával. A tevékenységek a felnőtt világban való tájékozódás előkészítésére, az információszerzés és információkezelés technikáinak kipróbálására, a kommunikáció különböző formáinak gyakorlására fókuszálnak.

A mindennapi gyakorlatban tapasztalható az IKT szemlélet utáni érdeklődés a pedagógusok körében.

Hardver feltételek

A számítógépek nagy része elavult konfigurációjú

A tantermekben kevés a számítógép

Interaktív eszközzel nem rendelkezünk

A vezeték nélküli hálózati kiépítés, hálózatépítés hiányzik

Szoftver feltételek

Kevés a digitális tananyag

Tanórákhoz és tanórán kívüli foglalkozásokhoz kevés az oktatószoftver

Az informatikai normatívából biztosított nyilvántartó rendszer nem kerül alkalmazásra

Személyi feltételek

A pedagógusok használják az IKT eszközöket tanórákon, foglalkozásokon

Az e-learning típusú tanulásirányításhoz, WEB2 alkalmazásokhoz szükséges kompetenciák hiányosak

Egyéb feltételek

FTP tárhellyel nem rendelkezik az intézmény

Az intézmény mérés-értékelési rendszerében az IKT eszközhasználat nem kiépített

Az intézményi adminisztrációban az IKT eszközhasználat csak kismértékben jellemző
A tanulók saját IKT eszközeiket nem használják az intézményben

4.5. Jövőkép, misszió megfogalmazása

A pedagógusok, az órára, foglalkozásra való felkészülés keretében több, előre elkészített, feldolgozott tananyag és tanmenet közül választhatnak, amelyek online módon elérhetőek, tovább szerkeszthetőek és alakíthatóak. Az opcionálisan választható tananyagok és tanmenet mellé módszertani útmutató is tartozik, amelyek az önálló innováció tevékenységeként az intézmények fejlesztő műhelyeiben alakultak ki. A különféle tananyagok illeszkednek a különböző igényekhez (hátrányos helyzet, kisebbségi nyelv, sajátos nevelési igény, iskola típus, stb.)
Az órán, foglalkozáson a pedagógus, tanár, az előre elkészített anyagot multimédiás tartalmak bemutatására is alkalmas berendezéssel mutatja be, felhasználva az „IKT az oktatásban" témában megszerzett ismereteit.
A diákok interaktív módon tapasztalhatják meg, illetve alakíthatják a tananyag elemeit, ami jelentősen hozzájárul a megértéshez és a tananyag elsajátításához. A diákok az órán kívüli időszakban is hozzáférnek az órai anyaghoz, annak kiegészítéseihez, ezekkel kapcsolatban önellenőrző és tanári ellenőrzés mellett végezhető feladatokat kapnak. A tananyaggal kapcsolatban órán kívül is kérdéseket tehetnek fel online módon. Az intézményekben általánossá válik az interaktív internetes megoldások alkalmazása a tanulásirányításban.
A pedagógus, tanár a dolgozatokat, házi feladatokat elektronikus módon gyűjti be és a feladat típustól függően, elektronikusan értékeli is ki
A pedagógusok, tanárok, adott esetben a diákok is közreműködnek a tananyag-fejlesztésben.
A tankönyvek, szöveggyűjtemények, szótárak, lexikonok jelentős része elektronikus formában is hozzáférhetővé válik, ami jelentős segítséget jelenthet a tartós tankönyv program számára, csökkenti az iskolatáskák súlyát, valamint a tankönyvek előállítás költségeit.
Az oktatási intézmény nagy sávszélességű Internet kapcsolattal rendelkezik és legalább annyi számítógépes állomással, ahány az IKT-vel támogatott tananyagok tárgyainak oktatásához szükséges. Az intézmény minden egyes pedagógusa, tanára külön számítógéppel dolgozhat, amely munkát egységes adminisztrációs rendszer támogat az oktatás minden területén.
Megvalósul a diákok és számítástechnikai eszközök arányában az 6:1 arány.
Az oktatás minden szereplője (diákok, oktatók, intézmények, stb.) egyedi azonosítóval rendelkezik, ami lehetővé teszi, hogy az összes oktatási esemény, folyamat nyomon követhetővé váljék. Különösen vonatkozik a nyomon követés a mérés-értékelés eredményeire.
Az élethosszig tartó tanuláshoz, a távoktatáshoz, az eLearninghez a hátteret az egyénre szabott jogosultsági beállítások alkalmazását lehetővé tevő egyedi azonosító rendszer teremi meg.
A prezentációs technológiák, a projektorok, aktív táblák, a mindennapi felhasználás eszközeivé válnak.
A diákok, hallgatók, pedagógusok számára egyértelműen látszik, közvetlen módon hat az Információs társadalom pozitív, motiváló hatása.

A számítógép ellátottság és a kommunikációs alapinfrastruktúra lehetőséget biztosít az oktatási intézményrendszerben szükséges szolgáltatások kialakítására, a képzések pedig ezek felhasználására épül.

4.6.Fejlesztendő kulcsterületek meghatározása

Célrendszer, tevékenységek, indikátorok megfogalmazása

IKT által támogatott oktatási módszerek kifejlesztése, adaptálása és elterjesztése

SIKERKRITÉRIUM	**TEVÉKENYSÉG**
Az IKT eszközhasználat a tanórák 30%-ában ellenőrizhetően megvalósul. Az IKT eszközhasználat a tanórák 30%-ában ellenőrizhetően megvalósul. Az IKT eszközhasználat a tanórák 30%-ában ellenőrizhetően megvalósul.	Az oktatás hatékonyságának növelése, a kompetencia alapú oktatás támogatása IKT eszközhasználattal tanórán és tanórán kívül. A számítógéppel támogatott oktatási megoldások terjedésének előmozdítása, a készségfejlesztés és ismeret-átadás folyamatában speciális számítógépes alkalmazások támogatása a tanórai és önálló tanulás során. A multimédia eszközrendszerének hatékony kihasználása
Az intézményben alkalmazott tananyagok több mint 75%-a digitálisan is elérhető	A tanulók egyedi fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamat alkalmazása,az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés digitális tananyagok használatával.
A helyi tantervben a KT. 48. §-ában szabályozott tartalmakhoz az IKT eszközhasználat hozzárendelésre kerül minden tantárgy és műveltségterület esetében.	Az informatikai ismeretek és készségek kellően hangsúlyos megjelentetése a helyi tantervi szabályozásokban; ezek folyamatos felülvizsgálata és szükség szerinti korrekciója.
A pedagógiai programban az IKt eszközök szükséglet a műveltségterületekhez részletesen meghatározásra kerülnek, és az eszközbeszerzés 100 %-os mértékben megvalósul.	Az oktatás módszertani fejlődéséhez szükséges eszközök fejlesztése és biztosítása
FTP tárhelyen a tananyagok a tanulók számára elérhetővé válik.	A teljes körű tananyag- és kiegészítő tudásbázisok elektronikus hozzáférhetőségének lehetővé tétele (alap és kiegészítő tananyagok „digitalizációja”)

Az intézményi informatikai infrastruktúra folyamatos biztosítása

SIKERKRITÉRIUM	TEVÉKENYSÉG
A tantermekben számítógépes munkaállomások, projektorok, hordozható interaktív eszközök korlátozás nélkül rendelkezésre állnak az IKT eszközökkel támogatott tanórák, és tevékenységek megszervezéséhez.	Az IKT-ra támaszkodó oktatási módszerek alkalmazásához az eszközszükséglet naprakész és folyamatos biztosítása a tanulás színterein (osztályterem, számítógéplabor, könyvtár, közösségi terek, otthon).
A pedagógusok teljes körűen rendelkeznek hordozható IKT eszközökkel (laptop, mérés-értékelési szoftver, digitális tananyagok)	A pedagógusok, tanárok oktatási, képzési, adminisztrációs, továbbképzési tevékenységéhez kapcsolódó eszközszükséglet folyamatos fejlesztése, biztosítása.
A hatékony belső adminisztráció feltételeinek megteremtése („papírmentes iroda" működtetés)	Az intézményi adminisztrációt és működést támogató eszközszükséglet biztosítása
Minden osztályterem, szaktanterem vezetékes, és/vagy vezeték nélküli hálózathoz csatlakoztatható a tanulók számára is teljes körűen.	Intézményi hálózati hozzáférési helyek bővítése
Intézményi szinten megvalósul a 6/1 arány a számítógépek tekintetében.	Tanuló-hallgató számítógép arány javítása, az EU-s normákhoz való közelítése.
A nyílt forráskódú szoftverek az FTP-ről letölthetőek.	A nyílt forrású szoftverek részarányának növelése.

Oktatásirányítási és szervezési eljárások fejlesztése az IKT segítségével

SIKERKRITÉRIUM	TEVÉKENYSÉG
A pedagógiai programba, helyi tantervbe, intézményi önértékelésbe az új eljárások beépülnek.	IKT alapú, kollaboratív oktatási módszertan kifejlesztése érdekében az oktatási módszertan intézményi szintű fejlesztése, új tanulásirányítási eljárások bevezetése, tervezése.
A munkaközösségek a jó gyakorlatot nyilvánossá teszik, a digitális tartalmak helyi fejlesztései elérhetővé vállnak: www.etanarikar.hu, és a www.educatio.hu oldalakon	Tananyag digitalizálás érdekében a tankönyvválasztás folyamatszabályozása, a digitális tananyagfejlesztő munkaközösségek kialakítása, intézményszintű online adatbázisok tárhelyének biztosítása.
Az éves beiskolázási tervben a tantestület legalább 30 %-a IKT alkalmazással	Az IKT-ra épülő oktatási módszertan elterjesztése, valamint a digitális tartalmak

kapcsolatos képzésre kerül beiskolázásra.	felhasználása érdekében a pedagógus továbbképzés támogatása.
Az országos kompetenciamérések másodelemzése minden tanévben megtörténik. Az intézmény a mérési rendszerét olyan IKT eszközzel támogatott nyilvántartásban jeleníti meg, amelyből a hozzáadott pedagógiai értékre egzakt számadatokkal lehet következtetni. Az intézményben a tanulók, gyerek fejlődésének nyomon követését IKT eszközökkel lehet vizsgálni, és egyéni fejlesztési tervek készülnek a fejlesztésekhez.	Egységes oktatási adatbázis struktúra kialakítása, a mérés-értékelési eredmények nyomon követésének biztosítása, egységes alkalmazás specifikációk kialakítása az intézményi mérés-értékelési rendszerben, intézményi adminisztrációs és vezetői információ-rendszer kialakítása és fejlesztése az IKT eszközök tudatos alkalmazásával., egységes minőségbiztosítási rendszer megteremtése, intézményi önértékelések.

4.7.Feladat- és tevékenységlista az IKT stratégia megvalósításához

Infokommunikációs technológiával (IKT) támogatott oktatási módszerek kifejlesztése, adaptálása és elterjesztése

az oktatás hatékonyságának növelése,
a kompetencia alapú oktatás támogatása,
a hátrányos helyzetűek és sajátos nevelési igényűek integratív oktatásának támogatása,
a tanulók egyedi fejlődéséhez jobban idomuló tanulási folyamat,
az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés,
a munkaerő piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodóképesség kifejlesztése,
a decentralizált - helyhez nem kötött tanulási folyamattámogatása,
az IKT módszertani segédletére támaszkodó pedagógus-, alap- és továbbképzés megteremtése.

A tananyag- és kiegészítő tudásbázisok elektronikus hozzáférhetőségének biztosítása (alap és kiegészítő tananyagok digitalizációja)

az oktatás módszertani fejlődéséhez szükséges eszközök fejlesztése és biztosítása,
a nagyságrendekkel több tan- és háttéranyag elérhetőségének biztosítása,
a multimédia eszközrendszerének hatékony kihasználása,
az egyén fejlődéséhez igazodó tanulási folyamat, valamint a helyhez nem kötött tanulás támogatása,
a papírmentes dokumentáció elterjesztése

Az intézményi informatikai infrastruktúra folyamatos biztosítása

Az IKT-ra támaszkodó oktatási módszerek alkalmazásához az eszközszükséglet naprakész és folyamatos biztosítása a tanulás színterein (osztályterem,
számítógéplabor, könyvtár, közösségi terek, otthon).
A pedagógusok, tanárok oktatási, képzési, adminisztrációs, továbbképzési tevékenységéhez kapcsolódó eszközszükséglet folyamatos fejlesztése, biztosítása.
Az intézményi adminisztrációt és működést támogató eszközszükséglet biztosítása.
Tanuló-hallgató számítógép arány javítása, az EU-s normákhoz való közelítése.

Az oktatási, valamint a hozzá kapcsolódó ellenőrzési és egyéb adminisztrációs folyamatokat megfelelő minőséggel szolgáltató IT alkalmazások és infrastruktúra folyamatos fejlesztése, biztosítása a költségalapú gazdálkodás bevezetése.

A hatékony belső adminisztráció feltételeinek megteremtése („papírmentes iroda")
A hatékonyabb emberi erőforrás gazdálkodás megteremtése
A vezetői döntéshozatali folyamatok minőségének emelése

4.8.Összegzés, intézkedések listája

- Az infrastrukturális háttér fejlesztésre szorul, laptop, asztali gépek, illetve a tanulói csoportmunkát támogató szavazórendszer beszerzése indokolt. Ajánlott digitális rajztáblák beszerzése is, amely jól használható a differenciált tapasztalatszerzés irányítására, illetve csoportmunkára. Az infrastruktúra önerőből, vagy más pályázatokból történő fejlesztése fontos.
- Az intézmény pedagógusainak módszertani képzésében fontos az interaktív tábla használatának felkészítésére törekvés. Az IKT alapkészségek fejlesztése feltétlenül összekapcsolandó a pedagógus készségek általános fejlesztésével, az új tanulásszervezési módok elsajátításával, gyakorlatával. IKT alapozó képzés tantestületi képzésként ajánlott.
- A Pedagógiai Programot és Helyi Tantervet ki kell egészíteni az IKT eszközök és módszerek alkalmazására vonatkozó elemekkel.
- Oktatási anyagok készítését támogató szoftverek beszerzése sürgős feladat.
- A közismereti tárgyakban az IKT kompetenciák fejlesztési lehetőségének megteremtése.(http://ikt.sulinet.hu/, http://ikt.sulinet.hu/segedletek.html) digitális tananyagok felhasználásával, adaptálásával.
- A kisgyerekek önálló tevékenységét támogató szoftverek beszerzése szükséges ahhoz, hogy a digitális pedagógia módszerei érvényesüljenek. (rajzoló programok)
- Az informatikai eszközökhöz való hozzáférést a kisgyerekek és óvodapedagógusok számára egyaránt bővíteni szükséges.
- Az intézményi honlapon a jó gyakorlatok, helyi innovációk, módszertani anyagok hozzá-férését biztosítani kell.
- A digitális taneszközök mindkét lehetőségét fontos alkalmazni, amely egyrészt a tároló eszközökön való hozzáférést (DVD, CD stb.), másrészt az online lehetőségeket jelentik.
- A digitális pedagógiai módszertan többcélú kompetenciafejlesztést jelent:
- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazása
- A digitális pedagógiai módszertan az óvodában többcélú kompetenciafejlesztést is jelent, amelyeknek ajánlott tartalmi keretei a következők:
    - digitális rajzolás, interaktív képeskönyvek használata,
    - finommozgást fejlesztő játékok interaktív táblán.
    - speciális igényű gyermekek számítógéppel támogatott korai fejlesztése,
    - digitális fényképezés az események, kommunikációs gyakorlatok,
    - diavetítéshez digitális illusztrációk készítése,
- digitális rajztáblák használata

- Az IKT kompetencia fejlesztés céljainak megvalósulásához a következő tevékenységek alkalmazását kell priorizálni:
  - korszerű alkalmazói készség kialakítása (a számítógépek, az informatikai kultúra lehetőségeit kihasználni tudó tanulók képzése)
  - az algoritmikus gondolkodás fejlesztése (a matematikához hasonló gondolkodásfejlesztő szerep, amely az iskolában, s a hétköznapi életben is alapvető fontosságú)
  - önálló munkára nevelés (a számítógép, mint a tanuló tevékenységére azonnal reagáló eszköz, lehetőséget teremt az egyéni ütemű tanulásra, a tehetségekkel való különleges foglalkozásra)
  - kapcsolatteremtésre, kapcsolattartásra nevelés (az informatika a kommunikáció és a média eszközeivel összefonódva minőségi változást okoz az emberek-embercsoportok közötti kommunikációban, megszünteti a fizikai távolságokat és lehetővé teszi távoli személyek közvetlen kapcsolatát; az információs társadalomban a sikeresség egyik feltétele ezen eszközök alkotó használata)
  - valamilyen közismereti tárgyhoz kapcsolódó témakörben a tanulók önállóan készítsenek el számítógépes anyagokat (program, dolgozat, előadás, bemutatás, stb.).
- Az IKT kompetenciafejlesztés fejlesztési keretei:
  - Informatikai környezet tudatos kialakítása a tanítási tanulási folyamatban.
  - A gyakorlati életben előforduló problémahelyzetek gépi eszközökkel történő megoldása, megoldási algoritmusok kialakítása. Típus algoritmusok és kreatív algoritmusok alkalmazása.
  - Interaktív problémamegoldás IKT eszközökkel.
  - A problémamegoldáshoz szükséges IKT módszerek és eszközök alkalmazásának erősítése, különböző feladathelyzetekben. Informatikai eszközhasználat bővítése.
  - Hatékony és céltudatos információszerzés az internetről. Dinamikus információk értelmezése és létrehozása.
  - A hagyományos médiumok informatikai forrásként való kezelése.
  - Az információs társadalom és az élethosszig való tanulás kapcsolatának kialakítása. A könyvtári információs rendszer szolgáltatásainak aktív felhasználása.

5. Szolgáltató tevékenység

Iskolánk színesíteni, gazdagítani kívánja a pedagógiai szakmai szolgáltatások megyei palettáját.

Iskolánk mindig is innovatív intézmény volt, ezért is kapcsolódtunk be a kompetencia alapú oktatás elterjesztését támogató pályázatba. A kezdetektől részt vettünk az Integrációs Pedagógia Rendszer (IPR), bevezetésében napi gyakorlattá tételében. Az elmúlt 10 év innovációs pályázataiba a fenti területeken bekapcsolódtunk (HEFOP, TÁMOP). Egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, gyermekközpontú pedagógiai, szervezeti innovációval, gyakorlattal rendelkező és ezt szolgáltatásaiban átadni képes intézményként kívánunk működni.

A napi oktató-nevelő munkákat az alábbiak jellemzik:

- Befogadó és az egyéni fejlődést biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmazunk,
- Pedagógiai munkánkban megjelenik a kompetencia alapú oktatás-nevelési tartalmainak és módszereinek alkalmazása
- Munkánkat nyitott oktatási környezet jellemzi
- Az intézményünk vezetése és a tantestülete elkötelezett a referencia intézménnyé válás folyamatában, feladataiban,
- Az IKT eszközöket és módszereket alkalmazzuk,
- Nevelőtestületünkre jellemző a team munka és a pedagógusok közötti horizontális és vertikális együttműködés,

Célunk

- Olyan szakmai szolgáltatást kívánunk nyújtani a kistérségben,a megyében,a régióban működő intézményeinek amely valódi igényeken alapszik,ahol lehetőséget tudunk teremteni arra, hogy az innovatív pedagógusaink munkáját a szűkebb és tágabb térségünkben mindenki megismerhesse,az ötleteket tovább fejlesztve egymástól tanulhatunk,ahol a pedagógusok nyitottan beszélhetnek szakmai elvárásaikról és gondjaikról.
- Elkötelezettséggel bírunk az ügyben, hogy tevékenységeinket közvetlen és közvetett partnereink igényeihez igazodva lássuk el.
- A kipróbált és továbbfejlesztett jó gyakorlatainkat , módszereinket (kompetencia alapú oktatás,IPR) átadhassuk más intézményeknek.
- Szolgáltatásainkkal segíteni szeretnénk azokat az intézményeket, akik még kevésbé tapasztaltak ezeken a területeken, vagy pedig ezután kezdik meg az intézményükben az innovációt.

Iskolánkban minden érdeklődőt szívesen várunk. Programjainkról, hospitálási lehetőségeinkről, szakmai napok szervezéséről, tematikus műhelymunkáinkról folyamatosan tájékoztatjuk partnereinket.

Lehetővé tesszük, hogy egy-egy iskola tantestülete, valamint kisebb-nagyobb pedagógus csoportok betekintést nyerjenek munkánkba. Előre egyeztetett időpontban, az érdeklődő iskola igényeinek megfelelő számban az alsó és a felső tagozat legkülönbözőbb foglalkozásait látogathatják meg az érdeklődők. A látogatók maximum 10-15 fős csoportokba osztva, reggel 8.00 vagy 11.00 órától egymást követően 1-3. órát tekinthetnek meg kívánság szerint, majd szervezett óramegbeszélésen, óraelemzésen vehetnek részt. Elsősorban folyamatba ágyazott átadást tervezünk, de nyitottak vagyunk az átvevő intézmények, pedagógusok igényeire is.
A TÁMOP 3.3.3-as pályázat keretében hálózati tanulás, hospitációk biztosítása révén hozzájárulunk a tanulók integrált oktatását segítő, minőségbiztosított pedagógiai módszertanok minél szélesebb körben történő elterjesztéséhez. Az érdeklődő közoktatási intézmények számára szükséges „továbbképzéseket", mentorálásokat, szakértői szolgáltatásokat, szakmai tanácsadásokat szeretnénk biztosítani. Tematikus szakmai műhelyeket működtetünk az alábbi területeken:

- Tanórai differenciálás
- Kooperatív tanulásszervezés
- Multikulturális tartalmak *mellett*
- *Óvoda-iskola átmenet*
- *Általános- és középiskola átmenet, a középiskolában továbbtanulók támogató követése.*

A **tematikus szakmai műhelyek** célja: az adott területek jó gyakorlatainak megismerése, közös továbbfejlesztése, a résztvevő intézmények adaptációs tervének és az adaptációnak a támogatása, hospitálások (élményszerű tapasztalatszerzés, résztvevői megfigyelés) biztosítása.
A **pedagógusképző felsőoktatási intézmények hallgatói** számára, mint az integrált nevelést megvalósító referencia intézmény szeretnénk gyakorló helyet biztosítani.
Intézményünkben az alábbi területeket alkalmazzuk a napi gyakorlatban (pedagógusaink ezen területeken rendelkeznek tanúsítvánnyal is):

- tanórai differenciálás
- kooperatív tanulás
- tevékenységközpontú pedagógiák
- hatékony tanulómegismerési technikák
- projektpedagógia
- drámapedagógia
- óvoda-iskola átmenet
- Personal Doll
- Kedves Ház Pedagógiája
- előítéletek kezelését szolgáló programok

Fontosnak tartjuk más integrációs referencia intézmények számára találkozók szervezését,s ezzel párhuzamosan bekapcsolódunk mi is más integrációs referencia intézmények által szervezett programokba. Ezen találkozók célja egymás jó partnerkapcsolati, módszertani

szolgáltatási gyakorlatainak megismerése,ezek értékelése, továbbfejlesztése, az adaptációk közös tervezése, az IPR eszközrendszerének új, hatékony jó gyakorlatainak disszeminációja, a referenciaintézmények és a kistérségi tematikus szakmai műhelyek számára nyújtott szolgáltatások tapasztalatainak megosztása, értékelése, problémaelemzés, közös problémamegoldás.
A hospitációk és műhelymunkák tervezését szervezését a szolgáltató munkacsoport végzi, míg a főiskolai hallgatók egyéni és csoportos hospitálását, gyakorlatát vezető tanár koordinálja. A szolgáltató munkacsoport éves munkaterv alapján végzi feladatait. A szolgáltatások igénybevételének térítéses és térítés nélküli formáiról az intézményvezetés a szolgáltató munkacsoport javaslata alapján dönt.

6. Pályázati fenntarthatósághoz kapcsolodó mellékletek

A kidolgozott mellékletek az intézményben megtalálhatók nyomtatott formában

TÁMOP 3.3.3-as pályázat során kidolgozott innovációs programok

- Tanulási képességek fejlesztése és a motiváció erősítése a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Általános –Középiskola átmenetet segítő mentori rendszer mühelyek müködtetése a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Kommunikációs képességek fejlesztése a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Nyitott Iskolamodell a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- A differenciált tanulásirányítás módszerének alkalmazása a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Projektmódszer a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Multikultúrális nevelés a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Partneriskolai model a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában
- Integrációs referencia intézményi gyakorlóiskolai rendszer fenntartható modellje a Csertán Sándor Általános Iskola és Óvodában

A kidolgozott mellékletek az intézményben megtalálhatók nyomtatott formában

TÁMOP 3.1.7-es pályázathoz kapcsolódó jógyakorlatok

- "Márton néha fehér lovon jár"- projekt -alsó tagozat
- "Karácsony anygalai"- három hetes project-also tagozat
- "Népek karácsonya"- három hetes project-felső tagozat
- "Lépések egymás felé "-eséylegyenlőségi nap- felső tagozat

7. HELYI TANTERV

Bevezető:

- Nat a kerettantervek – az iskolák helyi tantervének elkészítéséhez a szakmai tartalom kereteit kijelölve, biztosítva –

    a. az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai feladatainak elvi, tartalmi és szemléleti alapjait,

    b. a közvetítendő műveltség fő területeit és tartalmait,

    c. a nevelő-oktató munka nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (1) bekezdés b)–c) pontjában foglalt szakaszainak, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési feladatait határozza meg, megteremtve ezáltal a köznevelés tartalmi egységét.

A Nat-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak érvényesülését a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentő, a pedagógiai munka szakaszainak sajátosságaihoz igazodóan készült kerettantervek biztosítják
A tudás reprodukálhatósága helyett az elsajátított ismeretek könnyű és sokoldalú elérhetősége, rugalmas adaptálhatósága és továbbépíthetősége vált fontossá. Ezért a tanulási céloknak és az alkalmazhatóság kritériumainak közelíteniük kell egymáshoz.
A tanulási célok meghatározásakor a tartós, elmélyült tudás kialakítását kell középpontba állítani. Az ismeretanyag megtervezésekor a hangsúlyt a tudás minőségi jellemzőire: a szervezettségre, a megértés mélységére, az alkalmazhatóságra kell helyezni. Olyan tanítási programokat és olyan tanulási környezetet kell létrehozni, amelynek eredményeként sem az ismeretek tanulása sem a képességek fejlesztése nem válik egyoldalúvá és öncélúvá.
Az ismeret és a képesség jellegű tudás egymással nem szembeállítható és nem pótolható részét jelenti a minőségi tudásnak. A jól szervezett, pontos, hatékonyan felhasználható ismeretrendszer tud megfelelő alapot biztosítani a képességek fejlesztéséhez, s a működő képességek teszik lehetővé az ismeretek megfelelő mélységű feldolgozását, megértését és alkalmazni tudását.
2009/2010-es tanévtől a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” című pályázati program keretében bővült tevékenységünk a kompetencia alapú oktatással.
A kompetenciák fejlesztését újszerű tanulásszervezési technikák és módszerek alkalmazásával kívánjuk erősíteni.
A digitális tartalmak, az IKT taneszközök gyakorlatban való használatát a programban érintett tanórákon valósítjuk meg.

Kompetencia alapú oktatás bevezetésével a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást helyeztük középpontba, amely lehetővé teszi, hogy a külön-külön fejlesztett kompetenciák szervesüljenek, és alkalmazásuk életszerű keretet, értelmet nyerjen a tanulóink számára. Ennek egyik feltétele a pedagógiai módszertani kultúra megújítása, melynek eszköze a problémaközpontú tanítás, a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedeztető tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

Az ismeretanyag kiválasztásával és a tanulói követelmények meghatározásával megfelelő feltételt kell teremteni a rendszerezett, pontosan megértett fogalmakon alapuló ismeretek elsajátításához és az ismeretek megtanulását, megértését és alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítását szolgáló tanulói tevékenységek gyakorlásához egyaránt. A korszerű tudáskép az ismeretekben, képességekben kifejezésre jutó műveltség mellett a gondolkodásmódban (mentalitásban), a viselkedésben, az attitűdben, a kommunikációban megjelenő műveltséget is magában foglalja.

A tanulás az egész személyiség aktivitását igényli. Ezért az iskolai munka során a tanulás minden fontos összetevőjét mozgósítani és fejleszteni kell a kitűzött célok érdekében. Nem elég az ismeretek megértésére és megjegyzésére koncentrálni, alkalmat kell adni az ismeretek alkalmazását biztosító feladatok gyakorlására, a problémák, probléma helyzetek elemzésére és megoldására, a különböző gyakorlati tevékenységek tanulására, a tanulás módszereinek elsajátítására, a gondolkodási eljárások tanulására és nem utolsó sorban az értékek iránti pozitív attitűdök és a szociális magatartásformák kialakítására. A képességfejlesztést össze kell kapcsolni a fejlődést befolyásoló érzelmi, motivációs tényezők megerősítésével, például a pozitív önkép kialakításával, a megismerés örömének felfedeztetésével, a gyerekek együttműködését igénylő tevékenységek szervezésével. Kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk azokra a tartalom független kompetenciákra, amelyek nem köthetők tudományágakhoz, tantárgyakhoz, műveltségi területekhez. Ilyenek például a tanulás tanulása, az együttműködés képessége, a problémamegoldó képesség, a kreativitás és motiváció stb.

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola általános tantervű osztályaiban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettantervet választotta. A kerettanterv alapján készített helyi tanterv az 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben, az első és ötödik évfolyamon lép életbe.

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

H2004 a 2003-ban felülvizsgált és módosított NAT alapján, valamint az Oktatási Minisztérium által 2004-ben kiadott kerettanterv alapján elkészített 2004. szeptemberétől érvényes helyi tanterv.

H2013 = a 2011. CXC Köznevelési törvény alapján

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
Alsónemesapáti
Kossuth Lajos út 23.
Tel: 92/593-076, Tel/Fax: 92/ 593-077
OM azonosító:037578,szervezeti egységkód: 184021

TANÉV	**ÉVFOLYAM**							
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
	Bevezető szakasz		Kezdő szakasz		Alapozó szakasz		Fejlesztő szakasz	
2013/2014	**H2013**	**H2004**	**H2004**	**H2004**	**H2013**	**H2004**	**H2004**	**H2004**
2014/2015	**H2013**	**H2013**	**H2004**	**H2004**	**H2013**	**H2013**	**H2004**	**H2004**
2015/2016	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2004**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2004**
2016/2017	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**
2017/2018	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**
2018/2019	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**
2091/2020	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**
2020/2021	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**	**H2013**

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

7.1.A választott kerettanterv megnevezése:

Megnevezése	**Változat**
Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára	
Matematika	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	
Erkölcstan	
Természetismeret	
Földrajz	
Dráma és tánc	
Vizuális kultúra	
Informatika	
Technika, életvitel és gyakorlat	
Testnevelés és sport	
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

Iskola sajátosságaihoz igazodó tantervek/tervek	
Cigány nemzetiségi oktatás magyar nyelven	
Kerettanterv az Enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára	
Tanulásmódszertan	
Felnőttoktatás	
Szabadon választható tantervek	
Pénzügyi és gazdasági kultúra kerettanterve 7-10. évfolyam számára	
Hon- és népismeret kerettanterve	
Családi életre nevelés kerettanterve	
Természettudományi gyakorlatok	

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam /központi				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5

Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**
Nemzetiségi oktatás	**1+2**	**1+2**	**1+2**	**1+2**

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam/Központi

Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és Irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1

Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**
Nemzetiségi oktatás	**1+2**	**1+2**	**1+2**	**1+2**

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait, valamint a kötelező (10%) és a választható órakeretben szervezett tanórák és óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Csertán Sándor Általános Iskola:

7.2. 2013/14-es tanévben 1. és 5. osztályban felmenő rendszerben bevezetendő óraterv

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	6+1,5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**
Népismeret	**1**	**1**	**1**	**1**
Cigány kulturális tevékenység	**2**	**2**	**2**	**2**

Az osztályok számára engedélyezett időkeret	**52**	**52**	**52**	**55**
Iskolaotthon-egésznapos iskola	**tanulásmódszertan,táblajátékok, világ gyermekei,firkaműhely, origami papírcsodák,bábjáték,néptánc, kapkodd a lábad,ki nevet a végén,hagyományos játékok, mesekuckó, zene manó, labdajátékok, barátom a természet,muzsikáló évszakok,barátom a számítógép, képzeld el szövegelő,népi gyermekjátékok,ügyes kezek,játkos idegen nyelv,**			

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és Irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+0,5	3+0,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+0,5	2	2	2
Természetismeret	2	2+0,5		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	0,5		

Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0,5	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Természettudományi gyakorlatok			1	1
Gazdasági és pénzügyi kultúra			0,5	0,5
Családi életre nevelés				1
Tanulásmódszertan	1	1		
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**
Népismeret	**1**	**1**	**1**	**1**
Cigány kulturális tevékenység	**2**	**2**	**2**	**2**
Az osztályok számára engedélyezett időkeret	**51**	**51**	**56**	**56**
Választható tanórán kívüli tevékenységek	**táblajáték,tanulásmódszertan,szakkörök,egyéni fejlesztés,tehetséggondozás,pályaorientációs foglalkozás, néptánc,, kézműves kuckó, önismereti csoportok, énekkar, kortárscsoport, életvezetési ismeretek,pályaorientáció, iskolai sportkör, dráma,**			

A Nkt fenntartó által biztosított fennmaradó időkeret terhére szervezzük az alábbi egyéb foglalkozásokat: napközi, tanulószoba, felzárkóztatás, tehetséggondozás, szakköri foglalkozások (énekkar, népdalstúdió, középiskolai felkészítő, informatika, kézműves, irodalmi kör, háztartási ismeretek, idegen nyelv, természettudományos, újságíró,informatika,elsősegély, stb,-igény alapján), iskolai sportkör.

7.3.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Intézményünk nevelő-oktató tevékenységét a kerettanterveknek megfelelő óraszámban és a rendelkezésre álló szabad órakeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képesség– és készségfejlesztése határozza meg.
Emellett:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció képességének alapozásával
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan oktatásával kívánunk hozzájárulni
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktívtanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

7.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az óvoda játékközpontú világából való átmenet megkönnyítése a tanulásközpontú iskolai élet felé, valamint a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, befogadóképesség - fogékonyság kialakítása az új ismeretek iránt. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Emellett feladatunk a felelősségtudatra, kitartásra, munkafegyelemre szoktatás a motivációs lehetőségek sokoldalú alkalmazásával. Ebben az időszakban kezdődik el a tanulási szokások megalapozása.

7.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat. A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása: a játékos ismeretszerzés; a felfedezés lehetőségének megteremtése; a tanulói kíváncsiság kielégítése, valamint az alapkészségek fejlesztésének hangsúlyos kezelése. Fontos feladatunk az iskolai élet, társas kapcsolatok elemi ismereteinek közvetítése (rend, munkafegyelem, tisztaság, igényesség a környezet iránt, közösségi élet az osztályban).

7.3.3.Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A bevezető és kezdő szakasz nevelő - oktató munkájára épülve a kialakított képességek, készségek továbbfejlesztése, valamint az adott tanév lehetőségeihez mért osztott oktatás (alsós tanító is részt vesz) erősíti a személyes kötődés fennmaradását, e folyamat sokat javíthat a tanulói teljesítményen.
Kiemelt figyelmet kap az átmenet segítése, melyet választható tanórák és tanórán kívüli foglalkozások megszervezésével érünk el.

7.3.4.A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

7.4.A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

7.5.A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A pedagógusválasztásra az intézményben adott feladattal megbízható, megfelelő végzettséggel bíró, illetve az egyéb elfoglaltságok miatt az adott feladatra beosztható pedagógusok közül van lehetőség. Amennyiben az iskola a választás lehetőségét fel tudja kínálni, akkor az ezzel kapcsolatos felmérést a tantárgyválasztással egy időben teszi meg.

7.6.Tanulói jogviszony

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

3. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

4. Az iskola bármely évfolyamán a tankötelezettség mindennapi iskolába járással,egyéni tanrend szerint, vendégtanulóként vagy magántanulóként teljesíthető.

Ez utóbbi esetben – ha nem egészségügyi okból és nem orvosi javaslattal történik - a követelmények teljesítéséről a szülőnek kell gondoskodni. A magántanuló írásbeli és szóbeli beszámoltatás keretében köteles számot adni felkészültségéről. Évközben, más iskolákból érkezett tanulók szükség esetén különbözeti vizsgát tesznek (pl. kötelező idegen nyelv). Az esetleges hiányosságok pótlásáról, a különbözeti vizsgára való felkészítésről a szülőnek kell gondoskodni.

5. Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3 (közepes) alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.)

6. A tanulói jogviszony megszűnése történhet a tanuló lakhelyének megváltozása, a szülő írásbeli kérelmére másik iskola választása miatt, ill. a kötelességeit súlyosan megszegő tanuló fegyelmi tárgyalása után.

7.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.

A szaktárgyi értékelés alkalmával általában a diákok szóbeli vagy írásbeli teljesítményét vizsgáljuk; a képességek értékelésénél bonyolultabb magatartásokat is figyelembe veszünk.
A pedagógiai értékelés funkciói meglehetősen sokrétűek. Az értékelés funkciója alapján az Értékelési eljárások három alapvető típusát különböztetjük meg:
1. A diagnosztikus értékelés célja a helyzetfeltárás.
2. A formatív értékelés a visszacsatolással segíti a diákok tanulási tapasztalatszerzését.
3. A szummatív értékelés egy nevelési szakaszt lezáró minősítés.

A diagnosztikus értékelés a helyzetfeltárás eszköze, az „induló” tudás megállapítására szolgál. Diagnosztikus értékelésre kerül sor, amikor például új tanárként elkezdünk egy osztályt tanítani, vagy egy új anyagrész tanításának megkezdésekor bizonytalan, hogy a diákok birtokában vannak-e az elsajátítandó anyagrészt megalapozó ismereteknek. Ilyen módon tanárként információkat szerzünk arra vonatkozóan, hogy diákjaink hol tartanak. A diagnózis alapján dönthetünk arról, hogy munkánkat hogyan kezdjük, illetve folytassuk a vizsgált tanulócsoportban. Így lehet érdemben megalapozni a stratégiát.
Az értékelés e típusa tehát egyértelmű a pedagógus tájékozódását szolgálja, így szerezhetik meg a további munka megtervezéséhez szükséges információk. Ebből következik, hogy :
Ilyen jellegű felmérésre nem adható érdemjegy, de a következtetéseket a diákokkal érdemes megosztani, mivel ettől az együttműködési hajlandóság növekedése várható.
A *diagnosztikus értékelés* lényege célzott kérdések, illetve feladatok megfogalmazása. A kérdéseket tervszerűen, a további céljaink ismeretében kell adni, hogy a válaszokból számunkra világos legyen az alapozó ismeretek szintje. Más értékelési típusokhoz hasonlóan

a diagnosztikus felmérés is lehet szóbeli vagy írásbeli, de általában a szóbeli diagnosztikus eljárások több irányú hasznot hajtanak.
A *formatív értékelést* igen találóan formáló-segítő értékelésnek is nevezik, mivel a tananyag feldolgozása közben zajló segítségnyújtást tűzi ki célul. A diákok munkájának — helyesen tervezett és lebonyolított — szaktárgyi értékelése visszajelez

- ✓ a tanuló felé arról, hogy teljesítménye mennyire felel meg a tanár igényének;
- ✓ a tanárnak arról, hogy munkája mennyire eredményes; következtetést enged arra, hogy mely tevékenysége korrigálandó vagy hibás.

E kétirányú jelzés révén szabályozza egyfelől a tanulás, másfelől a tanítás folyamatát. A gyakran megnyilvánuló nézettel szemben a formatív értékelés során adott érdemjegy nem minősíti a diákot. A témakörök feldolgozása közbeni (formatív) értékelés nem ítélkezik, hanem segít, irányít. Mindezeken túl a formatív értékelés eredményei a szülőt is tájékoztatják arról, hogy gyermeke teljesítménye az elvárásunknak mennyire felel meg.
A *szummatív értékelés* összegző minősítést ad arról, hogy valamely tanulmányi szakasz,pl. tanév vagy iskola végén a diák hogyan tett eleget a tanulmányi követelményeknek. A szummatív értékelés leggyakoribb formája a félévi és év végi osztályzat, valamint a vizsga.

7.7.1.A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

A tanulók minden tanórai (felelet, rajz, sportteljesítmény, csoportban végzett munka stb.) és tanórán kívüli (házi feladat, gyűjtő munka, szorgalmi feladat) tevékenysége értékelhető a nevelés-oktatás folyamatában, ám az értékelés módja és formája eltérő. Történhet szóban és írásban; pontozással, dicsérettel, érdemjeggyel, osztályzattal, minősítéssel stb.
Szöveggel értékeljük félévkor és év végén a tanulók teljesítményét 1. évfolyamban, a 2. osztály 1. félévében. (mondatbank, aláhúzás, négyféle minősítés - kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul).A naplóban a szöveges értékelés megalapozásához %-ot,kmf,jmf,mf, fsz,jegyet illetve jeleket használunk.
Érdemjegyet kapnak a tanulók a 2. osztály második félévétől minden évfolyamon minden tantárgyból.
Osztályzattal értékeljük az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményt 2. osztály végén, valamint 3. osztálytól félévkor és év végén. A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Emellett az osztálytanító a tanulók teljesítményét szövegesen is értékelhetik az alábbiak szerint:
Második osztály év végétől negyedik osztály félév végéig szöveges minősítéssel (aláhúzással vagy mondatbank). A szöveges értékelés 2. év végétől – 4. évfolyamon a szülők részére tájékoztató jellegű, a bizonyítványba, ellenőrzőbe érdemjegy kerül.

Az előző érdemjegyek mellett más módok és eszközök is alkalmazhatók adott időegység (naponta, hetente…) alkalmával. Ez történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok alkalmazásával,% stb.)

Az ötödik- nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
A negyedik évfolyam évvégétől- nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- Jeles (5),-
- Jó (4),
- Közepes (3),
- Elégséges (2),
- Elégtelen (1).

A kemelkedő telesítményt nyújtó tanulók a bizonyítványba kitűnő,a félévi bizonyítványba(ellenörző), naplóba 5K jelzést kaphatnak.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
A folyamatos értékelés érdekében minden tantárgyból félévente minimum három érdemjeggyel értékeljük a gyermekek teljesítményét. Az érdemjegy beírásra kerül az osztálynaplóba és az ellenőrzőbe.
A félévi, év végi osztályzatok az évi összteljesítményt értékelik, és nem feltétlenül az évközi érdemjegyek középarányosaként jelennek meg.

Osztályzattal történő értékelés és szöveges értékelés átváltása

Az osztályzat tartalma	**Osztályzat**	**Szöveges értékelés átváltása osztályzatra**
Kiemelkedően eleget tesz a tantervi követelményeknek. Ismeri, tudja a tananyagot, és alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz.	5K	Kitűnő
Maradéktalanul eleget tesz a tantervi követelményeknek. Ismeri, tudja a tananyagot, és alkalmazni is képes.	Jeles (5)	Kiválóan megfelelt

Pontosan, szabatosan fogalmaz.		
Kevés hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Kisebb bizonytalanságai vannak. A tanultakat segítséggel alkalmazza.	Jó (4)	Jól megfelelt
Sok hibával tesz eleget a tantervi követelményeknek. Ismeretei felületesek. Segítséggel képes feladatokat megoldani.	Közepes (3)	Megfelelt
Súlyos hiányosságokkal tesz eleget a tantervi követelményeknek. Bizonytalanul tudja megoldani feladatait.	Elégséges (2)	Felzárkóztatásra szorul
Segítséggel sem képes teljesíteni a tantervi követelményeket. A minimális tantervi követelményeknek sem tud eleget tenni.	Elégtelen (1)	

A Cigány Nemzetiségi Oktatáshoz kapcsolódó tárgyak közül a

- Népismeretet

A szabadon választható tantárgyak közül a :

- Pénzügyi és gazdasági kultúra
- Hon- és népismeret
- Családi életre nevelés
- Természettudományi gyakorlatok
- Tanulásmódszertant
- Dráma és Tánc
    - kiválóan megfelelt
    - jól megfelelt
    - megfelelt
    - felzárkóztatásra szorul szöveges minősítéssel értékeljük.

7.7.2. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Értékelésünk szemléleti alapja

- Folyamatosan rendszeresen összevetjük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a fejlődésük iránt támasztott követelményekkel.
- Az ellenőrzés nem szorítkozik csupán az ismeretek és készségek értékelésére, folyamatosan értékeljük tanulóink képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését, nemcsak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást osztályozzuk.
- Figyelembe vesszük a tanulók fejlődésének jellemző vonásait, élettani sajátosságait.
- Fontosnak érezzük, hogy az érdemjegyek, osztályzatok ne csupán kinyilatkoztatott ítéletként lebegjenek a tanulók előtt, szóban is megbeszéljük, hol hibáztak, miben, mi lehet a hibák oka, mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.
- A számonkérés nem lehet a fegyelmezés eszköze, embertelen, megalázó!
- Az ellenőrzés biztosítson javítási lehetőséget!

Az értékelés célja:

- a tanulói teljesítmények ellenőrzése, mérése,
- a személyiség fejlesztése,
- az önértékelési képesség kialakítása, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény
- kialakításához,
- a motiváció erősítése,
- a szülők tájékoztatása.

Az iskolai beszámoltatás formái:

- szóbeli beszámoltatás
- írásbeli beszámoltatás
- gyakorlat
- projekt, témahét, moduláris oktatás, gyűjtőmunka, csoport munkában, csoportfeladatban részvétel, IKT eszközök használata

Szóbeli beszámoltatás:

Szóbeli felelet:

- A tananyag mennyisége, a feszített előrehaladás, az integrált oktatás-nevelés miatt sok esetben időigényes a szóbeli számonkérés. Ennek ellenére egyetlen tantárgynál sem hiányozhat ez a forma, hiszen a gyerekek beszédkészség-kialakítása és fejlesztése fontos feladat.

Kiselőadás, PP bemutató

- A kiselőadást, PP bemutatót - vázlat segítségével - szabadon adja elő a tanuló. Az ehhez szükséges irodalmat a tanár adhatja vagy a tankönyv szövegét kell feldolgoznia.

Írásbeli beszámoltatás:

Tájékozódó felmérés – témazáró előtt - jelzés a pedagógusnak. (Megíratása: a nevelő belátása szerint.)
Röpdolgozat:

- Egy-egy kisebb téma, anyagrész írásbeli számonkérése. Lehetséges, hogy minden tanuló, vagy csak néhány ír röpdolgozatot. Néhány kérdésre adott írásbeli válasz, kb. 15 perc időtartamú.

- Íratása alkalomszerű.

Témazáró dolgozat:

- A nagyobb témakörök végén, az ismétlő és összefoglaló órákat követően minden tanuló témazáró dolgozatot ír. A hiányzó tanulónak lehetősége van ennek pótlására.

Rendje:

- Szeptemberben év eleji felmérést készítünk, matematika, magyar tantárgyakból, illetve bemeneti méréseket végzünk az egyénre szabott fejlesztés érdekében.

- A témazáró dolgozatok előtt tájékozódó felmérést készítünk a tanító belátása szerint.

- Témazáró dolgozato(ka)t iratunk

- Félévi, év végi dolgozatot iratunk és kimeneti méréseket végzünk.

Értékelésben betöltött szerepe:

- A tájékozódó felmérést értékeljük, de nem minden esetben osztályozzuk, az eredményről a tanulót tájékoztatjuk.
- A röpdolgozat egyenértékű a szóbeli felelettel.
- A témazáró, a félévi és év végi dolgozatok hangsúlyozottan számítanak, piros színnel kerül az érdemjegy a naplóba.
- A bemeneti és kimeneti méréseket értékeljük a tanulók egyéni fejlesztéséhez felhasználjuk.

A tanulók munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért pontszám érdemjegyre átváltására a következő arányok figyelembevételét ajánljuk a dolgozat nehézségi fokához mérten:

Minimumszintű, készségszintű tudás minősítése:

0-49%	50-64%	65-79%	80-94%	95-100%
elégtelen (1)	elégséges (2)	közepes (3)	jó (4)	jeles (5)

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók **témazáró dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor** az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a nevelők:

0-33%	34-49%	50-74%	75-89%	90-100%
elégtelen (1)	elégséges (2)	közepes (3)	jó (4)	jeles (5)

Ettől minimális mértékben eltérhet a pedagógus.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje:

- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni.
- A témazáró dolgozat íratását előre be kell jelenteni.
- Az értékelés szempontjait és a helyes megoldásokat ismertetjük a tanulókkal.

- Az írásbeli felelet osztályszintű, csoportos vagy egyéni lehet, előzetes bejelentést nem igényel. Íratható az aznapra feladott anyagrészből és a hozzá szorosan kapcsolódó, már tanult ismeretekből. Gyakorisága korlátlan.

- A házi dolgozat megadott témakörben, gyűjtőmunkát igénylő, saját kidolgozású szorgalmi feladat. Elkészítésére legalább egy hetet kell biztosítani.

- A füzetvezetésnél az órai anyagok és házi feladatok meglétét és a külalakot értékeljük.

- A haladási és mulasztási naplóba a témazáró dolgozatok piros, az írásbeli és szóbeli feleletek kék, a házi dolgozatok, füzetvezetés és szorgalmi feladatok zöld színű érdemjeggyel kerülnek bejegyzésre.

Gyakorlati beszámoltatás:
munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény, mérési gyakorlat stb., kiállítás
IKT eszközök használatával: Tesztek, szavazórendszer, digitális tananyag készítése,

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	**ÍRÁSBELI**	**SZÓBELI**	**GYAKORLATI**
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv és irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret		SZÓBELI	
Fizika		SZÓBELI	
Kémia		SZÓBELI	
Biológia		SZÓBELI	
Földrajz		SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a tájékoztató füzeten/ellenőrzőn keresztül. Az tájékoztató füzet/ellenőrző bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

7.8.A tanulók magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése:

Minősítés szempontjai:

- a tanuló tehetségéhez, képességéhez mérten igyekezzen kötelességének eleget tenni a tanulás terén,

- tanúsítson együttműködést az oktatás folyamatában,
- fejlessze képességét a megfelelő szorgalommal,
- rendszeresen készüljön, felszerelése hiánytalan legyen.

A tanuló magatartásának értékelése:

- viselkedése az iskolában és az iskolán kívül (pl. múzeum-, színházlátogatás, kirándulás alatt),
- fegyelme a tanórákon és a tanórákon kívül (óraközi szünetben, napközi otthonban),
- társas kapcsolatai (az osztálytársaihoz és a felnőttekhez is),
- környezetének alakítása, védelme,
- feladatvállalása az osztályközösségben, azok ellátása.

A tanuló szorgalmának értékelése:

- tanórai aktivitása, figyelme,
- többletfeladatok vállalása,
- felszerelésének megléte, rendben tartása,
- házi feladatainak elkészítése, gondossága,
- kötelességtudatának fejlődése,
- részvétele, aktivitása a csoportmunka és páros munka során.

7.8.1.A magatartás értékelésének, minősítésének követelményei:

Példás (5) tanuló az, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- a szívesen vállal feladatokat, azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékenyen, segítőkész,

- az osztály- és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- a tanórai vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- a vállalt és a rábízott feladatokat teljesíti,
- az osztály - vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- a feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,

- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése

7.8.2. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi,a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórákon kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív,
- többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad a képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetéssel, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- a képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,

- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

7.8.3. Minősítés formái:

A magatartást és a szorgalmat az osztályfőnökök és szaktanárok havonta minősítik érdemjeggyel. Január és június hónapban az osztályfőnök értékel. Félévkor, illetve tanév végén az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok döntése alapján kerül be az értékelés a bizonyítványba.

A minősítés: példás – jó – változó – rossz (magatartás)
példás – jó – változó – hanyag (szorgalom)

Jutalmazás

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ért el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport-, kulturális versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez,
- az iskola jutalomban részesíti.

Az iskola jutalmazási formái:

Tanév közben elismerésként az alábbi dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret és annak bejegyzése a naplóba,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,

- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményéért,
- példamutató magatartásáért,
- kiemelkedő szorgalmáért,
- példamutató magatartásáért és kiemelkedő szorgalmáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell vezetni.

- az egyes tanévek végén a kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kaphatnak, melyet az iskola vagy az osztály közössége előtt vehetnek át,
- Az iskolán kívüli egyéb versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására hozni.

7.8.4.Fegyelmi intézkedések és büntetések

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- a tanulói házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt az iskola jó hírének,
- büntetésben részesíthető.

Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulókhoz nem méltó magatartást tanúsít, fegyelmi intézkedésben részesítendő. A fegyelmi

intézkedés nem megtorló jellegű, hanem súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz.

A fegyelmi intézkedések szóban és írásban a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés, szaktanári intés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatóhelyettesi intés,
- igazgatói intés.

Az írásos intések előtt szóbeli figyelmeztető intézkedésben, vagy írásos figyelmeztetésben kell részesíteni a tanulót, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali írásos intést tesz szükségessé. Az igazgatói intést a tantestület bármely tagja kezdeményezheti.

A fegyelmi intézkedéseket a tanuló tájékoztató füzetébe és az osztálynaplóba be kell írni.

Fegyelmi büntetések:

A Nemzeti Köznevelésről szóló 211. évi CXC törvény, valamint a 20/2013. EMMI rendelet szabályozza az egyeztető eljárást és a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségét.

Amennyiben a károkozás szándékossága megállapítható az okozott kár megtérítésén túl a tanuló fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet:

– megrovás,

– szigorú megrovás,

– meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, ill. megvonása - áthelyezés

– másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába. A felelősségre vonás eljárásmódjára és

– formájára nézve a hatályos jogszabályokban foglalt rendelkezések az irányadók

7.9. A házi feladat adásának célja az iskolánkban:

- A helyes tanulási szokások gyakoroltatása
- A tanult ismeretek megerősítése
- Ismeretek önálló gyűjtése tananyaghoz

Iskolánkban törekszünk az alsó tagozat délelőtti és délutáni munkájának összehangolt folyamatára. Nevelőtestületünk azt az elvet vallja, hogy a házi feladat nagy jelentőséggel bír mind a nevelők, mind a tanulók számára. A nevelő nyomon tudja követni – különösen az első két évben -, hogy a tanuló mennyire biztos az órán elsajátított ismeretekben. Mivel a kisiskolás korban a gyerekek egésznaposiskolai (iskolaotthon), a pedagógus állandó visszajelzést kaphat az elvégzett munka hatékonyságáról, ugyanakkor biztos támogatást a tananyag elmélyítéséhez, bevéséséhez. Az egésznaposiskolában a „tan-tan" órákon illetve tanulószobán a tanulási időben folytatott munka fő célja az órán elsajátított tananyag begyakorlása, rögzítése és kiegészítése, illetve magyarázata az erre rászoruló tanulóknak. Ennek ellenőrzése és számonkérése a tanórán történik. Minden alsós, felsős tanulóra kötelezően vonatkozik a házi feladat elkészítése. Az otthon tanuló gyerekeket a szülők ellenőrizzék.

A házi feladatok meghatározásának elvei:
A tanóra szervezésénél, a felkészülésnél a legfontosabb szempont a tananyag órai feldolgozása, illetve az erre épülő tanórán kívüli felkészülés helyes arányának meghatározása. A tanórát úgy kell szervezni, hogy az otthoni tanulás csak az órán elhangzottak elmélyítését szolgálják. A házi feladat szóbeli és/vagy írásbeli lehet. Az általános iskolában tananyag teljesen önálló feldolgozására lehetőleg ne kerüljön sor.
A délelőtti tanórák során adott házi feladatok – melyek tartalmazzák az írásbeli és a szóbeli feladatokat egyaránt – időkerete nem haladhatja meg egy átlagos képességű tanulónál egy maximum – két órát. Ez az időkeret a szóbeli és írásbeli feladatok megoldására együttesen értendő. Hétvégére és a szünetekre is csak a napi mennyiségű házi feladat adható.
A házi feladatok újabb funkciója az új tanulásszervezési eljárások keretében
A projektek, témahét, moduláris oktatás esetében a gyűjtőmunka, előzetes információk előhívása, digitális anyagok gyűjtése, digitális kompetencia fejlesztése. A házi feladat lehet írásbeli, szóbeli információgyűjtés, és digitális információ gyűjtése. Terjedelme igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, képességeihez. Számítógépes programokkal készített tanulói produktumok készítése, prezentálása (nyomtatott, elektronikusan tárolt formában). Minden esetben a pedagógusnak meg kell győződnie a szükséges tárgyi környezet meglétéről, illetve biztosításáról.

A házi feladatok fajtái:

- szóbeli feladatmegoldás, mely fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, bővíti szókincsét és kifejező készségét,
- írásbeli feladatmegoldás, mely elmélyíti, rendszerezi a tanórákon tanultakat, fejleszti a helyesírás készségét is,
- memoriter, mely fejleszti az emlékezőképességet, egyben ismereteket gazdagít,
- egyéni gyűjtőmunka, mely támaszkodik a tanulók ötletességére, fejleszti kreativitásukat, önálló ismeretszerzésre ösztönöz, ezzel kialakítja bennük az igényt az egész életen át való tanulásra,
- projektmunka, mely elsősorban a tanulók együttműködési képességét fejleszti, elősegíti egy – egy témával kapcsolatban az elmélyülést, ugyanakkor a széleskörű alapokra támaszkodó ismeretszerzés – átadás folyamatát.

A tanulók munkáját, előmenetelét folyamatosan értékeljük, az értékeléskor a következőket kell viszonyítani:

- gyermeket saját tudásszintjéhez,
- a tantervi követelmények minimum szintjéhez,
- a közösséghez, osztályhoz.

7.10.A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontást alkalmazunk az alsó tagozatban az összevont osztályok esetében Magyar nyelv és irodalom , Idegen nyelv , Matematika , Környezetismeret tantárgyak oktatásánál . Mivel jelentős intézményünkben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű elsősorban a cigány nemzetiséghez tartozó gyermekek aránya ,akik szocializációs hátránnyal érkeznek intézményünkben fontos, hogy az évfolyamának megfelelő ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának , motivációjának megalapozására a gyermekek felzárkóztatására,illetve tehetséggondozására.A kislétszám miatt a csapatjátékok érdekében összevont testnevelés órák szervezhetők. (maximum két évfolyam összevonásával, illetve lány vagy fiú bontásban. A jelentkezők arányában a hit és erkölcstan foglalkozásokon. A tanulószobai és az egésznapos iskolai foglalkozások nem nem tanórai sávjaiban.

7.11.Az egész napos iskolai nevelés oktatás szabályai

Az egész napos iskola 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről:
4. § 4 . egész napos iskola: iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg, működését,feltételrendszerét az oktatásért felelős miniszter jogszabályban határozza meg.
26. § (3) Amennyiben az általános iskola egész napos iskolaként működik, pedagógiai programjának része valamely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott, vagy saját maga által kidolgozott és e törvényben meghatározottak szerint jóváhagyott nevelési - oktatási program.
27. § (2) Általános iskolában a nevelés - oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról melléklete
A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet. Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16.00 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.
A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelmében valamennyi általános iskola választható foglalkozásokat szervez 16.00 óráig, ily módon teremtve meg a fokozatos átmenetet az egész napos iskolák széles körű elterjedéséhez.

Iskola otthonos-egésznapos iskola: 2012/2013-as tanévtől az alsó tagozatban az 1-3. évfolyamon szerveztük meg valamennyi szülő beleegyező nyilatkozatával úgy,hogy a 2013/2014-es tanévtől az 1- 4.évfolyamon biztosítjuk.

Egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos

- Célok, lehetőségek: Lehetővé tenni mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek folyatatását az iskolában, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti

nevelésnek, a testmozgásnak vagy más,az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

- Időkeret részei:

Az egész napos iskolai nevelés oktatást az adott évfolyamra meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai foglalkozások és önálló tanulási foglalkozások időkeretében kell megszervezni.

- Nevelés oktatási tartalmak Az egész napos iskolai nevelés oktatás keretében biztosítani kell a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását
- Tankönyvellátás és étkeztetés biztosítása
  - ✓ A fenntartónak az egész napos iskolai nevelés és oktatás megszervezése esetén is biztosítania kell az ingyenes tankönyvellátást és étkezést mindazon tanulók számára, akik a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelnek.
  - ✓ A fenntartónak az intézményvezető közreműködésével meg kell teremtenie továbbá a feltételeket a tankönyvek, füzetek és más tanulói felszerelések biztonságos iskolai tárolásához.

7.12.Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A 2013/2014-es tanévtől kezdve a 2011. évi CXC Knt. alapján az első évfolyamtól felmenő rendszerben a gyermekek ingyenes tankönyvellátásban részesülnek

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Szakmai kritériumok:

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak és a kompetencia alapú oktatáshoz alkalmasak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz, HHH-s tanulók, SNI-s, BTM-s tanulók fejlesztéséhez, cigány kisebbségi oktatáshoz.

Tartalmi megfelelés

- korrektség szakmai szempontból
- a szemléleti anyag igényessége
- a felhasználó korosztály értelmi fejlődésének, életkori jellemzőinek figyelembe vétele,
- a tanítási stratégia /kreativitás fejlesztése, képességfejlesztés/ megvalósulása
- változatosság a nehézségi fok, tartalom tekintetében,
- pedagógiai logika felfedezhetősége a tankönyv felépítésében.

Formai megfelelés

- a tankönyv nyelvi megformáltsága /utasítások megfogalmazása, szövegek nyelvi
- igényessége/
- áttekinthetőség
- megfelelő betűforma-, méret és távolság az adott /használó/ korosztálynak
- ábrakészlet mennyisége
- a tankönyv mérete, súlya, kötése, több év

Egyéb szempontok:

- A tankönyv kiszolgálja-e az adott tantárgy helyi tantervébe foglaltak tanítását egymagában,
- Mindenképpen nagyon fontos, hogy a kiválasztott nyomtatott taneszköz a szaktanár által világosan megfogalmazott pedagógiai értékeket közvetítsen a tanulók számára!
- Az iskola olyan tankönyveket, nyomtatott taneszközöket használ, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak, ill. szerepelnek a tankönyvjegyzékben.
- A tankönyvrendelés elkészítésének és a tankönyvek terjesztésének szabályai az iskola szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak.
- Az iskola a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatja azokról a taneszközökről, amelyekre a nevelő-oktató munkában szükség van. A szaktanárok a munkájukhoz

szükséges, nem nyomtatott taneszközökről / író eszközök füzetek, vonalzók, stb./ tájékoztatást adnak az iskolában működő / az igazgató által megbízott/ taneszközfelelősnek. Ő összegyűjti, rendszerezi, és a szülők által elérhető helyre kifüggeszti az évfolyamok szerinti elrendezésben a beszerzendő taneszközök listáját. A tankönyveket és nyomtatott taneszközöket az iskola taneszközfelelőse juttatja el a tanulókhoz.

- A szülői szervezetnek véleményezési joga van a tankönyvek beszerzési árával kapcsolatban.
- Az iskolában megrendelt nyomtatott taneszközökön kívül, minden más taneszköz, ill. felszerelés beszerzése a szülő kötelessége a tanév megkezdéséig.
- Az iskola törekszik arra, hogy pénzügyi lehetőségeihez mérten az iskolai könyvtár számára (ill. tanulószoba) több példányban-használatban lévő tankönyvcsaládokat vásároljon, és ezeket a tanulók (a szociálisan rászorultakra is gondolva) igénybe vehessék.
- Segítse az évfolyamok közötti tananyagok egymásra épülését.
- A szövege legyen érthető és az adott életkorhoz igazodó, fejlessze a logikus gondolkodást, az illusztrációk legyenek funkcionálisak és áttekinthetőek.
- A taneszközök, segédeszközök legyenek kompatibilisek a tankönyvekkel, munkafüzetekkel.
- A szülők által megfizethető legyen.
- A törvényi előírások alapján a szabad tankönyvválasztás pedagógiai elvének sérülése nélkül figyelembe veendő a munkaközösségek javaslata.
- A tankönyvlista minden évben egyeztetésre kerül a Szülői Szervezettel.
- A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.
- A taneszközök legyenek alkalmasak a differenciált tanulásszervezéshez és az új tanulásszervezési eljárásokhoz.

7.13.A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk Pedagógiai Programja tartalmazza a Csertán Sándor Általános Iskola Esélyteremtő iskolai programját,ami magába foglalja a:

- ✓ Képesség kibontakoztató és integrációs felkészítés programját
- ✓ A sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozást
- ✓ A cigány/roma nemzetiségi programját.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése,
- Drog-és bűnmegelőzési program,
- Mentálhigiénés, konfliktuskezelési programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Komplex tehetséggondozó programok
- Táborozások, országjárások, kirándulások.
- Fesztiválokra, bemutatókra való felkészülés
- Felvilágosító szülői értekezletek, szülői klub működtetése, családlátogatások alkalmával, fogadóórán, a munka és szociális juttatások lehetőségeiről.
- Motiválás arra, hogy az alsó tagozatos gyermek iskolaotthonos- egésznapos iskolai foglalkoztatásba részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Táborozási hozzájárulások (IPR,Pályázatok)
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

A programok célja segíteni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a cigány nemzetiséghez tartozó valamint a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, támogatni az ismeretelsajátítást, valamint ez egyéni ütemű fejlődést. Az intézmény által kidolgozott szakmai programok (TÁMOP 3.3.3-as pályázat) az esélyegyenlőség,az integráció megvalósulását segítik. Kiemelt feladatunk a kisebbségek iránti toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására nevelés . Programunkkal szeretnénk elérni, hogy a tanulók képességeiknek, tehetségüknek, érdeklődési körüknek megfelelő pályára orientálódjanak, a megfelelő középfokú oktatási intézmény kiválasztásával. Szeretnénk felkészíteni őket az újabb közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedésre, az állandóan változó körülményekhez való alkalmazkodásra. A tanulmányi kirándulások és táborozások egyre több tanuló számára elérhetővé válhatnak a sikeres pályázatok, alapítványi, Szülői Munkaközösségi, Diák önkormányzati támogatások segítségével. Törekszünk arra, hogy egyre kevesebb legyen a 8. osztályt el nem végző fiatalok száma. Szeretnénk elérni, hogy szeressenek tanulni, merjenek megnyilvánulni, vállalják önmagukat és tudjanak eligazodni környezetükben.

7.13.1.kompetencia alapú oktatás

A kompetenciafejlesztés fókuszai iskolában:

- személyes kompetencia:
  - önismeret, önfejlődés igénye, önreflexió, szabálykövető képesség, információ kezelésének képessége,
- kognitív kompetencia:
  - logikus gondolkodás, összehasonlítás, megkülönböztetés, észlelés, szókincs, kreativitás, fantázia, szövegértés, lényegkiemelés
- szociális kompetencia:
  - empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, utánzás, alkalmazkodó képesség, kommunikáció.

A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott munkaformák és módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- differenciált rétegmunka

Az kompetencia alapú oktatás implementációja segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.

- Az alapozó időszak elnyújtása.
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.
A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát pl.:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projektmódszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezésnek az alábbi formái:

- *individuális tanulás:*

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség – és képességfejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- *kooperatív tanulás:*

A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. (Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva).

- *projekt módszer:*

Ez az a módszer, amely összefogja mindazt a sok-sok módszert és eszközt, amelyek külön-külön is nagyon sokat segítenek a gyerekek sikeres tanulásában. A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.
Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes). Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös). Differenciálás heterogén csoportban.
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. IKT eszközhasználat, web alapú tanulásirányítás.

- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

7.14. Az iskolai könyvtár

Az iskola könyvtára segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon
Könyvtárfejlesztési feladatunk a Pedagógiai Program alapján készült helyi tantervek követelményrendszerének megvalósítását segítő szakmai könyvek, valamint az új tanári kézikönyvek beszerzése. A könyvtár bővítése, fejlesztése tanulóink igényszintjének növelését is segíti!

7.15.Táblajátékok

- Az iskolánkban bevezetésre kerülő a kötelező tanórán kívüli logikai- és táblajáték-foglalkozások fő célkitűzései között szerepel a gyerekek értelmi képességének, fejlesztése, a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése, a társas élet, a szociabilitás erősítése, a rendszeres megmérettetés, versenyzés és a hagyományápolás.

- Az emberiség legnagyobb szellemi alkotásai közé tartoznak a táblajátékok. Alkalmazásuk során a tanulók a táblajátékon keresztül képessé válnak a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára, törekednek az önellenőrzésre és képesek lesznek várható eredmények becslésére…

- A táblás játékoknak a matematikával való szoros kapcsolata nyilvánvaló, hiszen ez a sajátos ismeretszerzési módszer logikus gondolkodásra, következtetésre nevel

- A problémaérzékenységre, a problémamegoldásra nevelés fontos feladat, amelyhez azonban elengedhetetlen a szövegek megfelelő értelmezése, logikus elemzése, a tanulók minél gyakoribb önállóan tevékenykedése, aktív részvétele a tanítási, tanulási folyamatban.
- A logikai játékok alkalmazásának segítségével az elsajátítandó tananyagban feltételezéseket fogalmazunk, fogalmaztatunk meg, amelyek néhány lépésben bizonyíthatóak vagy megcáfolhatóak, ezért előtérbe kerül a különféle bizonyítási módszerek megismerése, valamint a fogalmak, szabályok pontos megfogalmazása. Alapvetően fontos az absztrakciós képesség fejlesztése, a problémák különböző oldalról történő megközelítése, a gyakorlatorientáltság, a pontosság, ütemezés és a tervezés fejlesztése.
- A logikai játékok jól használhatóak a konfliktushelyzet kezelésénél. Segítenek a közösségi normarendszer értékrendjének, és ezzel összefüggésben a személyiség kibontakoztatásának, harmonikus fejlődésének optimális fejlesztéséhez, miközben magatartásuk, a környezetükhöz való viszonyuk harmonikussá válik.

- A táblajátékok és táblajáték feladványok mellett a palettát színesítik a kártyajátékok, keresztrejtvények, sík-és térbeli kirakó játékok, dobókockás játékok és a logikai rejtvények is.
- A táblajáték alkalmazásának egyik nagy hozadéka a csapatmunkára való alkalmasság kifejlesztése.

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
Alsónemesapáti
Kossuth Lajos út 23.
Tel: 92/593-076, Tel/Fax: 92/ 593-077
OM azonosító:037578,szervezeti egységkód: 184021

ZÁRADÉK

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot* az intézmény diákönkormányzata 2015.november 13. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírásommal tanúsítok.

Kelt: Alsónemesapáti, 2015. november 13..

Virágh Bianka
.....
diákönkormányzat képviselője

A *pedagógiai programot* a szülői szervezet (közösség) 2015. november 16. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Alsónemesapáti, 2015. november 16.

.....
szülői szervezet (közösség)
képviselője

CSERTÁN SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA
Alsónemesapáti
Kossuth Lajos út 23.
Tel: 92/593-076, Tel/Fax: 92/ 593-077
OM azonosító:037578,szervezeti egységkód: 184021

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot* az intézmény nevelőtestülete 2015. november 30. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Alsónemesapáti, 2015. november 30.

hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai program módósítását jóváhagyta 2015.november 30-án Szabó Katalin intézmény vezető.
A módósított pedagógóia program hatályának kezdete: 2015.december 1.

Kelt: Alsónemesapáti, 2015. november 30.

P.H.

intérményvezető